

DENTIPLEX

INDEKS

Die bylae
Inleiding, algemene uitsonderings, bepalings en voorwaardes
Brand
Geboue omvattend
Inhoud
Sake-onderbreking
Rekenings ontvangbaar
Diefstal
Geld
Glas
Getrouheid
Goedere in transito
Sake alle risiko's
Toevallige skade
Aanspreeklikheid
Werkgewersaanspreeklikheid
Motor
Persoonlike ongevalle
Elektroniese toerusting
Huiseienaars
Huisbewoners
Uitgebreide persoonlike regs aanspreeklikheid
Persoonlike Alle risiko's
Watervaartuie

Verwysing word in die bylae gemaak slegs na sodanige afdelings wat op hierdie indeks as ingesluit aangedui word en polisbewoordings word slegs ten opsigte van sodanige afdelings aangeheg.

By die eerste uitreiking van hierdie polis (of enige afdeling daarvan) moet u asseblief seker maak dat alle bladsye van alle ingeslote afdelings in hierdie dokument vervat is.

By hernuwing of hersiening word polisbewoordings nie heruitgereik nie. Hierdie bylae word hersien en heruitgereik wanneer nodig, tesame met enige afdelingbylae wat verander mag word.

BRAND

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan die versekerde eiendom (met inbegrip van alterasies deur die Versekerde as huurders aan die geboue of strukture) deur 'n versekerde gevaar of sodanige van die bykomende gevare as wat in die bylae vermeld word as synde te geld.

Eweredigheit

Indien die waarde van die versekerde eiendom ten tyde van die aanvang van die plaasvind van 'n versekerde voorval gesamentlik meer is as die bedrag daarop verseker word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra. Elke versekerde item is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Spesiale uitsondering

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir verlies of skade aan versekerde eiendom veroorsaak deur of voortspruitende daaruit dat dit enige verhittingsof drogingsproses ondergaan.

WOORDOMSKRYWINGS

VERSEKERDE GEVARE

Brand

Weerlig donderslag en (nieteenstaande Algemene uitsondering 5(a)) onderaardse vuur.

BYKOMENDE GEVARE

1. Spesiale gevare

- (a) storm, wind, water, hael of sneeu maar met uitsluiting van verlies of skade aan eiendom:
 - (aa) wat voortspruit uit enige proses wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water vereis;
 - (ab) veroorsaak deur vloedgolf wat voortspruit uit aardbewing of vulkaniese uitbarsting;
 - (ac) in die ondergrondse werkplekke van enige myn en tensy dit so omskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker is;
 - (ad) in die ope lug (behalwe aan geboue en strukture of toerusting wat ontwerp is om in die ope lug te bestaan of te werk);
 - (ae) in enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie;
 - (af) synde keermure.
- (b) lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe daaruit laat val;
- (c) botsing deur bome diere antennes, satellietskottels of voertuie of voorwerpe daaruit laat val met uitsluiting van verlies of skade aan sodanige diere, antennes, satellietskottels of voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie;

- (d) vallende bome of dele daarvan;
- (e) kragstuwing met dien verstande dat:
 - (i) die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige eis of 'n hoeveelheid eise vanuit enige een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, nie R50 000 sal oorskry nie;
 - (ii) die Versekerde verantwoordelik is vir 'n eerste bedrag betaalbaar van 10% van die eis onderhewig aan 'n minimum van R500;
 - (iii) eweredigheid is nie van toepassing nie.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie ingevolge bykomende gevaar 1 aanspreeklik nie vir:

- (i) slytasie of geleidelikwerkende agteruitgang
- (ii) verlies of skade veroorsaak of vererger deur:
 - (aa) lekkasie of ontlading uit enige sprinkelaar- of stortstelsel of ander brandblusinstallasies of -toestelle in enige versekerde gebou of in enige gebou waarin versekerde eiendom gehou word;
 - (ab) insakking of grondverskuiwing;
 - (ac) die Versekerde se versuim om alle redelike voorsorgmaatreëls vir die instandhouding en veiligheid van die versekerde eiendom te tref en om enige verlies of skade tot die minimum te beperk.

2. Aardbewing

Aardbewing (nieteenstaande Algemene uitsondering 5(a)) maar met uitsluiting van verlies of skade aan eiendom in die ondergrondse werkplekke van enige myn.

3. Kwaadwillige beskadiging

Die opsetlike of voorbedagte of moedswillige optrede van enige persoon wat gepleeg word met die doel om verlies of skade te veroorsaak maar met uitsluiting van (i) – (iii) soos hieronder aangedui:

- (i) roerende eiendom wat
 - (a) gesteel word;
 - (b) beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word;
- (ii) roerende of onroerende eiendom wat deur diene beskadig word terwyl daar by enige gebou op die perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word;
- (iii) onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
 - (a) die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe;
 - (b) die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe van die vermelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir:

- (a) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing of gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (b) verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike werkstilstand of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (c) verlies of skade wat veroorsaak is deur permanente of tydelike besitontneming wat die gevolg is van konfiskering kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (d) verlies of skade wat betrekking het op of veroorsaak is deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene uitsondering 1(i) (ii) (iii) (iv) (v) of (vi) verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings (a) (b) (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning word die Versekerde 'n mede-versekeraar saam met die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige verlies of skade gelykstaande aan 20% van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.

4. Ontploffing

Ontploffing

5. Insakking en grondverskuiwing

Insakking of grondverskuiwing (nieteenstaande Algemene uitsondering 5(a)) maar met uitsluiting van:

- (a) verlies of skade aan afleidingskanale, waterlope, grenstuin-dam- of keermure, hekke, pilare en heinings;
- (b) verlies of skade veroorsaak of vererger deur:
 - (i) foutiewe ontwerp of konstruksie of die verwydering of verswakking van enige stut van enige gebou wat deur hierdie afdeling verseker word;
 - (ii) werksmense besig met strukturele veranderings toevoegings of herstelwerk aan enige gebou wat deur hierdie afdeling verseker word;
 - (iii) uitgrawings bo- of ondergronds behalwe uitgrawings in die loop van mynbedrywighede
- (c) gevolglike verlies van watter aard ook al behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
- (d) die eerste 1% van die versekerde bedrag op enige versekerde eiendom of die eerste R1 000 van elke eis na gelang van wat die meeste is.

Indien die Maatskappy in enige aksie saak of ander geregtelike stappe beweer dat verlies of skade weens hierdie bepalinge nie deur hierdie bykomende gevaar gedek word nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

6. Sprinkelaar- en ander lekkasie

Lekkasie of ontlading van enige sprinkelaar-, drenkstelsel of brandblusinstallasie/-toestelle maar met uitsluiting van verlies of skade veroorsaak of vererger deur:

- (i) verandering of herstelwerk aan die gebou waarin die installasies of toestelle gehou word;
- (ii) bevriësing van die installasies of toestelle indien die gebou langer as 21 agtereenvolgende dae onbewoon was.

Slegs ten opsigte van hierdie bykomende gevaar en niesteenstaande Algemene uitsondering 5(a) word verlies of skade deur aardbewing verseker.

Indien die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie bykomende gevaar vermeld word as synde minder as die versekerde bedrag vir 'n item van versekerde eiendom te wees word die "eweredigheid"-voorwaarde vervang deur

Eweredigheid

Indien die waarde van die versekerde eiendom ten tyde van die aanvang van die plaasvind van 'n versekerde voorval gesamentlik meer is as die bedrag daarop verseker vir brand is die Maatskappy slegs aanspreeklik vir sodanige gedeelte van die versekerde bedrag vir hierdie bykomende gevaar volgens die verhouding waarin die versekerde bedrag vir brand staan tot die totale waarde van die versekerde eiendom en word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra.

Elke versekerde item is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

VERSEKERDE EIENDOM

Die eiendom by die persele soos meer volledig hieronder beskryf die Versekerde se eie of wat deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is.

Ten einde vas te stel ingevolge watter opskrif die eiendom verseker is onderneem die Maatskappy om die betiteling waaronder die eiendom in die Versekerde e boeke ingeskryf is te aanvaar.

Geboue

Geboue gebou van steen klip of beton met asbes, beton- metaal-leiklip- of teëldakke (tensy uitdruklik tot die teendeel in die bylae vermeld) tesame met landheer se los en vaste toebehore daarin of daarop grens- en ander mure (maar met uitdruklike uitsluiting van dam en keermure) hekke, pilare en heinings.

Huurgeld

Huurgeld op die grondslag en vir die aantal maande in die bylae vermeld.

Toerusting masjinerie en alle ander inhoud

Toerusting en masjinerie en landheer se los en vaste toebehore waarvoor die Versekerde verantwoordelik is en alle ander inhoud (behalwe voorraad en eiendom wat meer uitdruklik verseker is) wat die volgende insluit:

- (a) geld tot hoogstens R5 000 en seëls tot hoogstens R5 000;
- (b) dokumente manuskripte besigheidsboeke planne en ontwerpe;
- (c) rekenaarstelselrekords;

- (d) patrone modelle en gietvorms;
maar die dekking ten opsigte van (b) (c) en (d) word beperk tot die waarde van die materiale en arbeidskoste vir herskepping en sluit enige uitgawes in verband met die produksie van enige inligting wat daarin vervat is en die waarde wat sodanige inligting vir die Versekerde inhou uit.
- (e) persoonlike besittings (met inbegrip van trapfietse en gereedskap) van prinsipale direkteure lede vennote of werknemers (wat nie andersins verseker is nie) tot hoogstens R5 000 per individu.

Handelsvoorraad

Handelsvoorraad en -materiaal.

Ander eiendom

Enige eiendom (hetsy dit deel vorm van enige ander beskrywing van versekerde eiendom al dan nie) wat meer uitdruklik in die bylae beskryf word.

HUURGELD

Die Maatskappy sal die bedrag van huurgeld betaalbaar/huurgeld ontvangbaar/huurgeldwaarde (soos vermeld in die bylae) betaal gedurende die tydperk wat die persele as gevolg van 'n versekerde voorval onverhuurbaar word maar die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid is die kortste van die tydperk wat nodig is vir die herstel daarvan tot 'n verhuurbare toestand of die aantal maande vermeld.

Huurgeld betaalbaar

Die werklike huurgeld deur die Versekerde betaalbaar aan die eienaar/landheer van die persele onmiddellik voordat die persele onverhuurbaar word plus koste noodsaaklikerwys aangegaan vir die verwydering na en terugbring vanaf tydelike persele.

Huurgeld ontvangbaar

Die werklike huurgeld deur die Versekerde ontvangbaar onmiddellik voordat die persele onverhuurbaar word vir daardie gedeelte van die persele wat dan verhuur is.

Huurwaarde

Die werklike huurwaarde van die persele onmiddellik voordat dit onverhuurbaar word.

KLOUSULES

1. Bykomende koste

Die versekerde bedrae ten opsigte van geboue voorraad toerusting en masjinerie sluit die volgende in:

- (a) enige herstel- of vervangingskoste aangegaan vanweë die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies van enige openbare owerheid na die plaasvind van 'n versekerde voorval met dien verstande dat sodanige koste nie die volgende insluit nie
 - (i) enigiets waarvoor kennis alreeds aan die Versekerde gegee is voor die versekerde voorval;
 - (ii) enigiets wat verband hou met onbeskadigde eiendom of onbeskadigde gedeeltes van eiendom;
 - (iii) eiendoms- of ander belasting regte ontwikkelings- of ander koste betaalbaar ingevolge gemelde regulasies as gevolg van kapitale waardevermeerdering van die versekerde eiendom.

- (b) gelde vir die ondersoek van munisipale of ander planne;
- (c) (i) koste aangegaan vir die noodsaaklike oprigting en instandhouding van skuttings gedurende sloping en herbouing;
- (ii) koste aangegaan vir die noodsaaklike sloping en verwydering van puin voortspruitende uit 'n versekerde voorval (met inbegrip van voorraadpuin en onbeskadigde inhoud) vanaf die terrein van die versekerde eiendom vernietig of beskadig en die gebied reglangs sodanige terrein maar met uitsluiting van koste en uitgawes voortspruitende uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie polis verseker word nie;
- (d) die professionele gelde van argitekte bourekenaars en ander konsultante;
- (e) hoogstens R2 500 ten opsigte van vallende bome of dele daarvan (hetsy dit skade veroorsaak al dan nie) waarna ingevolge spesiale gevaar (d) verwys word;

maar die Maatskappy is nie aanspreeklik ingevolge (a) (b) of (d) hierbo nie tensy die verlore of beskadigde eiendom met redelike haas vervang of herstel word en ook nie ingevolge (d) vir enige uitgawes aangegaan vir die voorbereiding van die Versekerde se eis nie.

2. Veranderings en wanbeskrywing

Die Versekerde word nie benadeel nie deur enige verandering of wanbeskrywing van okkupasie te wyte aan:

- (a) die oorplasing van prosesse of masjinerie;
- (b) die verkryging van bykomende persele;
- (c) strukturele veranderings of herstelwerk aan geboue toerusting of masjinerie;

met dien verstande dat kennis so gou as moontlik na die voorval aan die Maatskappy gegee word en die Versekerde enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

3. Kapitale toevoegings

Veranderings toevoegings en verbeterings (maar nie waardevermeerdering bó die versekerde bedrag nie) aan geboue toerusting en masjinerie word "gedek gehou" tot hoogstens 15% van die versekerde bedrag met dien verstande dat die Versekerde die Maatskappy aan die einde van elke kwartaal van sodanige werk in kennis stel en enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

4. Bergingverkoop

Die Maatskappy onderneem om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis is te verkoop of daarmee weg te doen sonder om die Versekerde die keuse te gee om dit teen die meeste van die billike intrinsieke en markwaarde daarvan terug te koop nie maar hierdie klousule gee nie aan die Versekerde die reg om die eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie.

5. Brandbluskoste

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is wat verband hou met die blus of bestryding van brand en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

6. Verbandhouers

Vanaf die datum van kennisgewing aanvaar die Maatskappy die belange van 'n verbandhouer of ander met 'n versekerbare belang in die versekerde eiendom en sodanige belang sal nie benadeel word as gevolg van die handeling of versuim van die verbandgewer sonder die medewete van die verbandhouer nie mits die verbandhouer die Maatskappy in kennis stel sodra sodanige handeling of versuim tot sy wete kom en instem om aanspreeklik te wees vir enige bykomende premie wat voortspruit uit die Maatskappy se aanvaarding van enige verhoogde gevaar.

7. Spoorwegsubrogasie

Die Versekerde word nie benadeel deur die ondertekening van die "Transnet Vervoer (Gevaarlike Persele) Indemniteit 1952" of ander spesiale ooreenkomste met Transnetadministrasie betreffende private sylyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame nie.

8. Tydelike verwydering

Die versekerde eiendom (behalwe voorraad) word gedek terwyl dit tydelik vanaf of binne die persele vewyder word na ander persele binne die gebiedsperke vir veranderings skoonmaakherstellings- opknappings- of soortgelyke proses met dien verstande dat die Maatskappy se aanspreeklikheid:

- (a) beperk word tot 15% van die versekerde bedrag op die betrokke;
- (b) nie uitbrei na motorvoertuie of motoronderstelle nie;
- (c) nie eiendom wat in trust gehou word dek nie behalwe masjinerie en toerusting;
- (d) ten opsigte van eiendom in transito beperk word tot transito per pad spoor of binnelandse waterweg en die eiendom nie andersins verseker is nie.

9. Huurders

Die Versekerde word nie benadeel deur die handeling van enige huurder in die persele wat hy besit of waarvan hy 'n mede-huurder is of van die eienaar van enige persele waarvan hy 'n huurder is nie mits die Maatskappy in kennis gestel word sodra hy van sodanige handeling te wete kom en hy enige bykomende premie betaal wat voortspruit uit die Maatskappy se aanvaarding van enige bykomende gevaar.

10. Voertuigvragte

Vragte op die Versekerde se voertuie word gedek terwyl dit buite gewone besigheidsure by die persele is.

11. Wagte

Die Maatskappy sal hoogstens R5 000 betaal vir koste wat noodsaaklikerwys aangegaan is vir die beskerming of poging tot beskerming van enige versekerde eiendom na 'n versekerde voorval.

12. Munisipale planondersoekgelde

Hierdie afdeling sluit munisipale planondersoekgelde in met dien verstande dat die totale bedrag wat ingevolge enige item verhaalbaar is hoogstens die versekerde bedrag ten opsigte van die eiendom wat aldus geraak word behoort.

13. Vereistes van openbare owerhede

Hierdie afdeling sluit bykomende herstel- of herbouingskoste in wat ten opsigte van die beskadigde eiendom aangegaan word alleenlik weens die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies wat opgestel is ingevolge enige wet van die parlement of ordonnansie van enige provinsiale afdelings- munisipale of ander plaaslike owerheid met dien verstande dat:

1. die bedrag wat ingevolge hierdie klousule verhaalbaar is nie die volgende insluit nie
 - (a) die koste wat aangegaan word ter voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies
 - (i) ten opsigte van skade wat voorgekom het voordat hierdie klousule toegestaan is;
 - (ii) ten opsigte van skade wat nie ingevolge hierdie afdeling verseker is nie;
 - (iii) ingevolge waarvan kennis aan die Maatskappy gegee is voordat die skade plaasgevind het;
 - (iv) ten opsigte van onbeskadigde eiendom onbeskadigde dele van die eiendom behalwe fundamente (tensy fundamente spesifiek uitgesluit word by hierdie versekering) van daardie deel wat beskadig is;
 - (b) die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan sodanige eiendom se toestand toe dit nuut was indien die noodsaaklikheid om aan enige van die bogenoemde regulasies te voldoen nie ontstaan het nie;
 - (c) die bedrag van munisipale of ander belasting ontwikkelings- of ander heffing of aanslag wat uit waardevermeerdering voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die eiendom of deur die eienaar daarvan weens voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies;
2. die herstel- of herbouwerk moet met redelike spoed begin en uitgevoer word en mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word (indien bogenoemde regulasies dit vereis) onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie klousule nie verhoog word nie;
3. indien die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge enige item van hierdie afdeling afgesien van hierdie klousule verminder word deur die toepassing van enige van die bepalings uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie klousule ten opsigte van enige sodanige item in dieselfde verhouding verminder word;
4. die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie afdeling hoogstens die versekerde bedrag daarvan behoort.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Bybetalingsklousule

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir die bedrag van enige bybetaling in die bylae vermeld.

2. Brandblustoerustingwaarborg

As teenprestasie vir 'n korting op die premie wat by die premie vir hierdie versekering ingesluit is waarborg die Versekerde dat alle brandblustoerusting onder sy beheer in 'n behoorlik werkende toestand gehou en gereeld gediens sal word ooreenkomstig SABS Standaard Nr 0105/1971 of enige vervangende standaard.

3. Inflasie/verhoging

As teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie wat ingesluit is in die premie vir hierdie afdeling word die versekerde bedrag(-e) deur die item(s) uiteengesit in die bylae ingevolge hierdie memorandum verhoog met daardie gedeelte van die gekose persentasieverhoging (vermeld teenoor die betrokke item in die bylae) in die verhouding waarin die aantal dae sedert die aanvang van die geldige versekeringstydperk staan tot die hele geldige versekeringstydperk en (tensy tot die teendeel voorsien) sal sodanige verhoging toegepas word op die versekerde bedrag(-e) wat geld ten tyde van die aanvang van die geldige versekeringstydperk.

4. Vervanging

Die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word na 'n versekerde voorval aan geboue toerusting en masjinerie is die koste van vervanging of herstelling op dieselfde terrein van eiendom van dieselfde soort of tipe maar nie beter of omvangryker nie as sodanige versekerde eiendom toe dit nuut was met dien verstande dat:

- (a) die werk van vervanging of herstelling (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat voldoen aan die vereistes van die Versekerde onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike haas begin en uitgevoer moet word anders sal geen betaling bó die bedrag wat ingevolge hierdie afdeling betaalbaar sou gewees het as hierdie memorandum nie daarby ingelyf was nie gemaak word nie;
- (b) totdat die uitgawe deur die Versekerde aangegaan is vir die vervanging of herstelling van die verlore of beskadigde versekerde eiendom die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige betaling bó die bedrag wat betaalbaar sou gewees het as hierdie memorandum nie by hierdie afdeling ingelyf was nie;
- (c) indien die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het vir vervanging of herstelling as al die versekerde eiendom verlore of beskadig was ten tyde van vervanging of herstelling die bedrag waarvoor dit verseker was ten tyde van die versekerde voorval oorskry word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra elke item van versekerde eiendom waarop hierdie memorandum van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie voorbehoud onderworpe;
- (d) hierdie memorandum nie geld nie indien:
 - (i) die Versekerde versuim om die Maatskappy binne ses maande vanaf die versekerde voorval (of sodanige verdere tydsverlenging as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat) in kennis te stel van sy voorneme om die verlore of beskadigde versekerde eiendom te vervang of te herstel;
 - (ii) die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die verlore of beskadigde versekerde eiendom op dieselfde of op 'n ander terrein te vervang of te herstel.

5. Alternatiewe vervangingsvoorwaardes (ontwerp-vermoë)

Indien die versekerde eiendom wat oor 'n meetbare werkingsvermoë of produksie beskik deur 'n omskrewe voorval beskadig is en dit nie moontlik is om sodanige eiendom ingevolge die herstelwaardememorandum te vervang of te herstel nie betaal die Maatskappy die koste van vervanging van sodanige eiendom met eiendom waarvan die gehalte van werkingsvermoë of produksie so na moontlik maar nie minderwaardig is nie aan dié van die oorspronklike eiendom met dien verstande dat:

- (i) voorbehoudsbepaling (a), (b), (c) en (d) van die herstelwaardememorandum gelykwaardig op hierdie memorandum van toepassing is;
- (ii) by die toepassing van die bepalings van voorbehoudsbepaling (c) van die herstelwaardememorandum word die koste (soos voorsien in voorbehoudsbepaling (c)) "wat aangegaan sou gewees het vir vervanging of herstel indien die totale eiendom verlore of beskadig was" verhoog deur sodanige bedrag wat ingevolge die alternatiewe vervangingsmemorandum betaalbaar is en wat meer is as dit wat betaalbaar sou gewees het ingevolge die herstelwaardevoorwaardesmemorandum sou dit moontlik gewees het om die eiendom daarkragtens te vervang of te herstel.

6. Sprinkelaarwaarborg

Die Versekerde waarborg dat alle sprinkelaar-/stortstelsels en ander brandblustoerusting onder sy beheer in 'n behoorlik werkende toestand gehou word en sal word en dat hy 'n kontrak waarkragtens die sprinkelaar-/stortstelsels ten minste twee maal per jaar geïnspekteer moet word met die Buro vir Onderzoek van Outomatiese Sprinkelaars (Edms) Beperk van krag het.

Die Versekerde waarborg verder dat die stapelhoogte van goedere soos neergelê deur die Buro vir Onderzoek van Outomatiese Sprinkelaars (Edms) Beperk nie oorskry sal word nie en dat goedere ook nie binne 'n halwe meter van 'n sprinkelaar-/stortstelselkop wat as gewone gevaar vermeld word of binne een meter van 'n kop wat as buitengewone hoë gevaar vermeld word gestoor sal word nie.

As teenprestasie vir voorgaande sal die onderbreking van die watertoevoer in omstandighede buite die Versekerde se beheer nie hierdie versekering ongeldig maak nie met dien verstande dat die Maatskappy in kennis gestel word sodra die Versekerde van sodanige onderbreking te wete kom.

7. Wagte

Die Maatskappy sal bo en behalwe die bedrag vermeld in die wagte-klausule hoogstens die bedrag vermeld in die bylae betaal vir koste wat noodsaaklikerwys aangegaan is vir die beskerming of poging tot beskerming van enige versekerde eiendom na 'n versekerde voorval.

8. Hooftoevoerverbindings

Hierdie afdeling dek toevallige skade aan waterriool-, gas-, elektrisiteit- en telekommunikasieverbindings die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy regtens verantwoordelik is tussen die versekerde eiendom en die hooftoevoerverbindingspunte.

GEBOUE OMVATTEND

ONDERAFDELING A – MATERIËLE SKADE

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan die versekerde eiendom deur 'n versekerde gevaar.

Eweredigheid (nie van toepassing op versekerde gevare 8, 9, 10, 11, 12 en 13 nie)

Indien die waarde van die versekerde eiendom ten tyde van die aanvang van die plaasvind van 'n versekerde voorval gesamentlik meer is as die bedrag daarop verseker word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra.

Elke versekerde item sal afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderhewig wees

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir verlies of skade

- (a) ingevolge versekerde gevaar 4
 - (i) aan keermure
 - (ii) aan enige versekerde eiendom veroorsaak deur of voortspruitende uit
 - (aa) enige proses wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water vereis
 - (ab) slytasie of geleidelike agteruitgang
 - (iii) aan enige eiendom in enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie
 - (iv) verlies of skade veroorsaak of vererger deur
 - (aa) insakking of grondverskuiwing
 - (ab) die versekerde se versuim om alle redelike voorsorgmaatreëls te tref vir die onderhoud en veiligheid van die versekerde eiendom en om enige vernietiging of skade tot 'n minimum te beperk
- (b) deur versekerde gevaar 8 veroorsaak of vererger deur
 - (i) verandering of herstelwerk aan die gebou waarin die installasies of toestelle gehou word
 - (ii) bevriesing van die installasies of toestelle indien die gebou vir langer as 21 agtereenvolgende dae onbewoon was
- (c) ingevolge versekerde gevaar 6 aan geld.

ONDERAFDELING B – AANSPREEKLIKHEID

VERSEKERDE VOORVAL

Toevallige

- (a) dood van of liggaamlike besering (met inbegrip van siekte) aan enige persoon wat nie 'n lid van die Versekerde se gesin of huishouding is nie en ook nie voortspruit uit of in die loop van sy diens by die Versekerde nie
- (b) verlies of fisiese skade aan tasbare eiendom wat nie behoort aan en ook nie onder die beheer is van die Versekerde of lede van sy gesin of huishouding of sy werknemers nie wat gedurende die versekeringstydperk in of in die omgewing van die gebou veroorsaak word deur die nalatigheid van die Versekerde of van enige prinsipaal direkteur lid vennoot of werknemer van die Versekerde ten opsigte waarvan die Versekerdewetlik aanspreeklik word om skadevergoeding te betaal.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron met inbegrip van enige regsgelde wat deur 'n eiser van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan is sal nie die bedrag vermeld in die bylae oorskry nie.

Memo

Indien dit van die Maatskappy verlang word om meer as een persoon ingevolge hierdie onderafdeling skadeloos te stel is die aanspreeklikheidsperk in totaal op alle persone wat skadeloos gestel word en by voorkeur op die Versekerde van toepassing of in die geval van sy dood op sy wettige persoonlike verteenwoordiger.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) 'n versekerde voorval veroorsaak deur of voortspruitende uit
 - (i) die Versekerde se ambag, profesie of beroep (behalwe as eienaar van die gebou)
 - (ii) vibrasie of die verwydering of verswakking van of steuring aan die stut van enige grond, struktuur, gebou of ander eiendom
- (b) die eienaarskap, besit of gebruik deur of namens die Versekerde van enige lokomotief, rollende materiaal, lugvaartuie, watervaartuie, meganiesondersteunde trapfiets of enige soort meganiesaangedrewe voertuig (behalwe grassnyers en voetgangerbeheerde tuinimplemente)
- (c) die sloping van of strukturele veranderings aan of toevoegings tot die gebou
- (d) aanspreeklikheid kragtens ooreenkoms aanvaar tensy die Versekerde nieteenstaande sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het
- (e) deursypeling, besoedeling of kontaminasie of enige koste in verband met die vernietiging of opruiming van deursypelende besoedelende of kontaminerende stowwe tensy die deursypeling, besoedeling of kontaminasie veroorsaak word deur 'n skielike onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis wat nie met enige geleidelikwerkende oorsaak verband hou nie

- (f) boetes, strafvotrekking, straf-, bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding
- (g) vergoeding vir skadevergoeding en regskoste en -uitgawes wat deur enige eiser van die Versekerde verhaalbaar is ten opsigte van uitsprake in die eerste plek gelewer of verkry deur 'n ander hof as 'n hof met regsbevoegdheid binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland
- (h) 'n versekerde voorval indien ten tyde van enige voorval wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge hierdie onderafdeling skadeloosstelling ingevolge enige ander versekering verskaf word dra hierdie onderafdeling nie saam met enige ander versekering by nie behalwe met betrekking tot enige oorskryding bó die bedrag wat deur sodanige ander versekering betaalbaar is.

SPEZIALE UITBREIDINGS

1. Wysiging van algemene uitsonderings

Algemene uitsondering 1 word geskrap en vervang deur "1 Oorlog inval die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is al dan nie) burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, rewolusie, militêre of geïsurpeerde gesag".

2. Oorkruisaanspreeklikheid

Indien die "Versekerde" uit meer as een party bestaan sal die Maatskappy elkeen van sodanige partye skadeloos stel asof 'n afsonderlike polis aan elkeen uitgereik is en die Maatskappy doen afstand van alle regte van subrogasie of aksie wat die Maatskappy mag hê of verkry uit hoofde van hierdie spesiale uitbreiding met dien verstande dat

- (a) die Maatskappy se totale aanspreeklikheid nie die algemene skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae vir enige enkele versekerde voorval oorskry nie
- (b) die Maatskappy nie die Versekerde skadeloos stel teen enige aanspreeklikheid wat ingevolge enige werkgewersaanspreeklikheidsversekering verseker is of sou gewees het indien hierdie versekering nie bestaan het nie.

3. Skadeloosstelling aan ander partye

Die "Versekerde" sluit in

- (a) in die geval van die dood van die Versekerde sy wettige persoonlike verteenwoordiger ten opsigte van aanspreeklikheid op die hals gehaal deur die Versekerde
- (b) indien die Versekerde aldus versoek enige prinsipaal, lid, direkteur, vennoot of werknemer van die Versekerde

4. Sekuriteitsfirmas

Nieteenstaande algemene voorwaarde 11 indien die Versekerde (as die eienaar van die persele wat in die bylae gespesifiseer word) ingevolge 'n kontrak met 'n sekuriteitsfirma werknemers van sodanige firma in diens geneem het om die Versekerde se eiendom in die loop van die besigheid van die Versekerde vermeld in die bylae of persone te beskerm regtens aanspreeklik gehou word vir die handelinge of versuim van die werknemers van die sekuriteitsfirma in die loop van hulle diens sluit hierdie afdeling sodanige regs aanspreeklikheid in tot die mate waartoe hierdie skadeloosstelling ingevolge hierdie afdeling verskaf sou gewees het indien die vermeldde werknemers ingevolge 'n dienskontrak by die Versekerde en nie die sekuriteitsfirma nie in diens was maar slegs tot hoogstens die skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae vir hierdie onderafdeling.

Indien die sekuriteitsfirma ten tyde van die plaasvind van 'n gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis geregtig is is die Maatskappy nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie behalwe ten opsigte van enige bedrag bó die bedrag wat ingevolge sodanige ander polis betaalbaar is.

WOORDOMSKRYWINGS

Versekerde gevare

1. Brand, weerlig, donderslag en (nieteenstaande algemene uitsondering 5(a)) onderaardse vuur
2. Ontploffing
3. Aardbewing (nieteenstaande algemene uitsondering 5(a)) maar met uitsluiting van verlies of skade aan eiendom in die ondergrondse werkplekke van enige myn
4. (a) storm, wind, water, hael of sneeu maar met uitsluiting van verlies of skade aan eiendom
 - (aa) wat voortspruit uit enige proses wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water vereis
 - (ab) veroorsaak deur vloedgolf wat voortspruit uit aardbewing of vulkaniese uitbarsting
 - (ac) in die ondergrondse werkplekke van enige myn en tensy dit so omskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker is
 - (ad) in die ope lug (behalwe aan geboue en strukture of toerusting wat ontwerp is om in die ope lug te bestaan of te werk)
 - (ae) in enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie
 - (af) synde keermure
5. Botsing deur
 - (i) lugvaartuie en ander lugtoestelle of artikels daaruit laat val
 - (ii) botsing deur bome, antennes, satellietkottels, diere of voertuie of voorwerpe daaruit laat val met uitsluiting van verlies of skade aan sodanige diere, antennes, satellietkottels of voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie
 - (iii) vallende bome of dele daarvan
6. Diefstal of enige poging daartoe wat gepaardgaan met kragdadige betreding of verlating van die gebou. Indien die versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning word die Versekerde 'n medeversekeraar saam met die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige verlies of skade gelykstaande aan 20% van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.
7. Kwaadwillige beskadiging (soos omskryf)
8. Ontlading of lekkasie van water uit 'n sprinkelaar of stortstelsel of ander brandbestrydingsinstallasies of -toerusting in enige versekerde gebou of enige gebou wat versekerde eiendom bevat
Slegs ten opsigte van hierdie versekerde gevaar word algemene uitsondering 1(i) geskrap en word verlies of skade te wyte aan aardbewing verseker.

Indien die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie bykomende gevaar vermeld word as synde minder as die versekerde bedrag vir 'n item van versekerde eiendom te wees word die "eweredigheid"-voorwaarde vervang deur

Eweredigheit

Indien die waarde van die versekerde eiendom ten tyde van die aanvang van die plaasvind van 'n versekerde voorval gesamentlik meer is as die bedrag daarop verseker vir brand is die Maatskappy slegs aanspreeklik vir sodanige gedeelte van die versekerde bedrag vir hierdie versekere gevaar volgens die verhouding waarin die versekerde bedrag vir brand staan tot die totale waarde van die versekerde eiendom en word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra.

Elke versekerde item is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

9. Toevallige skade aan telekommunikasie- of openbare toevoeraansluitpunte (die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy wetlik aanspreeklik is) tussen die versekerde eiendom en die openbare hooftoevoer of aansluitpunte.
10. Toevallige skade aan vaste interne glas en sanitêre ware
11. Toevallige skade aan swem- of saunabadtoerusting en -masjinerie
 - (i) maar met uitsluiting van verlies of skade wat geleidelik oor 'n tydperk plaasvind
 - (ii) maar die bedrag betaalbaar word verminder met R500 vir enige en elke sodanige skade
12. Watervorhittingstoestelle, waterhouers, -tenks, -apparate of -pype.

Die maatskappy sal die versekerde skadeloos stel vir verlies van of skade aan watervorhittingstoestelle, waterhouers, -tenks, -apparate of -pype veroorsaak deur die oopbars daarvan.

Die versekerde is verantwoordelik vir 10% van elke eis ten opsigte van verlies of skade in terme van hierdie uitbreiding onderworpe aan 'n minimum bedrag van R500.

Elke watervorhittingstoestelinstallasie is afsonderlik onderworpe aan bostaande eerste bedrag betaalbaar.
13. Kragstuwing met dien verstande dat:
 - (i) die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige eis of 'n hoeveelheid eise vanuit enige een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, nie R50 000 sal oorskry nie;
 - (ii) die Versekerde verantwoordelik is vir 'n eerste bedrag betaalbaar van 10% van die eis onderhewig aan 'n minimum van R500.

Versekerde eiendom

1. Die gebou gebou van steen, klip, beton of staalopstaal, raamwerk met leiklip-, teël-, metaal-, beton of asbesdakke (tensy andersins vermeld in die bylae) inritte insluitende sport- en ontspanningsfasiliteite met inbegrip van toerusting en masjinerie wat daarby behoort en daarmee verband hou met inbegrip van landheer se los en vaste toebehore daarin of daarop grens- en ander mure (grens- en ander mure sluit hekke, pilare en heinings in maar sluit dam- en keermure uitdruklik uit) en geteerde of plaveide inritte weë of parkeerareas.
2. Die inhoud beskryf in die bylae en alle ander inhoud terwyl in die gebou wat die volgende insluit
 - (a) geld tot hoogstens R5 000 en seëls tot hoogstens R5 000
 - (b) dokumente, manuskripte, besigheidsboeke, planne en ontwerpe
 - (c) rekenaarstelselrekords
 - (d) patrone, modelle en gietvorms

maar die dekking ten opsigte van (b), (c) en (d) word beperk tot die waarde van die materiale en arbeidskoste vir herskepping en sluit enige uitgawes in verband met die produksie van enige inligting wat daarin vervat is en die waarde wat sodanige inligting vir die Versekerde inhou uit

- (e) persoonlike besittings (met inbegrip van trapfietse en gereedskap) van prinsipale, lede, direkteure, vennote of werknemers (wat nie andersins verseker is nie) tot hoogstens R5 000 per individu terwyl in die gebou

Alles die eiendom van die Versekerde of ten opsigte van item 2 wat deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is.

Kwaadwillige beskadiging

Die opsetlike of voorbedagte of moedswillige optrede van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige verlies of skade te veroorsaak aan maar met uitsluiting van verlies of skade wat voortspruit uit diefstal of enige poging daartoe.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing of gevolglige of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is
- (b) verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike werkstilstand of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid
- (c) verlies of skade wat veroorsaak is deur permanente of tydelike besitontneming wat die gevolg is van konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid
- (d) verlies of skade wat betrekking het op of veroorsaak is deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1(i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Geld

Gangbare munt (met uitsluiting van Krugerrande en soortgelyke munte), bank- en valutanote, reisgers- en ander tjeks, poswissels en -orders, geldige ongebruikte pos-, inkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrookies, reiskaartjies, verbande, sertifikate, dokumente en middele van 'n verhandelbare aard die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is.

KLOUSULES

1. Bykomende koste

Die versekerde bedrag word geag om in te sluit

- (a) enige herstel- of vervangingskoste aangegaan vanweë die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies van enige plaaslike owerheid na 'n versekerde voorval ingevolge onderafdeling A met dien verstande dat sodanige koste nie die volgende insluit nie

- (i) enigiets waarvoor kennis alreeds aan die Versekerde gegee is voor die versekerde voorval
 - (ii) enigiets wat verband hou met onbeskadigde eiendom of onbeskadigde gedeeltes van eiendom
 - (iii) eiendomsbelasting, regte, ontwikkelings- of ander koste betaalbaar ingevolge gemelde regulasies as gevolg van kapitale waardevermeerdering van die versekerde eiendom
- (b) gelde vir die ondersoek van munisipale of ander planne
- (c) (i) koste aangegaan vir die noodsaaklike oprigting en instandhouding van straat- of sypaadjeskuttings gedurende sloping en herbouing
- (ii) koste aangegaan vir die noodsaaklike sloping en verwydering van puin voortspruitende uit 'n versekerde voorval (met inbegrip van onbeskadigde inhoud) vanaf die terrein van die versekerde eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied reg langsaan sodanige terrein maar met uitsluiting van koste en uitgawes voortspruitende uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie polis verseker word nie
- (d) die professionele gelde van argitekte, bourekenaars en ander konsultante
- (e) hoogstens R2 500 ten opsigte van verwyderingskoste van vallende bome of dele daarvan (hetsy dit skade veroorsaak al dan nie) waarna ingevolge versekerde gevaar 5 (iii) verwys word maar die Maatskappy is nie aanspreeklik ingevolge (a), (b) of (d) hierbo nie tensy die verlore of beskadigde eiendom met redelike haas vervang of herstel word en ook nie ingevolge (d) vir enige uitgawes in verband met die voorbereiding van die Versekerde se eis nie.

2. Verandering

Hierdie afdeling word nie benadeel deur enige verandering of wanbeskrywing van okkupasie te wyte aan strukturele verandering of herstelwerk aan die gebou omskryf in item 1 van versekerde eiendom nie met dien verstande dat die Maatskappy so gou as wat redelikerwys uitvoerbaar is na die voorval in kennis gestel word en die Versekerde enige bykomende premie wat vereis word betaal.

3. Kapitaaltoevoegings

Veranderinge, toevoegings en verbeterings aan die gebou toerusting en masjinerie binne die omvang van versekerde eiendom (maar nie waardevermeerdering b6 die versekerde bedrag nie) word gedek gehou tot hoogstens vyftien persent van die versekerde bedrag met dien verstande dat die Versekerde die Maatskappy aan die einde van elke kwartaal van sodanige werk in kennis stel en enige bykomende premie wat vereis word betaal.

4. Brandbluskoste

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is wat verband hou met die blus of bestryding van brand en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

5. Verbandhouers

Vanaf die datum waarop hulle daarvan in kennis gestel word aanvaar die Maatskappy die belange van 'n verbandhouer of ander met 'n versekerbare belang in die versekerde eiendom en sal nie sodanige belang benadeel as gevolg van die handeling of versuim van die verbandgewer sonder die verbandhouer se medewete nie met dien verstande dat die verbandhouer die Maatskappy in kennis stel sodra hy van sodanige handeling of versuim te wete kom en onderneem om verantwoordelik te wees vir enige bykomende premie wat vereis word as gevolg van die Maatskappy se aanvaarding van enige verhoogde gevaar.

6. Spoorwegsubrogasie

Die ondertekening deur die Versekerde van die Transnet Vervoer (Gevaarlike persele) Indemniteit 1952 of soortgelyke ooreenkomste met die Transnetadministrasie of ander staatsdepartemente benadeel nie hierdie afdeling nie.

7. Huurgeld

Indien item 1 van die versekerde eiendom onbewoonbaar word (met inbegrip van gedeeltelike onbewoonbaarheid) as gevolg van 'n versekerde gevaar sal die Maatskappy (nieteenstaande algemene uitsondering 4) die huurgeld ontvangbaar of die huurgeldwaarde betaal dog slegs ten opsigte van die tydperk wat vir herstelling of vervanging nodig is en vir 'n bedrag van hoogstens vyf-en-twintig persent van die versekerde bedrag plus enige bykomende bedrag in die bylae vermeld.

8. Verhindering van toegang (huurgeld)

Indien eiendom gedurende die versekeringstydperk binne 'n radius van 10 km vanaf die persele vermeld in die bylae verloor of beskadig word as dit verhinder of belemmer die gebruik van of toegang tot die persele wat kragtens hierdie afdeling verseker word betaal die Maatskappy vir enige verlies aan huurgeld wat die Versekerde as gevolg daarvan ly tot hoogstens 'n bedrag van 25% van die versekerde bedrag van toepassing op die geraakte eiendom.

Die berekening van die verlies aan huurgeld word gegrond op die huurgeld betaalbaar onmiddellik voor die verlies of skade of die gelykstaande huurgeldwaarde daarvan.

9. Tydelike verwydering

Die versekerde eiendom word gedek gehou terwyl dit tydelik verwyder word vir verandering, skoonmaak, herstel-, opknapping- of soortgelyke prosesse binne die gebiedsperke met dien verstande dat die Maatskappy se aanspreeklikheid

- (i) beperk word tot vyftien persent van die versekerde bedrag vir die betrokke eiendom
- (ii) nie uitgebrei word na motorvoertuie of motoronderstelle nie
- (iii) nie eiendom wat in trust gehou word dek nie behalwe toerusting en masjinerie
- (iv) nie verhoog word bó dit waaraan dit blootgestel sou gewees het by die persele of die deel daarvan waarvandaan die versekerde eiendom tydelik verwyder word nie
- (v) vir eiendom in transito beperk word tot transito per pad spoor of binnelandse waterweg en die eiendom nie andersins verseker is nie.

10. Huurders

Die Versekerde word nie benadeel deur die handeling van enige huurder in enige gebou omskryf in item 1 van versekerde eiendom nie met dien verstande dat die Maatskappy in kennis gestel word sodra die Versekerde van sodanige handeling te wete kom en hy enige bykomende premie betaal wat vereis word as gevolg van die Maatskappy se aanvaarding van enige verhoogde gevaar.

11. Wagte

Die Maatskappy sal hoogstens R500 betaal vir koste wat werklik en noodsaaklikerwys aangegaan is vir die indiensneming van wagte om enige versekerde eiendom na 'n versekerde voorval te beskerm of om dit te probeer beskerm.

12. Munisipale planondersoekgelde

Hierdie afdeling sluit munisipale planondersoekgelde in met dien verstande dat die totale bedrag wat ingevolge enige item verhaalbaar is hoogstens die versekerde bedrag ten opsigte van die eiendom wat aldus geraak word behoort.

13. Vereistes van openbare owerhede

Hierdie afdeling sluit sodanige bykomende herstel of herbouingskoste in wat ten opsigte van die beskadigde eiendom aangegaan word alleenlik weens die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies wat opgestel is ingevolge enige wet van die parlement of ordonnansie van enige provinsiale afdelings-, munisipale of ander plaaslike owerheid met dien verstande dat

1. die bedrag wat ingevolge hierdie klousule verhaalbaar is nie die volgende insluit nie
 - (a) die koste wat aangegaan word ter voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies
 - (i) ten opsigte van skade wat voorgekom het voordat hierdie klousule toegestaan is
 - (ii) ten opsigte van skade wat nie ingevolge hierdie afdeling verseker is nie
 - (iii) ingevolge waarvan kennis aan die versekerde gegee is voordat die skade plaasgevind het
 - (iv) ten opsigte van onbeskadigde eiendom, onbeskadigde dele van die eiendom behalwe fundamente (tensy fundamente spesifiek uitgesluit word by hierdie versekering) van daardie deel wat beskadig is
 - (b) die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan sodanige eiendom se toestand toe dit nuut was indien die noodsaaklikheid om aan enige van die bogenoemde regulasies te voldoen nie ontstaan het nie
 - (c) die bedrag van munisipale of ander belasting ontwikkelings- of ander heffing of aanslag wat uit waardevermeerdering voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die eiendom of deur die eienaar daarvan weens voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies
2. die herstel- of herbouwerk moet met redelike spoed begin en uitgevoer word en mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word (indien bogenoemde regulasies dit vereis) onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die versekeraar ingevolge hierdie klousule nie daardeur verhoog word nie
3. indien die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge enige item van hierdie afdeling afgesien van hierdie klousule verminder word deur die toepassing van enige van die bepalings uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie klousule ten opsigte van enige sodanige item in dieselfde verhouding verminder word
4. die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie afdeling hoogstens die bedrag behoort wat daarvolgens verseker is

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Brandblustoerustingwaarborg

As teenprestatie vir 'n korting op die premie wat by die premie vir hierdie versekering ingesluit is waarborg die Versekerde dat alle brandblustoerusting onder sy beheer in 'n behoorlik werkende toestand gehou en gereeld gediens sal word ooreenkomstig SABS Standaard Nr 0105/1971 of enige vervangende standaard.

2. Beskerming- en alarmwaarborg

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs vervat in die polisbewoording en die bylae is hierdie polis aan die onderstaande Diefstalalarmvoorwaarde onderhewig.

Ten opsigte van enige afdeling en perseel waar dit as van toepassing vermeld word is dit 'n voorwaarde wat die maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van verlies van of skade aan eiendom van die versekerde (of waarvoor hulle verantwoordelik is) deur diefstal of enige poging daartoe uit enige versekerde gebou vermeld in die bylae voorafgaan dat die geïnstalleerde SAIA Approved (Emds) Bpk gesertifiseerde alarm soos deur die maatskappy vereis aangeskakel en gereed is en ten volle operatief sal wees wanneer die beskermdde gebou(e) nie vir besigheid oop is nie (tensy 'n prinsipaal vennoot direkteur of werknemer van die versekerde in die gebou is) en dit word gewaarborg dat

1. die maatskappy daarop geregtig is om volledige inligting oor die aan- en afskakeling-logsyf na die plaasvind van 'n eis te versoek
 2. verlies van of skade aan die versekerde eiendom volgende op die gebruik van die sleutelbordkode/ afstandbeheer of enige duplikaat daarvan nie gedek is nie tensy sodanige sleutelbordkode/ afstandbeheer deur geweld of dreigement tot geweld aan enige persoon of deur diefstal verkry is
- of

In alle gevalle waar dit nie onder die perseel vermeld word dat die geïnstalleerde alarm 'n SAIA Approved (Edms) Bpk gesertifiseerde alarm moet wees nie moet die geïnstalleerde alarm 'n dubbelmoniteringsalarm wees en dit word gewaarborg dat

1. die diefstalalarm wat by die perseel geïnstalleer is aangeskakel en gereed is en ten volle operatief sal wees wanneer die beskermdde gebou(e) nie vir besigheid oop is nie (tensy 'n prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde in die beskermdde gebou is)
2. indien die maatskappy wat die vermelde alarmstelsel geïnstalleer het 'n gewapende reaksie-eenheid bedryf, die kontrak vir die vermelde alarm die dienste van die gewapende reaksie-eenheid waar beskikbaar sal insluit
3. sodanige alarm in behoorlike werkende toestand onderhou sal word, maar die versekerde sal geag word van sy aanspreeklikheid onthef te wees indien hy sy verpligtinge ingevolge 'n instandhoudingskontrak met die Installerings-/Diensmaatskappy van die alarmstelsel nagekom het
4. die kontrolepaneel 'n voorvalle-logsyf het en dat die aan- en afskakeling van die alarm aangeteken word en dat die maatskappy na die plaasvind van 'n eis daarop geregtig is om volledige inligting oor die toepaslike logsyf te versoek
5. verlies van of skade aan die versekerde eiendom volgende op die gebruik van die sleutelbordkode/ afstandbeheer of enige duplikaat daarvan nie gedek is nie tensy sodanige sleutelbordkode/ afstandbeheer deur geweld of dreigement tot geweld aan enige persoon of deur diefstal verkry is.

3. Vervanging

Die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word na 'n versekerde voorval ingevolge onderafdeling A vir item 1 van versekerde eiendom is die koste van vervanging of herstelling op dieselfde terrein met eiendom van dieselfde soort of tipe maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was met dien verstande dat

- (a) die werk van vervanging of herstelling (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat voldoen aan die vereistes van die Versekerde onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike haas begin en uitgevoer moet word anders sal geen betaling gemaak word b6 die bedrag wat ingevolge hierdie afdeling betaalbaar sou gewees het as hierdie memorandum nie daarby ingelyf was nie
- (b) totdat die uitgawe deur die Versekerde aangegaan is vir die vervanging of herstelling van die verlore of beskadigde versekerde eiendom die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige betaling b6 die bedrag wat ingevolge hierdie afdeling betaalbaar sou gewees het as hierdie memorandum nie daarby ingelyf was nie

- (c) indien ten tyde van vervanging of herstelling die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het vir vervanging of herstelling as die hele item 1 van versekerde eiendom verlore of beskadig was die bedrag waarvoor dit verseker was ten tyde van die versekerde voorval oorskry word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra elke item van versekerde eiendom waarop hierdie memorandum van toepassing is is afsonderlik aan hierdie bepaling onderworpe
- (d) hierdie memorandum geld nie indien
 - (i) die Versekerde versuim om die Maatskappy binne 6 maande vanaf die versekerde voorval (of sodanige verdere tydsverlenging as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat) in kennis te stel van sy voorneme om die eiendom wat verlore of beskadig is te vervang of te herstel
 - (ii) die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die verlore of beskadigde versekerde eiendom op dieselfde of op 'n ander terrein te vervang of te herstel.

4. Insakking of grondverskuiwing

Nieteenstaande algemene uitsondering 5(a) sluit versekerde voorval verlies of skade aan die versekerde eiendom te wyte aan insakking of grondverskuiwing in met dien verstande dat die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir

- (i) verlies of skade aan afvoerpype, waterlope, grens-, tuin-, dam- of keermure, hekke, pilare of heinings
- (ii) verlies of skade te wyte aan foutiewe ontwerp of konstruksie of die verwydering of verswakking van die stut van enige gebou wat in item 1 van versekerde eiendom omskryf word
- (iii) verlies of skade veroorsaak deur werksmense wat besig is om strukturele veranderings, toevoegings of herstelwerk uit te voer aan die gebou wat in item 1 van versekerde eiendom omskryf word
- (iv) verlies of skade te wyte aan uitgrawings bo- of ondergronds behalwe in die loop van mynbedrywighede
- (v) die eerste gedeelte van enige verlies of skade bereken op die grondslag van die meeste van een persent van die versekerde bedrag op die versekerde eiendom wat verlore of beskadig is en R1 000 indien die Maatskappy in enige aksie saak of ander geregtelike stappe beweer dat verlies of skade weens hierdie bepalings nie deur hierdie memorandum gedek word nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Elke versekerde item is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

5. Prysaanpassingsklousule

Tensy anders ooreengekom is hierdie voorbehoudsbepalings slegs van toepassing op die versekerde bedrag wat ten tyde van die aanvang van die versekeringstydperk van krag is.

Gedurende elke versekeringstydperk word die versekerde bedrag(-e) ingevolge onderafdeling A van hierdie afdeling verhoog met daardie deel van die persentasie soos in die bylae vermeld as die verhouding wat die aantal dae sedert die aanvang van sodanige tydperk uitmaak van die geheel van sodanige tydperk.

Die Versekerde sal die Maatskappy in kennis stel van die bedrag wat verseker moet word vir die komende versekeringstydperk en die persentasie verhoging wat vir sodanige tydperk verlang word.

By versuim daarvan word die bepalings van hierdie klousule gestaak.

Die bykomende premie vir hierdie uitbreiding is 50% van die premie wat verkry word deur die genoemde persentasie toe te pas op die jaarpremie betaalbaar vir die versekerde bedrag waarop hierdie uitbreiding van toepassing is.

INHOUD

ONDERAFDELING A – INHOUD

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan die inhoud van die kamers veroorsaak deur 'n versekerde gevaar.

Eweredigheid (nie van toepassing op versekerde gevaar 5, 6, 8 en 9 nie)

Indien die waarde van die inhoud ten tyde van die aanvang van die plaasvind van 'n versekerde voorval gesamentlik meer is as die bedrag daarop verseker word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) verlies of skade aan edel- en halfedelmetale of geld, muntmetaal, juweliersware -of rekenaartoerusting en datadraende media
- (b) 'n versekerde voorval wat voortspruit uit die oneerlikheid van 'n prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde
- (c) meer as R10 000 ten opsigte van diefstal of poging tot diefstal gewoontevormende dwelm- of verdowingsmiddels
- (d) enigiets wat meer uitdruklik verseker is
- (e) meer as R5 000 vir verlies of skade aan landheer se los en vaste toebehore
- (f) meer as R5 000 vir persoonlike besittings per individu en R10 000 alles tesame
- (g) meer as R7 500 vir toevallige brekasie van spieëls en glasblaaie van of vaste glas in of op meubels of in vensters of deure wat deel uitmaak van die kamers

SPEZIALE UITBREIDINGS

1. Veranderings en wanbeskrywing

Die Versekerde word nie benadeel nie deur enige verandering of wanbeskrywing van okkupasie te wyte aan

- (a) die verkryging van bykomende persele
- (b) strukturele veranderings of herstelwerk aan geboue

met dien verstande dat kennis so gou as moontlik na die voorval aan die Maatskappy gegee word en die Versekerde enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

2. Kapitale toevoegings

Veranderings toevoegings en verbeterings (maar nie waardevermeerdering bó die versekerde bedrag nie) word "gedek gehou" tot hoogstens vyftien persent van die versekerde bedrag met dien verstande dat die Versekerde die Maatskappy aan die einde van elke kwartaal in kennis stel en enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

3. Verkoop van berging

Die Maatskappy stem in om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis is te verkoop of daarmee weg te doen sonder om die Versekerde die opsie te gee om dit teen die grootste van die billike intrinsieke en markwaarde daarvan her aan te koop nie maar hierdie klousule verleen nie aan die Versekerde die reg om eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie.

4. Brandbluskoste

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is wat verband hou met die blus of bestryding van brand en die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

5. Slotte sleutels en toegangskarte

Onderworpe daaraan dat die Versekerde die eerste R250 van iedere en elke voorval betaal sal die Maatskappy hoogstens R5 000 betaal vir vervanging van slotte sleutels en toegangskarte van die kamers by die persele na die verdwyning van enige sleutel of toegangskart daarvan of nadat die Versekerde enige redelike vermoede het dat duplikate van sodanige sleutels of toegangskarte in besit is van 'n ongemagtigde persoon.

6. Nuwe bykomende persele

Bykomende kamers gebruik deur die Versekerde word verseker met dien verstande dat:

- (a) die Maatskappy binne 'n redelike tyd nadat dit vir die eerste keer aan risiko blootgestel word daarvan in kennis gestel word;
- (b) enige vereiste bykomende premie betaal word.

7. Vervangings

Na die plaasvind van 'n versekerde voorval mag die Versekerde na sy keuse verkies dat die vereffeningsgrondslag die koste is van vervanging of herstelling van verlore of beskadigde inhoud met soortgelyke eiendom van dieselfde standaard maar nie omvangryker nie as sodanige inhoud toe dit nuut was met dien verstande dat:

- (a) indien die bedrag wat die koste verteenwoordig vir vervanging of herstelling van die inhoud (of al die inhoud verseker deur die item indien die verlore of beskadigde inhoud nie afsonderlik gespesifiseer word nie) ten tyde van vervanging of herstelling die versekerde bedrag daarop ten tyde van die versekerde voorval oorskry word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die oorskryding beskou en moet hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra;
- (b) elke item van inhoud waarop hierdie memorandum van toepassing is afsonderlik aan hierdie voorbehoud onderworpe is.

8. Puinverwydering

Onderworpe aan 'n perk van vyftien persent van die versekerde bedrag ingevolge onderafdeling A sal die Maatskappy bo en behalwe die versekerde bedrag ingevolge onderafdeling A betaal vir die koste aangegaan vir die noodsaaklike slooping en verwydering van puin voortspruitende uit 'n versekerde voorval (met inbegrip van voorraad puin en onbeskadigde inhoud) vanaf die terrein van die kamers vernietig of beskadig en die gebied reg langs die kamers maar met uitsluiting van koste en uitgawes voortspruitende uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie deur hierdie polis verseker word nie.

9. Lopers

Onderworpe aan bewys tot bevrediging van die Maatskappy dat betreding en verlating van die versekerde persele deur middel van die gebruik van 'n looper of ander soortgelyke toestel (behalwe 'n duplikaatsleutel) verkry is word dit vir die doeleindes van 'n versekerde voorval as kragdadige en gewelddadige betreding of verlating beskou.

10. Opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkomste

Mits die Maatskappy voor 'n versekerde voorval daarvan in kennis gestel is sal hulle die belang van enige eienaar van versekerde eiendom wat die onderwerp is van 'n opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkomste aanteken en beskerm.

11. Tydelike beskermings

Die Maatskappy sal hoogstens R5 000 betaal vir koste wat redeliker- en noodsaaklikerwys aangegaan is om tydelike herstelwerk en/of ander maatreëls vir die beveiliging van die versekerde eiendom te tref na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

12. Tydelike verwydering

Die Maatskappy sal betaal vir 'n versekerde voorval wat aan die inhoud plaasvind (beperk tot 15 persent van die versekerde bedrag)

- (i) by enige persele waar 'n prinsipaal direkteur vennoot lid of weknemer van die Versekerde tydelik in diens of 'n inwoner is;
- (ii) terwyl in veilige bewaring by 'n bank of terwyl in 'n brandkas of -kluis by 'n instelling wat sodanige dienste verleen;
- (iii) terwyl in enige handelspersele vir skoonmaak opknapping of herstel;
- (iv) terwyl in transito per lug, spoor, pad of binnelandse waterweg tussen die kamers en enige van (i) tot (iii) hierbo met dien verstande diefstal of enige poging daartoe beperk word tot diestal na kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die persele of vervoermiddel waarvan daar sigbare bewys is.

13. Huurders

Die Versekerde word nie benadeel deur die handeling van enige huurder in die persele waarin hy 'n medehuurder is of van die eienaar van enige persele waarin hy 'n huurder is nie met dien verstande dat hy die Maatskappy in kennis stel sodra hy van sodanige handeling te wete kom en enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

WOORDOMSKRYWINGS

Inhoud

Die totale inhoud van die kamers die eiendom van die Versekerde of wat deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is met inbegrip van

- (a) landheer of huurders se los en vaste toebehore;
- (b) manuskripte en besigheidsboeke, planne en ontwerpe;
- (c) patrone, modelle en gietvorms;

maar die dekking ten opsigte van (b) en (c) word beperk tot die waarde van die materiale en die arbeidskoste vir herskepping en sluit enige uitgawes in verband met die produksie van enige inligting daarin vervat en die waarde van sodanige inligting vir die Versekerde uit

- (d) onderhewig aan spesiale uitsondering (f) persoonlike besittings (met inbegrip van trapfietse en gereedskap) van prinsipale direkteure vennote lede en werknemers van die Versekerde terwyl in die kamers.

Dokumente

Films (met inbegrip van x-strale) bande behalwe rekenaarsagteware en rekenaardata-draende media, boeke, rekords, kaarte, planne, tekeninge, uittrekses, aktes, testamente, verbande, ooreenkomste, manuskripte, briewe, sertifikate en soortgelyke geskrewe gedrukte of andersins gegraveerde dokumente die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is **met uitsluiting van geld** (soos omskryf).

Versekerde gevare

1. Brand, weerlig, donderslag en (nieteenstaande Algemene uitsondering 5(a)) onderaardse vuur
2. Ontploffing
3. Aardbewing (nieteenstaande Algemene uitsondering 5(a)) of mynskudding
4. Spesiale gevare wat beteken verlies of skade deur
 - (a) storm, wind, water, hael of sneeu maar met uitsluiting van verlies of skade voortspruitende daaruit dat enige inhoud enige proses ondergaan wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water vereis
 - (b) botsing deur
 - (i) lugvaartuie of ander lugtoestelle of voorwerpe daaruit laat val
 - (ii) diere, bome, antennes, satellietskottels of voertuie of voorwerpe uit voertuie laat val met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennes, satellietskottels of voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie
5. Toevallige brekasie van spieëls en glasblaai van of vaste glas in of op meubels of in vensters of deure wat deel uitmaak van die kamers
6. Lekkasje uit olietenks, -pype of -apparaat
7. Kwaadwillige beskadiging (soos omskryf)

8. Diefstal wat gepaard gaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die spreekkamer of enige poging daartoe of as gevolg van diefstal (of enige poging daartoe) na geweld of dreigement van geweld
met dien verstande dat die maksimum bedrag betaalbaar hoogstens die versekerde bedrag vermeld in die bylae min die eerste bedrag betaalbaar behoort.
9. Kragstuwing met dien verstande dat:
- (i) die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van enige eis of 'n hoeveelheid eise vanuit enige een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, nie R50 000 sal oorskry nie;
 - (ii) die Versekerde verantwoordelik is vir 'n eerste bedrag betaalbaar van 10% van die eis onderhewig aan 'n minimum van R500.

Kwaadwillige beskadiging

Skade wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan

1. roerende eiendom wat
 - (a) gesteel word
 - (b) beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word
2. roerende of onroerende eiendom wat deur dié beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word inof uitbreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek
3. onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
 - (a) die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe
 - (b) die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoevan die gemelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel

Met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie

- (a) gevolglike of onregstreekse skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd
- (b) skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid
- (c) skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid
- (d) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (i,) (ii), (iii), (iv), (v), (vi) of (vii) van hierdie polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c), (d) of (e) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Indien enige versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning word die Versekerde 'n mede-versekeraar saam met die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20% van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.

Geld

Gangbare munt (met uitsluiting van Krugerrande en soortgelyke muntstukke), bank-, valutanote, reisigers- en ander tjeks, posorders en -wissels, ongebruikte gangbare pos-, inkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrookies en ander sertifikaat dokumente of middele van 'n verhandelbare aard die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is.

BESKERMINGSKLOUSULE

Versekering teen verlies van of skade aan kompressors word slegs verleen indien sodanige kompressors gereeld ooreenkomstig regulasies onderhou word en voldoende beskerm word. Indien die kompressor buite die kamers geleë is, beteken voldoende beskerming dat dit in 'n behoorlik geslote (deur middel van 'n geslote harpslot) hok bevat word wat vervaardig is uit ronde staalstawe nie verder as 200 millimeter uitmekaar nie en kruis gespan nie minder as elke 600 millimeter nie of in 'n soortgelyke geslote baksteen/beton struktuur.

ONDERAFDELING B – BYKOMENDE UITGAWES

VERSEKERDE VOORVAL

Indien die kantore onbewoonbaar word as gevolg van 'n versekerde voorval wat ingevolge onderafdeling A verseker word.

SKADELOOSSTELLING

Bo en behalwe enige betaling ingevolge onderafdeling A sal die Maatskappy redelike en noodsaaklike bykomende uitgawes betaal beperk tot 25% van die versekerde bedrag ingevolge onderafdeling A aangegaan gedurende die tydperk nodig vir herstelling na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

SPEZIALE UITBREIDING

Vir die doeleindes van hierdie onderafdeling sluit "kantore" enige persele in die nabyheid van die kantore in indien skade aan sodanige persele toegang tot die kantore verhinder of beperk

ONDERAFDELING C – DOKUMENTE X-STRALE EN DIGITAAL-SKANDEERDE REKORDS

Toevallige verlies of skade aan dokumente, x-strale of digitaal-skandeerde rekords.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron sal nie die minste van die koste en uitgawes noodsaaklikerwys aangegaan om die dokument, x-straal of digitaalskandeerde rekords te herstel of te vervang en die bedrag vermeld in die bylae oorskry nie.

ONDERAFDELING D – DOKUMENTE (REGSAANSPREEKLIKHEID) (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Toevallige verlies of skade aan dokumente (soos omskryf in onderafdeling A) deur 'n versekerde voorval verseker ingevolge onderafdeling A of (indien verseker) onderafdeling C wat daartoe aanleiding gee dat die Versekerde wettiglik aanspreeklik word om skadevergoeding te betaal.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron met inbegrip van regsgelde wat deur 'n eiser van die Versekerde verhaalbaar is en ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan is sal nie die bedrag vermeld in die bylae oorskry nie

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) aanspreeklikheid kragtens ooreenkoms aanvaar tensy die Versekerde niteenstaande sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het
- (b) aanspreeklikheid voortspruitende uit die oneerlikheid van enige prinsipaal, direkteur, bestuurder, vennoot of werknemer van die Versekerde
- (c) verlies of skade aan geld (soos omskryf in onderafdeling A)
- (d) elektriese, elektroniese of magnetiese besering, steuring of uitwissing van elektroniese of magnetiese opnames tensy regstreeks te wyte aan weerlig
- (e) geleidelike agteruitgang slytasie inherente fout, ongedierte, kopiëring, verwerking of ander werk aan die dokument.

SAKE-ONDERBREKING

VERSEKERDE VOORVAL

Indien die besigheid as gevolg van skade (soos omskryf) onderbreek of belemmer word sal die Maatskappy (nieteenstaande algemene uitsondering 4) die Versekerde ooreenkomstig hierdie afdeling skadeloos stel.

SKADELOOSSTELLING

1. Bruto gelde

Die bedrag betaalbaar word beperk tot

(a) verlies aan bruto gelde synde

die bedrag waarmee die bruto gelde gedurende die skadeloosstellingstydperk ten gevolge van die skade by die standaard-bruto gelde te kort skiet.

(b) verhoging in bedryfskoste synde

die bykomende uitgawe noodsaaklikeren redelikerwys aangegaan met die uitsluitlike doel om die verlies aan bruto gelde wat as gevolg van die versekerde voorval gedurende die skadeloosstellingstydperk sou plaasgevind het indien daardie uitgawe nie aangegaan is nie te vermy of te verminder maar hoogstens die bedrag van die vermindering in bruto gelde daardeur vermy

min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige van die bedryfsuitgawes en vaste koste van die besigheid as wat mag ophou of verminder mag wees ten gevolge van die skade

met dien verstande dat die bedrag betaalbaar na verhouding verminder word indien die versekerde bedrag deur hierdie item minder is as 100% van die jaarlikse bruto gelde.

2. Bykomende verhoging in bedryfskoste

Die versekering ingevolge hierdie item word beperk tot sodanige verdere bykomende uitgawes bó dit verhaalbaar ingevolge item (b) van 1 – bruto gelde – as wat die Versekerde noodsaakliker- en redelikerwys as gevolg van die skade gedurende die skadeloosstellingstydperk aangegaan het ten einde die vermindering in bruto gelde te vermy of te verminder.

WOORDOMSKRYWINGS

Skade

Skade beteken verlies of skade aan enige kamers of ander eiendom of enige deel daarvan gebruik deur die Versekerde by die kamers vir die doeleindes van die besigheid deur enige gevaar wat kragtens afdelings 1 of 3 verseker word met dien verstande dat

- (a) daar ten tyde van die plaasvind van die skade 'n versekering van krag is wat sodanige eiendom teen sodanige skade dek

- (b) die versekeraars 'n bybetaling ingevolge die versekering waarna in (a) verwys word gemaak of aanspreeklikheid daarvoor erken het
- (c) vir die doeleindes van hierdie afdeling sal 'n versekerde gevaar dieselfde woordomskrywing sal hê as dié vervat in die versekering wat die skade dek.

Skadeloosstellingstydperk

Die tydperk wat met die plaasvind van die skade begin en eindig nie later nie as die aantal maande daarna vermeld in die bylae waartydens die resultate van die besigheid ten gevolge van die versekerde voorval geraak word.

Bruto gelde

Die geld betaal of betaalbaar aan die Versekerde vir dienste gelewer in die loop van die besigheid by die persele.

Standaard-bruto gelde

Die bruto gelde gedurende daardie tydperk in die twaalf maande onmiddellik voor die datum van die skade wat met die skadeloosstellingstydperk saamval waaraan sodanige aanpassings gemaak word as wat nodig mag wees om te voorsien vir die loop van die besigheid en vir afwykings daarvan of ander omstandighede wat die besigheid òf voor òf na die skade raak of wat die besigheid sou geraak het indien die skade nie plaasgevind het nie sodat die aldus veranderde syfers so na as wat redelik uitvoerbaar is die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk nà die skade verkry sou gewees het as dit nie vir die skade was nie.

Jaarlikse bruto gelde

Die bruto gelde gedurende die twaalf maande onmiddellik voor die datum van die skade waaraan sodanige aanpassings gemaak word as wat nodig mag wees om te voorsien vir die loop van die besigheid en vir afwykings daarvan of ander omstandighede wat die besigheid òf voor òf na die skade raak of wat die besigheid sou geraak het indien die skade nie plaasgevind het nie sodat die aldus veranderde syfers so na as wat redelik uitvoerbaar is die resultate verteenwoordig wat gedurende die betrokke tydperk nà die skade verkry sou gewees het as dit nie vir die skade was nie.

Alternatiewe diens gelewer-klousule

Indien dienste gedurende die skadeloosstellingstydperk elders as by die kamers gelewer word ten bate van die besigheid òf deur die Versekerde òf deur ander ten behoeve van die Versekerde word die geld betaal of betaalbaar ten opsigte van sodanige dienste in aanmerking geneem by berekening van die bruto gelde gedurende die skadeloosstellingstydperk.

KLOUSULES

1. Ouditeurs

Enige besonderhede in die Versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke vervat wat deur die Maatskappy verlang word mag deur die Versekerde se ouditeurs gesertifiseer word en hulle sertifikaat is prima facie bewys van sodanige besonderhede.

2. Verklarings

Ten einde te voorsien vir die loop van die besigheid is die versekerde bedrag ingevolge item 1 170% van die bruto gelde verklaar vir die voorafgaande twaalf maande of sodanige hoër persentasie as wat die Versekerde as noodsaaklik beskou om te voorsien vir die loop van die besigheid.

’n Voorlopige premie gelykstaande aan 59% van die volle premie sal gehef en ’n jaarlikse aanpassing soos volg gemaak word

by hernuwing moet die Versekerde aan die Maatskappy die bruto gelde verdien gedurende die onmiddellik voorafgaande twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis) verklaar en die werklike premie sal bereken word op die bedrag wat verklaar is en ’n terugbetaling sal gemaak of bykomende premie betaal word.

3. Verhindering van toegang

Eiendom binne ’n tien kilometer omtrek van die kamers wat gebruik van of toegang na die kamers verhinder of belemmer as gevolg van vernietiging of beskadiging daarvan hetsy die kamers of eiendom van die Versekerde daarin beskadig word al dan nie word beskou as verlies as gevolg van skade aan eiendom gebruik deur die Versekerde by die kamers.

4. Openbare dienste/Openbare Telekommunikasie (toevallige onderbreking)

Die toevallige onderbreking van die openbare toevoer van elektrisiteit, gas of water wat minstens twee agtereenvolgende dae voortduur by (ten opsigte van elektrisiteit) die aansluitpunte van die openbare voorsieningsonderneming se voerleidings of (ten opsigte van gas) die gasvoorsieningsonderneming se meters of (ten opsigte van water) die watervoorsieningsonderneming se hoofafsluitkraan by die kamers of die onderbreking (met uitsluiting van die eerste 24 uur) van openbare telekommunikasiefasiliteite tot die kamers en wat nie te wyte is aan die die volgende nie

- (i) die doelbewuste optrede van enige voorsieningsowerheid of aan die feit dat sodanige owerheid sy reg uitoefen om voorsiening te weerhou of te beperk
- (ii) droogte
- (iii) waterbesoedeling
- (iv) gebrek aan brandstof of water
- (v) ’n fout in enige deel van die installasie wat aan die perseel behoort
- (vi) enige gebeurtenis in algemene uitsondering 1 en 2 beskryf maar dekking wat verskaf is deur die gevaar kwaadwillige beskadiging in die onderliggende afdeling: materiële skade van hierdie polis is nie uitgesluit nie

word beskou as verlies wat uit skade aan die eiendom gebruik deur die Versekerde by die kamers voortspruit.

Die Maatskappy is nie ingevolge hierdie klousule vir verlies voortspruitende uit onderbreking of belemmering van die besigheid te wyte aan meganiese, elektriese of elektroniese onklaarraking nie tensy sodanige onderbreking of belemmering langer as 24 uur duur

5. Vereffeningbepaling

Indien die tydperk van onderbreking na die plaasvind van skade nie 10 werksdae oorskry nie sal die eis vereffen word op die volgende skadeloosstellingsgrondslag.

Skadeloosstelling – verlies aan bruto gelde

Synde die bedrag waarmee die bruto gelde gedurende die tydperk van onderbreking na die plaasvind van die skade tekort skiet aan die bruto gelde gedurende ’n soortgelykte tydperk van die Versekerde se keuse gedurende die 30 werksdae onmiddellik voor die skade.

6. Deposito-premie

Ten einde voorsiening te maak vir die loop van die besigheid is die versekerde bedrag vir item 1 – bruto gelde – 170% van die bruto gelde verklaar vir die voorafgaande twaalf maande of sodanige hoër persentasie as wat die Versekerde nodig ag as teenprestasie waarvoor 'n depositopremie gelykstaande aan 59% van die premie bereken op die versekerde bedrag gehef sal word en die Versekerde sal by verstryking van elke versekeringstydperk die bruto gelde vir daardie tydperk verklaar waarna die premie aangepas sal word deurdat die Maatskappy die verskil tussen die premie bereken op die verklaring en die depositopremie toelaat of betaal word.

REKENINGS ONTVANGBAAR

VERSEKERDE VOORVAL

Toevallige verlies of skade aan die Versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords terwyl by of in transito tussen die kamers en die woning van enige prinsipaal, direkteur, lid of vennoot van die Versekerde of van enige werknemer wie se pligte toegang tot sodanige boeke of rekords noodsaak of die persele van of die woning van enige prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of gemagtigde werknemer van die Versekerde se professionele adviseurs.

1. Skadeloosstelling

Indien die Versekerde as regstreekse gevolg van 'n versekerde voorval nie in staat is om die uitstaande debietsaldo's verskuldig na die spoor of vas te stel nie sal die Maatskappy die verskil tussen sodanige saldo's en die totaal van die bedrae betaal of nagespoor ten opsigte daarvan betaal plus enige redelike en noodsaaklike uitgawes b6 gewone invorderingsgelde aangegaan om die saldo's verskuldig na te spoor of vas te stel maar in totaal beperk tot die versekerde bedrag.

Eweredigheid

Indien die versekerde bedrag minder is as die uitstaande debietsaldo's word die bedrag betaalbaar na verhouding verminder.

2. Rente betaalbaar

Die bykomende koste redelikerwys aangegaan deur die Versekerde in die vorm van slegs rente op 'n lening verskaf deur 'n erkende bankinstelling met die uitsluitlike doel om die vermindering in inkomste wat sou plaasgevind het as gevolg van 'n versekerde voorval as dit nie vir die lening was nie te vermy of te verminder wat ten tyde van die plaasvind van die verlies of skade begin en nie later nie as sewe dae na die datum van finale vereffening van die Versekerde se eis ooreenkomstig 1 hierbo eindig.

Die Maatskappy se aanspreeklikheid uitgevolge hierdie item word tot 10% van die versekerde bedrag ingevolge item 1 hierbo beperk.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir 'n versekerde voorval voortspruitende uit

- (a) of waartoe bygedra word deur enige oneerlike bedrieglike of kriminele daad van enige prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde hetsy hulle alleen optree of saamspan met ander
- (b) elektriese, elektroniese of magnetiese beskadiging, belemmering of uitwissing van elektroniese of magnetiese opnames tensy
 - (i) regstreeks te wyte aan weerlig in welke geval die weerligskade of skadeloosstellingsbedrag verminder word met die bedrag van 10% van sodanige bedrag of R1 000 welke ookal die grootste is
 - (ii) die Versekerde die duplikaatrekords waarna in die duplikaatrekords-memorandum verwys word in stand hou in welke geval die Versekerde vir die eerste R1 000 van iedere en elke verlies verantwoordelik is
- (c) verandering, vervalsing, manipulasie, geheimhouding, vernietiging van of wegdoening met rekords van uitstaande debietsaldo's gepleeg om die onregmatige gee neem verkryging of weerhouding van geld effekte of ander eiendom geheim te hou maar slegs tot die mate van sodanige onregmatige gee neem verkryging of weerhouding

- (d) boekhouding-, rekeningkundige of faktureerfoute of -weglatings
- (e) slytasie geleidelike agteruitgang, ongedierte of inherente foute
- (f) of wat verband hou met permanente of tydelike besitontneming wat uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid voortvloei.

SPEZIALE UITBREIDINGS

1. Kwaadwillige beskadiging

Skade regstreeks veroorsaak deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak behalwe skade aan

1. roerende eiendom wat
 - (a) gesteel word
 - (b) beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder vanuit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word
2. roerende of onroerende eiendom wat deur diene beskadig word terwyl daar by enige persele wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word in of uitgebreek word of terwyl daar gepoog word om in of uit te breek
3. onroerende eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van
 - (a) die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe
 - (b) die sloping of gedeeltelike sloping of enige poging daartoe

van die vermelde onroerende eiendom of enige deel daarvan met die bedoeling om enige deel daarvan te steel.

met dien verstande dat hierdie uitbreiding nie die volgende dek nie

- (a) gevolglike of onregstreekse skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is
- (b) skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid
- (c) skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid
- (d) skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1 (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi) of (vii) van hierdie polis verwys word of die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepaling (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie, rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

Indien die versekerde gebou of gebou wat die versekerde eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae onbewoon gelaat word word die versekering ingevolge hierdie uitbreiding opgeskort ten opsigte van die geraakte eiendom tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van hierdie uitbreiding.

Gedurende die aanvanklike tydperk van 30 opeenvolgende dae van onbewoning word die Versekerde 'n medeversekeraar saam met die Maatskappy en dra hy 'n deel van enige skade gelykstaande aan 20 persent van die eis voor die aftrekking van enige eerste bedrag betaalbaar.

2. Aardbewing

Algemene uitsondering 5(a) word geskrap.

3. Rekeninge-klousule

Enige besonderhede of gegewens in die Versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -dokumente vervat wat deur die Maatskappy verlang word ingevolge hierdie afdeling om enige eis hierkragtens te ondersoek of te staaf mag deur die Versekerde se ouditeurs of professionele rekenmeesters gesertifiseer word en hulle sertifikaat is prima facie-bewys van die besonderhede en gegewens waarmee dit verband hou.

WOORDOMSKRYWING

Uitstaande debietsaldo's

Die jongste verklaring wat gemaak is of gemaak moet word ooreenkomstig die verklaringsvoorwaarde van afdeling 6 aangepas vir

- (a) slegte skulde
- (b) bedrae gedebiteer gefaktureer en gekrediteer teen klante se rekenings (met inbegrip van kontant krediet- en debietnotas wat nog nie ten tyde van die versekerde voorval in die Versekerde se rekeningboeke opgeneem is nie) in die tydperk tussen die datum van die verklaring en die versekerde voorval
- (c) enige handelstoestande wat 'n wesenlike invloed op die besigheid het of kan hê

sodat die bedrag verkry so na as wat redelikerwys uitvoerbaar is die bedrag verteenwoordig wat verkry sou gewees het op die datum van die versekerde voorval indien die versekerde voorval nie plaasgevind het nie.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Duplikaat-rekords

Gewaarborg dat die Versekerde duplikate hou van hulle rekeningboeke, -rekords of ander besigheidsboeke of -rekords wat besonderhede van uitstaande debietsaldo's bevat en dat sodanige duplikate in 'n ander perseel as die oorspronklikes daarvan gehou word.

2. Beskermingswaarborg

Gewaarborg dat die Versekerde se rekeningboeke of ander besigheidsboeke of -rekords wat besonderhede van uitstaande debietsaldo's bevat in 'n brandvaste brandkas, kabinet of brandkluis gehou word buite sake-ure tensy daar aan hulle gewerk word of hulle vir onmiddellike verwysing benodig word.

DIEFSTAL

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan die versekerde eiendom en skade (waarvoor die Versekerde verantwoordelik is) aan die versekerde persele as gevolg van diefstal of enige poging daartoe na:

- (a) kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die versekerde persele (verlating sluit kragdadige en gewelddadige verlating deur 'n dief of diewe wat hulle voor sluitingstyd op die persele versteek het in);
- (b) aanranding geweld of dreigement van geweld aan enige persoon.

SKADELOOSSTELLING

Die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid oorskry nie ten opsigte van:

- (a) verlies of skade aan die versekerde eiendom die bedrag vermeld in die Bylae nie;
- (b) skade aan die versekerde persele 'n bedrag van hoogstens R5 000 noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan om die skade te vergoed nie.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir verlies of skade:

- (a) indien enige lid van die Versekerde se huishouding of enige prinsipaal direkteur lid vennoot of werknemer van die Versekerde as dader of medepligtige betrokke is;
- (b) wat kragtens 'n brandversekeringspolis verseker kan word tensy sodanige verlies of skade veroorsaak word deur ontploffing in 'n poging om toegang tot die versekerde persele te verkry;
- (c) aan ruit-, spieël- of lamelglas.

SPEZIALE UITBREIDINGS

Bykomende persele

Bykomende persele wat deur die Versekerde gebruik word is verseker met dien verstande dat:

- (a) die Maatskappy binne 30 dae na die datum waarop dit vir die eerste keer aan risiko blootgestel word in kennis gestel word;
- (b) die vereiste bykomende premie betaal word;
- (c) die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie uitbreiding 50% van die versekerde bedrag vermeld in die Bylae is of 50% van die hoogste versekerde bedrag indien daar meer as een versekerde bedrag is.

Slotte sleutels en toegangskarte

Onderworpe daaraan dat die Versekerde die eerste R250 van iedere en elke voorval betaal is sal die Maatskappy hoogstens R5 000 betaal vir vervanging van slotte sleutels of toegangskarte van enige versekerde persele indien die sleutel of toegangskart verloor of gesteel is of indien die Versekerde enige redelike vermoede het dat duplikate van sodanige sleutel of toegangskart in besit is van 'n ongemagtigde persoon.

Lopers

Onderworpe aan bewys tot bevrediging van die Maatskappy dat betreding of verlating van die versekerde persele deur middel van die gebruik van 'n looper of ander soortgelyke toestel (behalwe 'n duplikaatsleutel) verkry is, word dit vir die doeleindes van 'n versekerde voorval as kragdadige en gewelddadige betreding of verlating beskou.

Opskortende verkoop-/bruikhuur ooreenkomste

Mits die Maatskappy voor 'n versekerde voorval daarvan in kennis gestel is sal hulle die belang van enige eienaar van versekerde eiendom wat die onderwerp is van 'n opskortende verkoopbruikhuurooreenkoms aanteken en beskerm.

Tydlike beskermings

Die Maatskappy sal hoogstens R5 000 of die bedrag vermeld in die Bylae na gelang van welke die grootste is betaal vir koste wat redeliker-en noodsaaklikerwys aangegaan is om tydelike herstelwerk en/of ander maatreëls vir die beveiliging van die versekerde eiendom te tref na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

WOORDOMSKRYWINGS

Versekerde persele

Die gebou of daardie gedeelte van die gebou wat deur die Versekerde geokkupeer word by die persele maar met uitsluiting van enige oopkant-struktuur of enige afdak werf of ander oop ruimte hetsy gedeeltelik of ten volle ingekamp deur die gebou al dan nie.

Versekerde eiendom

Die eiendom beskryf in die Bylae (indien meer uitdruklik) of al die inhoud van die versekerde persele die eiendom van die Versekerde of wat deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is met inbegrip van:

- (a) dokumente, manuskripte, besigheidsboeke, planne en ontwerpe dog slegs vir die waarde van materiale en die bedrag bestee aan arbeid vir herskepping en nie vir die waarde van die inligting daarin vervat nie;
- (b) rekenaarstelselrekords dog slegs vir die waarde van die materiale en die bedrag bestee aan arbeid vir herskepping (met uitsluiting van enige uitgawes in verband met die produksie van die inligting wat opgeneem moet word) en nie vir die waarde van die inligting daarin vervat nie;
- (c) patrone modelle en gietvorms vir die waarde van die materiale en die bedrag bestee aan arbeid vir herskepping;
- (d) persoonlike besittings (met inbegrip van trapfietse en gereedskap) van prinsipale vennote lede direkteure of werknemers maar beperk vir enige enkele individu tot die minste van die versekerde bedrag op versekerde eiendom en R2 500;
- (e) edelmetale tot hoogstens 50% van die eersteverlies versekerde bedrag

maar met uitsluiting van:

- (i) gangbare munt (met inbegrip van Krugerrande en soortgelyke muntstukke) bank- en valutanote reisigers en ander tjeks poswissels en -orders ongebruikte geldige pos-, inkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrokieë en ander sertifikaate dokumente of middele van 'n verhandelbare aard;
- (ii) plofstowwe;
- (iii) enige eiendom wat meer uitdruklik verseker is.

KLOUSULE

Aardbewing

Die woord "aardbewing" word geskrap uit Algemene uitsondering 5(a).

MEMORANDA (indien in die Bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Beskerming- en alarmwaarborg

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs vervat in die polisbewoording en die Bylae is hierdie polis aan die onderstaande Diefstalalarmvoorwaarde onderhewig.

Ten opsigte van enige afdeling en perseel waar dit as van toepassing vermeld word is dit 'n voorwaarde wat die maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van verlies van of skade aan eiendom van die versekerde (of waarvoor hulle verantwoordelik is) deur diefstal of enige poging daartoe uit enige versekerde gebou vermeld in die Bylae voorafgaan dat die geïnstalleerde SAIA Approved (Edms) Bpk gesertifiseerde alarm soos deur die maatskappy vereis aangeskakel en gereed is en ten volle operatief sal wees wanneer die beskermdde gebou(e) nie vir besigheid oop is nie (tensy 'n prinsipaal vennoot direkteur of werknemer van die versekerde in die gebou is) en dit word gewaarborg dat:

1. die maatskappy daarop geregtig is om volledige inligting oor die aan- en afskakelinglogskyf na die plaasvind van 'n eis te versoek;
2. verlies van of skade aan die versekerde eiendom volgende op die gebruik van die sleutelbordkode/ afstandbeheer of enige duplikaat daarvan nie gedek is nie tensy sodanige sleutelbordkode/ afstandbeheer deur geweld of dreigement tot geweld aan enige persoon of deur diefstal verkry is.

OF

In alle gevalle waar dit nie onder die perseel vermeld word dat die geïnstalleerde alarm 'n SAIA Approved (Edms) Bpk gesertifiseerde alarm moet wees nie moet die geïnstalleerde alarm 'n dubbelmoniteringsalarm wees en dit word gewaarborg dat:

1. die diefstalalarm wat by die perseel geïnstalleer is aangeskakel en gereed is en ten volle operatief sal wees wanneer die beskermdde gebou(e) nie vir besigheid oop is nie (tensy 'n prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde in die beskermdde gebou is);
2. indien die maatskappy wat die vermeldde alarmstelsel geïnstalleer het 'n gewapende reaksie-eenheid bedryf, die kontrak vir die vermeldde alarm die dienste van die gewapende reaksie-eenheid waar beskikbaar sal insluit;

3. sodanige alarm in behoorlike werkende toestand onderhou sal word, maar die versekerde sal geag word van sy aanspreeklikheid onthef te wees indien hy sy verpligtinge ingevolge 'n instandhoudingskontrak met die Installerings-/Diensmaatskappy van die alarmstelsel nagekom het;
4. die kontrolepaneel 'n voorvalle-logskyf het en dat die aan- en afskakeling van die alarm aangeteken word en dat die maatskappy na die plaasvind van 'n eis daarop geregtig is om volledige inligting oor die toepaslike logskyf te versoek;
5. verlies van of skade aan die versekerde eiendom volgende op die gebruik van die sleutelbordkode/ afstandbeheer of enige duplikaat daarvan nie gedek is nie tensy sodanige sleutelbordkode/ afstandbeheer deur geweld of dreigement tot geweld aan enige persoon of deur diefstal verkry is.

2. Bykomende tydelike beskermings

Die Maatskappy sal hoogstens die bedrag vermeld in die Bylae betaal (bo en behalwe enige bedrag verhaalbaar ingevolge die spesiale uitbreidings) vir koste redeliker- en noodsaaklikerwys aangegaan om tydelike herstelwerk en/of ander maatreëls te tref om die versekerde eiendom te beveilig na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

3. Kwaadwillige beskadiging

Skade aan die versekerde persele (met inbegrip van landheer se los en vaste toebehore) en alle inhoud in die versekerde persele die eiendom van die Versekerde of wat deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is tot hoogstens die versekerde bedrag vermeld in die Bylae veroorsaak deur die opsetlike of voorbedagte of moedswillige optrede van enige persoon gedurende die loop van diefstal of poging tot diefstal wat met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die versekerde persele gepaard gaan met dien verstande dat die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir:

- (a) gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd;
- (b) verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike werkstilstand of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
- (c) verlies of skade wat veroorsaak is deur permanente of tydelike besitontneming wat die gevolg is van konfiskering kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
- (d) verlies of skade wat betrekking het op of veroorsaak is deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1(i) (ii) (iii) (iv) (v) of (vi) verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings (a) (b) (c) of (d) beweer dat hierdie memorandum nie verlies of skade dek nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

SPESIALE VOORWAARDE

Hierdie afdeling is nietig indien die aard van die risiko weselik verander word sonder die voorafverkreë toestemming van die Maatskappy.

GELD

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan

- (a) geld
- (b) enige geldhouer of frankeermasjien in die gebou by die persele voortspruitende uit diefstal of enige poging daartoe.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar ten opsigte van geld vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron oorskry nie die volgende nie

1. Geringe perke

- (a) geld wat nie in 'n geslote brandkas of -kluis gehou word nie
 - (i) op die persele buite die ure waartydens die handelsbedrywighede van die Versekerde geskied R3 000
 - (ii) in die woning van enige prinsipaal direkteur lid, vennoot of werknemer van die Versekerde R3 000
 - (iii) in die bewaring van enige prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde terwyl weg van die persele terwyl vir die besigheid van die Versekerde gereis word R3 000
- (b) gekruiste tjeks of gekruiste poswissels of -orders (betaalbaar bo en behalwe enige ander perk) R100 000

2. Belangrike perke

- (a) die basiese versekerde bedrag Die bedrag in die bylae vermeld
- (b) enige ander verlies
 - (i) uit die gespesifiseerde brandkas/-kluis in die gebou by die persele in die bylae Die bedrag in die bylae vermeld
 - (ii) ingevolge hoofperk 2(a) of 2(b)(i) gedurende Desembermaand of sodanige ander tydperk wat in die bylae vermeld word Die bedrag in die bylae vermeld
 - (iii) uit enige ander brandkas/kluis uiteengesit in die bylae van goedgekeurde brandkluisdeure en brandkaste in die geldspesifikasie wat deel vorm van hierdie afdeling terwyl in die gebou by die persele in die bylae Die laagste van die perk vermeld vir die betrokke brandkluis/-kas en die versekerde bedrag teenoor item 2(a) of 2(b)(i) of (indien van toepassing) 2(b)(ii)

3. Skade aan geldhouers

Die geldhouer beskryf in die bylae

Die bedrag in die bylae vermeld

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir 'n versekerde voorval

- (a) voortspruitende uit die oneerlikheid van enige prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde tensy sodanige oneerlikheid binne 14 werksdae na die plaasvind daarvan ontdek word.

Spesiale memorandum

'n Versekerde voorval toelaatbaar ooreenkomstig spesiale uitsondering (a) is onderworpe aan die volgende eerste bedrag betaalbaar-klousule.

Die bedrag betaalbaar ten opsigte van 'n versekerde voorval waarby een persoon of enige aantal persone wat saamspan betrokke is word soos volg verlaag

- (i) 2% van die toepaslike perk ingevolge "skadeloosstelling" plus
(ii) 'n verdere 10% van die netto bedrag betaalbaar na aftrekking van (i) hierbo

en albei bedrae sal ten volle deur die Versekerde gedra word

- (b) voortspruitende uit tekort weens fout of weglating
- (c) wat voortspruit uit die gebruik van sleutels van enige brandkas of kluis
- (i) buite die ure waarin die handelsbedrywighede van die versekerde geskied tensy die sleutels verkry word deur geweld of dreigement van geweld aan enige persoon (sodanige persoon)
- (ii) binne die ure waarin die handelsbedrywighede van die versekerde geskied tensy die sleutels verkry word deur geweld of dreigement van geweld aan sodanige persoon of aan enige direkte gesinslid van sodanige persoon of aan enige bona fide-klant van die versekerde
- (d) uit 'n ongeslote brandkas/-kluis terwyl die gedeelte van die persele waarin sodanige brandkas/-kluis gehou word onbewaak is
- (e) waarby 'n belangrike perk (item 2 van "skadeloosstelling") betrokke is tensy die geld in 'n geslote brandkas/-kluis gehou word terwyl die gedeelte van die persele waarin sodanige brandkas/-kluis gehou word onbewaak is
- (f) uit enige voertuig gebruik deur die Versekerde tensy 'n prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde inderdaad in sodanige voertuig is of indien dit nie in sodanige voertuig nie binne 5 meter daarvan in 'n posisie waarvandaan die voertuig duidelik sigbaar is maar hierdie uitsondering geld nie indien die betrokke persoon onbevoeg is as regstreekse gevolg van 'n ongeluk waarby die voertuig betrokke is nie
- (g) ten opsigte waarvan 'n eis ingevolge enige getrouheidswaarborgversekering ingedien word of as dit nie vir die aftrekkingsklousule was nie ingedien sou gewees het.

Spesiale uitsonderings (c), (d), (e) en (f) geld nie vir 'n bedrag tot R2 000 nie en sal nie deur enige eerste bedrag betaalbaar verminder word nie.

SPESIALE VOORWAARDES VAN TOEPASSING OP TJEKS

Bybetaling van toepassing op diefstal van tjeks

Enige verlies of reeks verliese toeskryfbaar aan een oorspronklike voorval wat ingevolge hierdie afdeling betaalbaar is en wat voortspruit uit die diefstal van enige tjek of tjeks word verminder met 'n bybetaling van 25% van die verlies wat deur hierdie afdeling skadeloos gestel word tensy:

1. Tjeks getrek deur die Versekerde

- (a) die tjek getrek en gekruis is presies in ooreenstemming met die aangehegte "Vereiste SAW-prosedure vir Trekking en Kruising van Tjeks" of enige ander beter metode goedgekeur deur die Suid-Afrikaanse Versekeringsvereniging (SAVV) en die gedrukte gedeelte van die tjek (in teenstelling met die geskrewe of getikte gedeelte) gedruk is deur die bank self of 'n drukker gelisensieer deur die Outomatiese Klaringsburo om die tjeks te druk of
- (b) die tjek aan die begunstigde gestuur is per gesertifiseerde pos.

2. Tjeks getrek deur enige persoon behalwe die Versekerde en wat deur die Versekerde deur die pos of direk by die kassier ontvang word

- (a) sodanige tjek onmiddellik na ontvangs daarvan deur die Versekerde gekruis en "nie verhandelbaar" en "nie oordraagbaar" gemerk is en
- (b) die Versekerde in staat is om die trekker en die bedrag van die tjek vanaf hul rekords te identifiseer.

3. Tjeks waarvan die Versekerde die ware eienaar is wat getrek is deur enige persoon behalwe die Versekerde en wat aan die Versekerde gepos is maar nie deur die Versekerde ontvang is nie

- (a) die tjek getrek en gekruis is presies in ooreenstemming met die aangehegte "Vereiste SAVV-prosedure vir Trekking en Kruising van Tjeks" of enige ander beter metode goedgekeur deur die Suid-Afrikaanse Versekeringsvereniging
of
- (b) die tjek per gesertifiseerde pos aan die begunstigde gestuur is of per pos van gelyke of beter sekuriteit as gesertifiseerde pos
of
- (c) die faktuur van die Versekerde (waarop die betaling per tjek betrekking het) 'n boodskap daarop bevat (goedgekeur deur die Maatskappy of die Suid-Afrikaanse Versekeringsvereniging) wat aanbeveel of verlang dat die tjek getrek word in ooreenstemming met die Vereiste SAVV-prosedure vir trekking en kruising van tjeks.

VEREISTE SAVV-PROSEDURE VIR TREKKING EN KRUISING VAN TJEKS EN DRUK VAN BLANKO TJEKS

A. Trekking en kruising van tjeks

Een van die veiligste metodes om 'n tjek te trek en te kruis en wat vir banke aanvaarbaar is word hieronder uiteengesit en hierdie metode word deur die Suid- Afrikaanse Versekeringsvereniging aanbeveel

1. Skrap die voorafgedrukte woorde "of toonder". Dit beperk die moontlikheid dat die bank aan 'n toonder uitbetaal wat nie op betaling geregtig is nie.
2. Indien die woorde "of order" in plaas van "of toonder" op u tjek gedruk is moet hierdie woorde ook geskrap word.
3. Skryf die woorde "nie oordraagbaar nie" op die voorkant van die tjek.
4. Kruis die tjek deur twee parallellyne deur die tjek te trek.
5. Skryf die woorde "nie verhandelbaar nie" tussen die twee parallellyne waarna in 4 hierbo verwys word.
6. Maak seker dat die begunstigde noukeurig en behoorlik en volledig beskryf is.
Wanneer die begunstigde 'n maatskappy is moet die volle naam gebruik word, soos byvoorbeeld: RH Jones (Edms) Bpk.
Waar die bankrekeningnommer of GK-nommer van die begunstigde bekend is moet dit na die naam van die begunstigde ingevoeg word, soos byvoorbeeld "RH Jones (Edms) Bpk, Mpy. Nr.: 69/ 123456" of "RH Jones (Edms) Bpk ABC bankrekeningnommer: 123456789".
Alhoewel dit ten sterkste aanbeveel word is dit nie verpligtend om die bankrekeningnommer van die begunstigde te gebruik nie.
7. Met trekking van die tjek moet geen spasies gelaat word wat iemand in staat sal stel om ekstra woorde of syfers by te voeg nie.
8. 'n Voorbeeld van hierdie metode om 'n tjek te trek word as Aanhangel A aangeheg (sien laaste bladsy van hierdie afdeling).
9. Die bewoording wat in Aanhangel B uiteengesit is moet op die voorkant van die tjek gedruk word (sien laaste bladsy van hierdie afdeling). Maak seker dat spasie op die agterkant van die tjek gelaat word vir bankstempels en endossemente.
10. Al die merke op die tjek moet leesbaar en duidelik sigbaar wees. Persone wat tjeks trek moenie afkortings of ander weergawes gebruik van die terminologie wat in die voorbeeld gebruik is nie. Die woorde "nie verhandelbaar" en 'n kruising d.m.v. 'n stempel met 'n reghoek in plaas van twee parallellyne is nutteloos.
11. Die metode waarop tjeks voltooi word moet 'n inkafdruk op die papier laat soos handskrif 'n tikmasjien of 'n matriksdrukker. Die lint wat in die drukker/tikmasjien gebruik word moet van die tipe wees wat ink op die papier afdruk. Vermyn die volgende:
 - 11.1 ou linte
 - 11.2 lasertipe drukkers wat nie 'n afdruk op die papier laat nie
 - 11.3 die "omgekeerde druktegniek"
 - 11.4 wysigbare tiklinte

B. Druk van blanko tjeks

Blanko tjeks moet net deur die bank self of 'n drukker wat deur die Outomatiese Klaringsburo gelisensieer is gedruk word. Hierdie drukkers is bekend met die aanbevole vereistes van banke en moet slegs gebruikmaak van goedgekeurde:

- sekuriteitspapier (CBS1 of beter)
- sekuriteitsontwerpe
- spesiale sekuriteitsink verenigbaar met die sekuriteitspapier/-ontwerp
- metodes wat dit moeilik maak vir enigiemand om 'n voorraad blanko tjeks te maak deur die oorspronklikes te fotokopieer.

SPESIALE UITBREIDINGS

Klerasie en persoonlike besittings

Die Maatskappy sal betaal vir verlies of skade aan klerasie vuurwapens en/of persoonlike besittings (nie andersins verseker nie) van enige prinsipaal direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde gedurende diefstal van geld of enige poging daartoe maar tot R3 000 beperk ten opsigte van klerasie en 'n bykomende R2 500 ten opsigte van persoonlike besittings.

Slotte sleutels en toegangskarte

Onderworpe daaraan dat die Versekerde die eerste R250 van iedere en elke voorval betaal sal die Maatskappy hoogstens R5 000 betaal vir vervanging van slotte, sleutels en toegangskarte van enige brandkas/-kluis in die gebou by die persele na die verdwyning van enige sleutel of toegangskarte daarvan of nadat die Versekerde enige redelike vermoede het dat duplikate van sodanige sleutels of toegangskarte in besit is van 'n ongemagtigde persoon.

Motorvoertuigongelukkewet-kentekens

Versekerde voorval sluit verlies of skade aan ongebruikte Motorvoertuigongelukkewet- of soortgelyke wetgewingkentekens in maar verlies of skade deur diefstal of enige poging daartoe word beperk tot diefstal na kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die Versekerde se persele waarvan daar sigbare bewys is of geweld of dreigement van geweld aan enige prinsipaal direkteur lid vennoot of werknemer van die Versekerde.

Gebiedsperke

Die gebiedsperke vir item 1(a)(iii) van "skadeloosstelling" is wêreldwyd.

WOORDOMSKRYWINGS

1. Geld

Gangbare munt (met uitsluiting van Krugerrande en soortgelyke muntstukke), bank- en valutanote, reisigers- en ander tjeks, poswissels en -orders, geldige ongebruikte pos-, inkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrokie en ander sertifikate dokumente en middele van 'n verhandelbare aard die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is.

2. Geldhouers

Enige brankas, -kluis, -trommel, kasregister, geldlaai, geldkis of ander houer vir geld.

3. Goedgekeurde brandkluisdeure en brandkaste

Soos uiteengesit in die geldspesifikasie wat deel uitmaak van hierdie afdeling.

KLOUSULE

Aardbewing

Die woord 'aardbewing' word geskrap uit algemene uitsondering 5(a).

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Aanranding

Indien enige prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde (die versekerde persoon) liggaamlike besering opdoen op uitwendige gewelddadige en sigbare wyse terwyl hulle in beheer is van of geld beskerm of probeer om dit te beskerm sal die Maatskappy die voordele aangetoon aan die Versekerde betaal ten behoeve van die versekerde persoon of indien van toepassing sy wettige persoonlike verteenwoordiger.

ITEM BESKRYWING VAN LIGGAAMLIGE BESERING NR.

DIE VOORDEEL

1. Dood

Die kapitale bedrag vermeld in die bylae

of

2. Permanente algehele ongeskiktheid (wat beteken)

Die kapitale bedrag vermeld in die bylae

(a) verlies deur fisiese skeiding by of bokant die pols of enkel of algehele verlies aan gebruik van 'n hand of voet

(b) algehele verlies aan

(i) spraak

(ii) alle gesig in 'n oog

(iii) alle gehoor in albei ore

(c) 'n besering wat die versekerde persoon permanent ongeskik laat vir die beoefening van sy gewone beroep en enige ander beroep waarvoor hy vanweë kennis of opleiding toegerus is

(d) volkome en ongeneeslike kranksinnigheid **gespesifiseer** in die bylae sal betaalbaar wees

of

3. Permanente gedeeltelike ongeskiktheid (wat beteken)	Die kapitale bedrag vermeld in die bylae
(a) verlies aan alle gehoor – een oor	35%
(b) verlies aan gesig behalwe waarneming van lig	100%
(c) verlies deur fisiese skeiding of algehele verlies aan gebruik van	
(i) al die vingers van een hand	80%
(ii) al die tone van een voet	30%
(iii) duim	
– albei falankse	30%
– een falanks	10%
(iv) wysvinger	
– drie falankse	10%
– twee falankse	8%
– een falanks	4%
(v) middelvinger	
– drie falankse	6%
– twee falankse	4%
– een falanks	2%
(vi) ringvinger	
– drie falankse	5%
– twee falankse	4%
– een falanks	2%
(vii) pinkie	
– drie falankse	4%
– twee falankse	3%
– een falanks	2%
(viii) middelhandbene	
– eerste of handbene tweede – ‘n bykomende	3%
– derde vierde of vyfde – ‘n bykomende	2%
(ix) groottoon	
– albei falankse	5%
– een falanks	2%

(x)	ander tone	
	- indien meer as een – elk	2%
(d)	verminking weens brandwonde aan	
	(i) 100% van die oppervlakte van die kop en nek	50%
	(ii) 100% van die oppervlakte van die res van die liggaam	20%

en

4. Algehele en absolute ongeskiktheid om die versekerde persoon se gewone beroep te beoefen

Die weeklikse tarief (of prorata daarvan) vir die tydperk van ongeskiktheid of vir 'n maksimum van 104 weke

met dien verstande dat

- (i) die voordeel ingevolge item 4 gestaak word wanneer die besering of wond wat die ongeskiktheid veroorsaak het sover redelik moontlik geheel of gesond geword het nie teenstaande die feit dat daar 'n mate van permanente ongeskiktheid mag oorbly
- (ii) die voordeel betaalbaar ingevolge item 4 bo en behalwe enige voordeel betaalbaar ingevolge item 1, 2 of 3 betaal sal word
- (iii) die Maatskappy is nie aanspreeklik om enige voordeel ingevolge item 4 gedurende die tydperk vermeld in die bylae as die oorskryding te betaal nie
- (iv) dood of permanente algehele of gedeeltelike ongeskiktheid plaasvind binne vier-en-twintig maande na die versekerde voorval
- (v) indien geen voorsiening vir die versekerde voorval ingevolge item 2(a), (b) of (c) gemaak word nie die Maatskappy 'n persentasie voordeel verenigbaar met bogemelde skaal sal betaal
- (vi) indien die persentasie verminking ingevolge item 2 minder as 100% van die oppervlakte is die Maatskappy 'n persentasie gebaseer op die mate waartoe werklike verminking met 100% verminking verband hou op die betrokke voordeel sal toepas
- (vii) die Maatskappy nie ingevolge item 2 (d) aanspreeklik is nie tensy die mate van verminking ingevolge (i) of (ii) afsonderlik 10% oorskry en ook nie totdat die permanente uitwerking van mediese en/of chirurgiese behandeling vasgestel is nie
- (viii) enige bedrag verhaalbaar ingevolge enige ongevallewet afgetrek word van enige voordeel wat ingevolge item 4 betaalbaar is
- (ix) algemene voorwaardes 5 en 8 nie vir hierdie memorandum geld nie
- (x) ten opsigte van hierdie memorandum word algemene uitsonderings 2, 3 en 4 geskrap en algemene uitsondering 1 vervang deur
"1 Oorlog inval daad van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar word al dan nie) burgeroorlog, muitery, opstand teen gesag, rebellie, rewolusie, militêre of geïsurpeerde gesag"
- (xi) liggaamlike besering, hongersnood, dors en/of blootstelling aan die elemente insluit wat regstreeks of onregstreeks daaruit voortspruit dat die versekerde persoon die slagoffer van diefstal of poging tot diefstal is
- (xii) indien die Maatskappy tevrede is dat dood ingetree het as 'n regstreekse gevolg van 'n versekerde voorval weens die verdwyning van 'n versekerde persoon en mits die Versekerde en die wettige persoonlike verteenwoordiger van die versekerde persoon 'n onderneming onderteken om enige bedrag wat betaal word terug te betaal indien die versekerde persoon daarna lewend gevind word die Maatskappy voordeel 1 sal betaal.

GELDSPESIFIKASIE

Goedgekeurde brandkluisdeure en brandkluisse

Die volgende geld vir die konstruksie van die brandkluisse wat in die tabel hieronder uiteengesit word

- 3A. beteken die konstruksie van die mure en vloer en dak moet minstens 230mm soliede steen wees
- 3C. beteken die konstruksie van die mure moet minstens 50mm soliede gewapende beton wees
- 5. beteken die konstruksie van die mure en vloer en dak moet minstens 300mm soliede gewapende beton met ten minste een ry arendstawe wees
- 6. beteken die konstruksie van die mure en vloer en dak moet minstens 450mm soliede gewapende beton met ten minste twee rye arendstawe wees
- 7. beteken die konstruksie van die mure en vloer en dak moet minstens 600mm soliede gewapende beton met ten minste drie rye arendstawe wees

LW: ventilasiegate (indien enige) moet in alle gevalle behoorlik beskerm word

Kategorie	Konstruksie			Maksimum geldperk
	Deurplaatdikte (minimum)	Mure	Dak en vloer	
Nie goedgekeur nie	4mm	3A of C	3A	R 2 500
	7mm	3A of C	3A	R 3 000
	10mm	3A of C	3A	R 3 500
SABS goedgekeur	Soos vermeld in die SABS-spesifikasie vir die kategorie	3A of C	3A	R 5 000
- Kategorie I		5	5	R 12 500
- Kategorie II		5	5	R 25 000
- Kategorie II HD		5	5	R 50 000
- Kategorie II ADM		6	6	R100 000
- Kategorie II ADM D3		6	6	R 75 000
- Kategorie III*		7	7	R200 000

* Kategorie III en IV-brandkluisse moet ook met 'n vibrasie-alarm toegerus wees

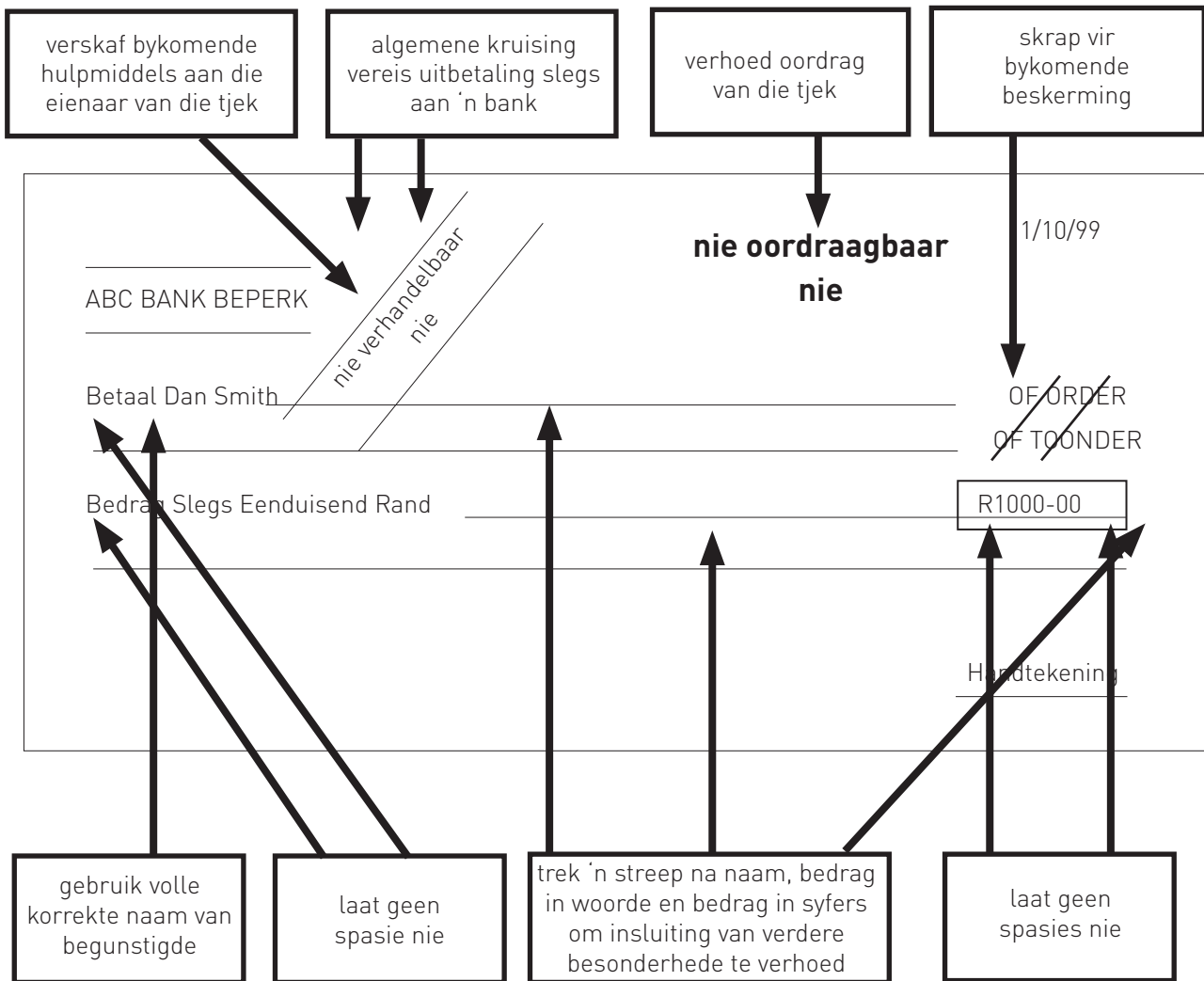
BRANDKASTE

Brandkasperke

Brandkluis-kategorie	Deurplaatdikte (Minimum)	Maksimum geldperk
Nie goedgekeur nie	Hoogstens 7 millimeter	R 2 500
	Bo 7 maar minder as 10 millimeter	R 3 000
	10 millimeter en meer	R 3 500
- Geen SABS-gradering	Soos vermeld in die SABS-spesifikasie vir die kategorie	R 5 000
- SABS kategorie 1-gradering		R 10 000
- SABS kategorie 2-gradering		R 20 000
- SABS kategorie 2 HD-gradering D3		R 40 000
- SABS kategorie 2 ADM-gradering		R100 000
- SABS kategorie 2 ADM-gradering D3		R125 000
- SABS kategorie 3-gradering		R175 000
- SABS kategorie 4-gradering		R350 000
- SABS kategorie 5-gradering		R500 000

Met dien verstande dat die Maatskappy se aanspreeklikheid nie die perk gespesifiseer in die bylae onder Skadeloosstelling 2(a) vir die betrokke perseel oorskry nie.

AANHANGSEL A – VEREISTE SAV-TJEK

AANHANGSEL B – SAV-VEREISTE TJEK

Waarskuwing wat aan die voorkant van die tjek gedruk moet word – laat genoeg spasie vir bankstempels ens.

WAARSKUWING

Aan die persoon wat hierdie tjek wissel of dit in ruil vir enige vergoeding ontvang.

Indien 'n tjek van die ware eienaar gesteel of deur hom verloor is mag u aanspreeklik word om hom vir sy verlies te vergoed indien u sodanige tjek wissel of dit in ruil vir enige vergoeding ontvang. (Artikel 81 van die Wet op Wissels, 1964).

LW Hierdie tjek is gekruis en “nie verhandelbaar nie” en “nie oordraagbaar nie” gemerk

GLAS

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan die versekerde eiendom by die persele.

Skadeloosstelling

Die bedrag betaalbaar is

- (a) die koste om die verlore of beskadigde versekerde eiendom te vervang
 - (b) die redelike en noodsaaklike koste aangegaan vir
 - (i) tydelike herstel tydelike beplanking en/of indiensneming van wagte
 - (ii) verwydering en herstelling van los en vaste toebehore
 - (iii) herstelwerk aan enige diefalarminstallasie indien nie andersins verseker nie
- tot hoogstens die minste van 20% van die versekerde bedrag vir versekerde eiendom en R2 500.

Spesifieke voorwaarde

EWEREDIGHEID (nie van toepassing op skadeloosstelling (b) nie)

Indien die versekerde eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige eiendom waarteen verseker is van groter waarde is as die versekerde bedrag daarop word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy dienooreenkomstig 'n eweredige gedeelte van die verlies of skade dra.

Elke item van hierdie afdeling indien meer as een waarop hierdie voorwaardes van toepassing is is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir versekerde eiendom

- (a) wat geskend of op 'n ander wyse beskadig is tensy dit dwarsdeur die dikte van die glas gebars is of alle lamellerings daarvan
- (b) wat deel uitmaak van handelsvoorraad
- (c) wat gekraak of onvolmaak is tensy die Maatskappy uitdruklik dekking verleen het
- (d) tydens installering, verwydering, werk aan die raamwerk daarvan of ander verandering of toevoeging tot die persele (vertoonkaste mag binne die persele verskuif word met dien verstande dat die versekerde eiendom in sy vaste posisie bly en dat verlies of skade gedurende sodanige verskuiwing uitgesluit word)
- (e) wat verloor of beskadig word deur brand of ontploffing of enige gevolglike voorkomende of bergingsoperasie tensy die Versekerde wetlik aanspreeklik is vir sodanige verlies of skade as huurder maar nie as eienaar nie
- (f) wat deel uitmaak van enige neonteken, buislig of soortgelyke installasie wat verloor of beskadig is deur
 - (i) slytasie, geleidelike agteruitgang, foutiewe konstruksie of klimaatstoestand behalwe hael of windstorm

- (ii) kortsluiting, selfverhitting of enige meganiese of elektriese weiering of onklaarraking
 - (iii) instandhouding ingevolge kontrak
- (g) indien (nieteenstaande algemene voorwaarde 3(b)(i)) 'n versekerde voorval nie binne dertig dae na die beëindiging van hierdie polis of die vooraf beëindiging van hierdie afdeling by die Maatskappy aangemeld word nie.

KLOUSULE

Aardbewing

Die woord "aardbewing" word geskrap uit algemene uitsondering 5(a).

WOORDOMSKRYWINGS

Glas

Alle glas verseker deur hierdie afdeling word (tensy uitdruklik ooreengekom) veronderstel om gewone spieël-/vlotglas van ses millimeter dikte of plastiesgelamelleerde veiligheidsglas van ses punt vyf millimeter dikte te wees.

Versekerde eiendom

Eksterne en interne glas (met inbegrip van spieëls), letterskilderwerk, versiering en/of behandeling daarvan en vensterrame en toebehore vensteruitstallings en diefwering (met inbegrip van alarminstallasies) soos gespesifiseer in die bylae die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Bykomende koste

Die Maatskappy sal bó en behalwe die bedrag voorsien ingevolge "skadeloosstelling" hoogstens die bedrag vermeld in die bylae betaal vir redelike en noodsaaklike koste aangegaan om tydelike herstelwerk te doen of om ander maatreëls te tref om die versekerde eiendom te beveilig na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

2. Spoedaflewering- en ander koste

Koste aangegaan vir spoedaflewering van vervangingsglas per pad-, spoor- of lugvervoer en oortydskoste vir die installering daarvan word verseker tot hoogstens die bedrag vermeld.

3. Spesiale vervanging

Indien die Versekerde na die plaasvind van 'n versekerde voorval ooreenkomstig die Nasionale Bouregulasies of soortgelyke wetgewing verplig word om die verlore of beskadigde glas te vervang met 'n beter gehalte glas sal die Maatskappy vir die verhoogde koste van sodanige vervanging aanspreeklik wees met dien verstande dat indien die koste van vervanging van al die versekerde eiendom ten tyde van die plaasvind van die versekerde voorval meer is as die bedrag daarop verseker die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou word en moet hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade dra.

4. Vensteruitstallings

Indien 'n versekerde bedrag vir vensteruitstallings by die bylae ingesluit is word sodanige bedrag geag om koste aangegaan vir die opruiming heruitstalling en/of herstelwerk aan die uitstalling in te sluit.

SPESIALE VOORWAARDE

Berging

Enige berging is die eiendom van die Maatskappy en moet sorgvuldig bewaar word.

GETROUHEID

VERSEKERDE VOORVAL

1. Verlies aan geld of ander eiendom wat aan die Versekerde behoort of waarvoor hy verantwoordelik is wat deur 'n versekerde werknemer gesteel word gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling.
2. Regstreekse finansiële verlies wat deur die Versekerde gely word as gevolg van bedrog of oneerlikheid van 'n versekerde werknemer wat alles gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling plaasvind wat tot oneerlike persoonlike finansiële voordeel vir die betrokke werknemer lei

en ontdek word gedurende die twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis) wat dan van krag is of binne twaalf maande na die beëindiging van

- (a) hierdie afdeling of
- (b) hierdie afdeling ten opsigte van enige versekerde werknemer betrokke by die verlies of
- (c) die diens van die versekerde werknemer of die laaste van die versekerde werknemers betrokke by die verlies

welke ook al eerste voorkom.

Met dien verstande dat

- (i) die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir alle versekerde voorvalle wat langer as vier-en-twintig maande voor ontdekking plaasgevind het
- (ii) hernuwing van hierdie versekering van tydperk tot tydperk of enige uitbreiding van enige versekeringstydperk nie die Maatskappy se aanspreeklikheid sal laat ophoop of verhoog bó die versekerde bedrag vermeld in die bylae nie.
Indien die versekeringstydperk korter as twaalf maande is word die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk tot die bedrag vermeld in die bylae gedurende enige twaalf maande-versekeringstydperk bereken vanaf aanvang of hernuwing.

Skadeloosstelling

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir meer as

- (a) die versekerde bedrag vermeld teenoor 'n versekerde werknemer ten tyde van die plaasvind van 'n versekerde voorval
- (b) die totale versekerde bedrag vir alle verliese ten tyde van die plaasvind van 'n versekerde voorval
- (c) een eis vir enige versekerde werknemer of twee of meer werknemers wat saamgespan het of onafhanklik van mekaar opgetree het
- (d) die verlies gely totdat die Versekerde vir die eerste keer bewus word daarvan of rede het om te vermoed dat 'n versekerde werknemer 'n daad van diefstal bedrog of oneerlikheid gepleeg het

nieteenstaande die feit dat die versekerde voorval plaasvind gedurende meer as een twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande-tydperk (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis).

SPESIALE UITSONDERINGS

1. Die Maatskappy is slegs tot die mate van die deelname/aandeelhouding van enige onbetrokke vennote prinsipale direkteure of lede aanspreeklik vir 'n versekerde voorval waarby enige vennoot prinsipaal direkteur of lid van die Versekerde regstreeks betrokke is of was.
Hierdie spesiale uitsondering is slegs van toepassing op Vennootskappe, Privaat en Beslote Maatskappye.
2. Hierdie afdeling dek nie enige praktyk of ander regsentiteit wat gedurende die twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis) wat dan van krag is verkry is nie.
3. Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir 'n versekerde voorval voortspruitende uit die oneerlike verandering of vernietiging of manipulasie van enige rekenaar, rekenaarprogrammatuur of rekenaarprogramstelsel of data of die doelbewuste weglating of bemoeiing met invoering in of uitvoering vanaf die Versekerde se rekenaarinstallasie deur enige versekerde werknemer wie se taak die bestuur, toesig, werkverrigting, programmering, instandhouding of beheer van sodanige installasie is.
Hierdie uitsondering geld nie vir enige nie-netwerk mikro/persoonlike rekenaar nie tensy dit die Versekerde se enigste rekenaarinstallasie is.

SPESIALE UITBREIDINGS

Ouditeurs

Enige besonderhede in die Versekerde se boeke vervat wat in verband met 'n versekerde voorval deur die Maatskappy verlang word mag deur die Versekerde se ouditeurs gesertifiseer word en hulle sertifikaat is prima facie bewys van sodanige besonderhede.

Uitgebreide dekking vir voormalige werknemers

Enige persoon wat nie meer 'n werknemer is nie word vir die doeleindes van hierdie afdeling beskou as synde 'n werknemer te wees vir 'n tydperk van 30 dae nadat hy opgehou het om 'n werknemer te wees.

Versekerde se verteenwoordigers

Nieteenstaande algemene voorwaarde 1(a) sal die Maatskappy nie hierdie afdeling nietig verklaar indien die persoon wat opdragte namens die Versekerde gee enige inligting met betrekking tot dade of nalatigheid waarvoor hy verantwoordelik is of waaraan hy deel het verswyg nie.

Verliese aan polisie gerapporteer

In die geval van die ontdekking van enige verlies wat uit 'n versekerde voorval voortspruit mag die Versekerde nieteenstaande enigiets tot die teendeel in paragraaf (ii) van algemene voorwaarde 5 vervat nalaat om die aangeleentheid by die polisie aan te meld maar sal dit onmiddellik doen indien die Maatskappy dit verlang.

Verswyging

Verswyging van sy eie bedrog of oneerlikheid of dié van ander persone met wie hy saamspan deur enige persoon wat die aansoekvorm onderteken of hernuwing of enige ander instruksies gee benadeel nie enige eis ingevolge hierdie afdeling nie.

WOORDOMSKRYWINGS

Oneerlike persoonlike finansiële voordeel

Oneerlike persoonlike finansiële voordeel sluit nie voordeel vir 'n werknemer in die vorm van salaris, salarisverhogings, gelde, kommissies, bonusse, bevorderings of ander besoldigings in nie.

Versekerde werknemer

Versekerde werknemer beteken enige persoon wie

- (a) in diens is of 'n vakleerlingskap uitdien by
- (b) gehuur of geleen word van enige ander party aan

die Versekerde en wie die Versekerde geregtig is om te beheer en/of te beveel in die loop van die besigheid.

KLOUSULES

1. Verpligte eerste bedrag betaalbaar

Die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie afdeling ten opsigte van 'n versekerde voorval waarby een werknemer of enige aantal werknemers wat saamgespan het betrokke is word verlaag met

- (a) 2% van die totaal van die versekerde bedrag ingevolge hierdie afdeling en die verklaarde versekering of R60 000 na gelang van wat die minste is plus
- (b) 'n verdere bedrag van 10% (verhoog tot 20% vir enige versekerde voorval erken nieteenstaande spesiale uitsondering 3) van die netto bedrag betaalbaar na aftrekking van die bedrag wat in (a) hierbo gespesifiseer word

albei bedrae sal ten volle deur die Versekerde gedra word en sal onverseker bly.

2. Rekenaarverliese eerste bedrag betaalbaar

Die persentasie aangetoon in (b) van die klousule: verpligte eerste bedrag betaalbaar word van 10 persent na 20 persent verhoog indien die versekerde voorval voortspruit uit oneerlike

- (i) manipulasie van
- (ii) invoering in
- (iii) onderdrukking van invoering in
- (iv) vernietiging van
- (v) verandering aan

enige nie-netwerk mikro-/persoonlike rekenaarprogram, -stelsel, -data of -programmatuur deur enige versekerde werknemer wie se pligte die bestuur, toesig, ontwerp, skepping of verandering van rekenaarstelsels of -programme behels.

3. Eerste bedrag betaalbaar vir verliese ontdek meer as 12 maande nadat dit gepleeg is

Indien enige versekerde voorval ontdek word langer as 12 maande nadat

- (i) dit gepleeg is
- (ii) die eerste voorval van 'n reeks voorvalle gepleeg is deur een persoon of 'n aantal persone wat saamspan

die persentasies vervat in die eerste bedrag betaalbaar-klausule soos volg verhoog word.

Eerste bedrag betaalbaar-klausule	Eerste bedrag betaalbaar verhoog tot persentasie hieronder aangedui	
	Indien verliese ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is maar nie langer as 24 maande daarna nie	Indien die polis verleng is om daardie gedeelte van verliese te dek wat ontdek word langer as 24 maande nadat dit gepleeg is maar nie langer as 36 maande daarna nie
Verplichtend		
Paragraaf (a)	Vanaf 2% tot 4%	Vanaf 2% tot 5%
Paragraaf (b)	Vanaf 10% tot 15%	Vanaf 10% tot 20%
Rekenaarverliese	Vanaf 20% tot 30%	Vanaf 20% tot 35%

Nieteenstaande bogemelde mag die Versekerde verkies om slegs vir daardie gedeelte van die verlies te eis wat in 'n korter tydperk ontdek is in welke geval die eerste bedrag betaalbaar toepaslik vir die ooreenstemmende korter tydperk van toepassing sal wees.

4. Ander versekerings

Dit is 'n voorwaarde van hierdie afdeling dat behalwe vir

- (a) 'n geldpolis
- (b) dat dit by intreding of hernuwing verklaar word aan die Maatskappy of ten tyde van die indien van 'n eis
- (c) 'n pensioenfondsgetrouheidswaarborg polis wat nie hierdie afdeling oorskry nie
- (d) hierdie polis

daar geen ander versekering van krag is of tydens die geldigheidsduur van hierdie afdeling aangegaan sal word om te verseker teen die risiko's wat hierkragtens verseker is nie.

- 5. Algemene uitsondering 1 en 2 en algemene voorwaarde 6 geld nie vir hierdie afdeling nie.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Eisevoorbereidingskoste

Algemene bepaling 1 word gekanselleer en vervang deur die volgende

Wanneer dit in die bylae as verseker vermeld word sal die Maatskappy bo en behalwe die bedrag ooreengekom van enige eis betaal vir die redelike en noodsaaklike gelde vir professionele ouditeurs se dienste en regskoste wat met die Maatskappy se toestemming deur die Versekerde aangegaan is om 'n eis wat ooreenkomstig hierdie afdeling teen die Maatskappy ingestel is te ondersoek en te staaf

met dien verstande dat

- (i) die aanspreeklikheid van die Maatskappy ten opsigte van sodanige gelde en koste beperk word tot die bedrag vermeld in die bylae ten opsigte van enige enkele eis en ten opsigte van alle eise in enige twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis)
- (ii) indien die versekerde bedrag verminder word deur die betaling van 'n eis sodanige bedrag outomaties herstel word na die oorspronklike versekerde bedrag na betaling van 'n volle bykomende premie (nie pro rata nie) tot die volgende hernuwingsdatum met dien verstande dat die maksimum bedrag betaalbaar deur die Maatskappy nie dubbel die versekerde bedrag gespesifiseer in die bylae sal oorskry nie
- (iii) die kontrole- en beheerstelsel oor enige werknemer betrokke by 'n eis waarop hierdie memorandum van toepassing is soos ooreengekom deur die Maatskappy en die Versekerde regdeur die tydperk waarin die betrokke werknemer die versekerde voorval gepleeg het deur die Versekerde gehandhaaf is.

2. Rekenaarverlies-uitbreiding

As teenprestasie daarvoor dat die Versekerde 'n voltooide bevredigende vraelys voorsien het word spesiale uitsondering 3 en die rekenaarverliese eerste bedrag betaalbaar klousule geskrap.

3. Verhalingskoste

Indien die Versekerde enige verlies ly waarop hierdie afdeling van toepassing is wat die versekerde bedrag hierkragtens oorskry sal die Maatskappy bo en behalwe die versekerde bedrag hoogstens die bedrag vermeld in die bylae aan die Versekerde betaal vir koste en uitgawes wat noodsaaklikerwys met die toestemming van die Maatskappy (welke toestemming nie onredelikerwys weerhou mag word nie) aangegaan is vir die verhaling of poging tot verhaling vanaf die werknemer met betrekking tot wie die eis ingestel is van daardie gedeelte van die verlies wat die versekerde bedrag hierkragtens betaalbaar oorskry.

Alle bedrae bo vermelde gedeelte van die verlies wat deur die Versekerde verhaal word is vir die voordeel van die Maatskappy en die Versekerde tot die mate van sy mederversekering ingevolge item (b) van die verpligte eerste bedrag betaalbaar klousule.

4. Verlaging/herstelling van versekerde bedrag

Betaling deur die Maatskappy van enige verlies waarby een werknemer of enige aantal werknemers betrokke is verlaag nie die Maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van die res van die versekerde werknemers nie met dien verstande dat

- (i) die maksimum bedrag betaalbaar deur die Maatskappy vir alle versekerde werknemers nie dubbel die versekerde bedrag gespesifiseer in die bylae oorskry nie
- (ii) die Versekerde bykomende premie op die bedrag van die versekerde verlies betaal bereken ooreenkomstig die volgende formule

$$\frac{\text{Jaarlikse premie vir die versekeringstydperk}}{\text{Versekering van krag ten tyde van die verlies}} \times \frac{\text{Bedrag van eisskikking}}{\text{Versekerde bedrag ten tyde van die ontdekking van die verlies}}$$

Die bykomende premie is ten volle betaalbaar en mag nie verlaag word omdat die tydperk tussen die datum van ontdekking van die verlies en die verstrykingsdatum korter as twaalf maande is nie.

5. Vervangde versekering

Hierdie afdeling sal van toepassing wees op versekerde voorvalle wat plaasgevind het gedurende die geldigheidsduur van enige versekering wat deur hierdie afdeling vervang en in die bylae gespesifiseer is met dien verstande dat

- (i) die dekking wat deur hierdie memorandum verleen word beperk word tot verliese wat deur die vervangde versekering betaalbaar sou gewees het maar wat nie opeisbaar is nie as gevolg van die verstryking van die tydperk wat deur die vervangde versekering toegelaat is vir die ontdekking van die versekerde voorvalle
- (ii) die versekerde voorvalle ontdek word binne twaalf maande na die beëindiging van die diens van die betrokke werknemer of binne twaalf maande na die verstryking van hierdie afdeling na gelang van wat eerste plaasvind
- (iii) die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie memorandum nie die bedrag kragtens hierdie afdeling verseker of die bedrag kragtens die vervangde versekering verseker na gelang van watter een die minste is oorskry nie
- (iv) indien die versekerde voorvalle waarby een werknemer of enige aantal werknemers betrokke is plaasvind gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling sowel as die geldigheidsduur van die vervangde polis die maksimum bedrag betaalbaar nie die bedrag verseker deur hierdie afdeling ten tyde van ontdekking van die versekerde voorvalle oorskry nie
- (v) die dekking wat deur hierdie memorandum verleen word nie geld vir versekerde voorvalle wat langer as die aantal jare vermeld in die bylae voor die aanvang van hierdie afdeling plaasgevind het nie
- (vi) die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir enige versekerde voorval wat langer as vieren- twintig maande voor ontdekking plaasgevind het nie

6. Verlenging toegestaan met ontvangs van 'n bevredigende stelseloudit ten opsigte van verliese ontdek meer as 24 maande nadat dit gepleeg is

As teenprestasie daarvoor dat die ouditeursfirma vermeld in die bylae 'n bevredigende oudit gedoen het van die Versekerde se stelsels van

- beheer
- ontdekking van bedrog oneerlikheid en diefstal

en onderworpe daaraan dat die Versekerde al die aanbevelings vervat in sodanige oudit implementeer en in stand hou

1. word voorbehoudsbepaling 1 van die versekerde voorvalle (wat dekking beperk tot daardie deel van verliese wat binne 24 maande ontdek word) en voorbehoudsbepaling (vi) van die vervangde polismemorandum geskrap
2. indien enige versekerde voorval ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is word die persentasies vervat in die eerste bedrag betaalbaar-memorandum soos volg verhoog

Eerste bedrag betaalbaar-klousule	Eerste bedrag betaalbaar verhoog tot persentasie hieronder aangedui indien verliese langer as 12 maande nadat dit gepleeg is ontdek word
Verplichtend	
Paragraaf (a)	Vanaf 2% tot 3%
Paragraaf (b)	Vanaf 10% tot 12,5%
Rekenaarverliese	Vanaf 20% tot 25%

Nieteenstaande bogemelde mag die Versekerde verkies om slegs vir daardie gedeelte van die verlies te eis wat binne 12 maande ontdek is in welke geval die eerste bedrag betaalbaar toepaslik vir daardie tydperk van toepassing sal wees

3. Die eerste bedrag betaalbaar-klausule vir verliese wat ontdek word langer as 12 maande nadat dit gepleeg is word geskrap.

7. Verlenging vir verliese wat langer as 24 maande nadat dit gepleeg is ontdek word maar nie langer as 36 maande daarna nie

1. As teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie word voorbehoudsbepaling (ii) van die versekerde voorvalle vervang met (i) die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir alle verliese wat langer as 36 maande voor ontdekking plaasgevind het.
2. Indien hierdie polis-afdeling die vervangde polis-klausule insluit word die tydperk waarna in die voorbehoudsbepaling (vi) verwys word vanaf vier-en-twintig maande tot ses-en-dertig maande verleng.

SPEZIALE VOORWAARDES

1. Eise

Indien die Versekerde of enige verteenwoordiger van die Versekerde aan wie die pligte van toesig of oudit toevertrou is 'n vermoede het of te wete kom van 'n versekerde voorval moet hy die voorval nieteenstaande die bepalinge van algemene voorwaarde 3 en in die besonder van algemene voorwaarde 3(a)(ii) onmiddellik by die Maatskappy aanmeld.

2. Kontrole en toesig

Die Versekerde moet alle kontrolestelsels rekeningkundige prosedure en bedryfsmetodes van die besigheid soos te kenne gegee aan die Maatskappy instel en/of in stand hou maar mag

- (a) die besoldiging diensvoorwaardes pligte of amp van 'n versekerde werknemer verander
- (b) ander veranderings aanbring indien dit vooraf skriftelik deur die Versekerde se ouditeurs goedgekeur word.

3. Wysiging van algemene voorwaardes/uitsonderings

Algemene voorwaarde 8 en algemene uitsonderings 1, 2 en 3 geld nie vir hierdie afdeling nie.

4. Verhalings

- (a) nadat 'n versekerde voorval plaasgevind het mag die Versekerde tot die mate toelaatbaar volgens wet alle gelde en ander bates verskuldig aan die betrokke versekerde werknemer terughou en sodanige gelde of bates as 'n aftrekking van die verlies behandel
- (b) buiten borgstelling, versekering, herversekering, sekuriteit of skadeloosstelling wat deur enigiemand om rede sodanige verlies aangegaan word totdat volledig terugbetaal of geneem of aangegaan is deur die Maatskappy of vir die bedrag van enige eerste bedrag betaalbaar indien die Versekerde 'n versekerde voorval oploop (waarop hierdie afdeling van toepassing is) wat die bedrag betaalbaar ingevolge hierdie afdeling oorskry is die Versekerde geregtig op alle verhalings min die werklike koste aangegaan in sodanige verhalings en enige oorskot sal eerstens vir die terugbetaling van die Maatskappy ingespan word en daarna van die Versekerde tot die mate van sy medeversekering ingevolge item (b) van die verpligte eerste bedrag betaalbaar.

5. Verhoging van versekerde bedrag

Indien die versekerde bedrag verhoog word geld sodanige verhoogde versekerde bedrag slegs vir versekerde voorvalle wat na die verhogingsdatum gepleeg word.

GOEDERE IN TRANSITO

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan die versekerde eiendom terwyl in transito met inbegrip van terwyl dit gelaai word op vervoer word deur of afgelaai word van 'n versekerde vervoermiddel of terwyl dit tydelik geberg word vir 'n tydperk wat nie 96 uur oorskry nie in die loop van transito deur

- (a) enige toevallige oorsaak wat nie uitdruklik uitgesluit word nie (indien in die bylae vermeld as synde "alle risiko's")
of
- (b) brand, weertlig, ontploffing, ontsporing, botsing of omslaan van 'n versekerde vervoermiddel (indien in die bylae vermeld as synde "brand botsing en omslaan").

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) die bedrag van enige bybetaling vermeld in die bylae tensy die versekerde voorval voortspruit uit brand weertlig of ontploffing
- (b) gangbare munt (met inbegrip van Krugerrande en soortgelyke muntstukke), bank- en valutanote, reisigers- en ander tjeks, poswissels en -orders, ongebruikte geldige pos-, inkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrookies en ander dokumente, sertifikate of middele van 'n verhandelbare aard of sakeboeke
- (c) verlies of skade veroorsaak deur of voortspruitende uit
 - (i) slytasie, waardevermindering, agteruitgang of ander geleidelikwerkende oorsaak roes wegvreting oksidasie
 - (ii) verandering in temperatuur of vogtigheid die werking van lig-, klimaats- of atmosferiese toestande tensy veroorsaak deur storm, wind, water, hael of sneeu
 - (iii) meganiese elektroniese of elektriese onklaarraking weiering brekasie of steuring
 - (iv) inherente fout, gebrek, latente defek, motte, ongedierte, rysmiere, ander insekte, klamheid of muf
- (d) (i) konfiskering, agterhouding, rekwisisie of onteiening deur doeane- of ander owerhede
(ii) verlies aan handel
- (e) diefstal uit enige onbewaakte voertuig besit of bestuur deur of in die bewaring of onder beheer van die Versekerde of enige prinsipaal, lid, direkteur, vennoot of werknemer van die Versekerde tensy die voertuig by alle toegangspunte beveilig en gesluit is en toegang verkry word op kragdadige en gewelddadige wyse waarvan daar sigbare bewys is
- (f) diefstal uit 'n voertuig besit of bestuur deur die Versekerde of enige prinsipaal, lid, direkteur, vennoot, of werknemer van die Versekerde wat oornag geparkeer word tensy sodanige voertuig in 'n beveiligde en geslote gebou gehuisves word en diefstal volg op sigbare, kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die gebou
- (g) die oneerlikheid van die Versekerde met inbegrip van prinsipale, direkteure, lede, vennote of werknemers of sy agente hetsy hulle alleen optree of saamspan

- (h) transito per see of binnelandse transito wat daarmee verband hou
- (i) versekerde eiendom versend na of vanaf enige plek buite die gebiedsperk.

SPEZIALE UITBREIDINGS

Onklaarraking in transito

Indien 'n versekerde vervoermiddel onklaar raak gedurende transito of indien die versekerde eiendom om enige rede buite die beheer van die Versekerde in gevaar gestel word mag die Versekerde gebruik maak van enige soort alternatiewe vervoermiddel ten einde die transito te voltooi en/of om die versekerde eiendom te beveilig.

Nie-aanvaarding

Indien 'n ontvanger weier om die versekerde eiendom te ontvang word hierdie versekering voortgesit totdat sodanige eiendom herafgelewer is by die persele van die Versekerde deur enige vervoermiddel maar die Versekerde moet alle redelike maatreëls tref om te verseker dat sodanige eiendom so gou as redelikerwys moontlik herafgelewer word.

Verwydering van puin

Die Maatskappy sal hoogstens R2 000 plus enige bykomende bedrag vermeld in die bylae betaal vir koste wat redeliker- en noodsaaklikerwys aangegaan word vir opruiming en verwydering van puin voortspuitende uit 'n versekerde voorval by die terrein van 'n versekerde voorval.

Vervangingsvoertuig

Indien enige voertuig wat as 'n versekerde vervoermiddel gespesifiseer word weens herstelwerk of diens nie beskikbaar is nie mag die Versekerde 'n ander voertuig in die plek daarvan stel met dien verstande dat sodanige voertuig nie die eiendom van die Versekerde is of deur hom ingevolge 'n opskortende verkoop- of bruikhuurooreenkoms gekoop of gebruikhuur word nie.

WOORDOMSKRYWINGS

Versekerde vervoermiddel

Die voertuig of ander vervoermiddele beskryf in die bylae.

Versekerde eiendom

Soos omskryf in die bylae die eiendom van die Versekerde of wat deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is.

Transito

Transito neem 'n aanvang vanaf die tydstip waarop die versekerde eiendom by die afsender se persele verwyder word (met inbegrip van dra na die versekerde vervoermiddel en laai daarop) en word gestaak (behalwe soos voorsien in die spesiale uitbreiding vir nie-aanvaarding) wanneer aflaaï voltooi is by enige gebou of ander bergingsplek by die ontvanger se persele.

KLOUSULE

1. Aardbewing

Die woord "aardbewing" word geskrap uit algemene uitsondering 5(a).

2. Brandbluskoste

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is wat verband hou met die blus of bestryding van brand as die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

3. Bergingverkoop

Die Maatskappy onderneem om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis is te verkoop of daarmee weg te doen sonder om die Versekerde die keuse te gee om dit teen die meeste van die billike intrinsieke en markwaarde daarvan terug te koop nie maar hierdie klousule gee nie aan die Versekerde die reg om die eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Eweredigheid

Indien die waarde van die versekerde eiendom ten tyde van die plaasvind van 'n versekerde voorval meer is as die bedrag daarop verseker word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra.

2. Kwaadwillige beskadiging

Verlies of skade wat regstreeks veroorsaak is deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige optrede van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige verlies of skade te veroorsaak maar met uitsluiting van verlies of skade wat veroorsaak word deur of wat spruit uit diefstal of enige poging daartoe.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) gevolglige of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd
- (b) verlies of skade wat spruit uit totale of gedeeltelike werkstilstand of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid
- (c) verlies of skade wat veroorsaak is deur permanente of tydelike besitontneming wat die gevolg is van konfiskering kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid
- (d) verlies of skade wat betrekking het op of veroorsaak is deur enige gebeurtenis waarna daar in algemene uitsondering 1(i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings (a), (b), (c) of (d) beweer dat hierdie afdeling nie verlies of skade dek nie rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys word.

SAKE ALLE RISIKO'S

VERSEKERDE VOORVAL

Toevallige fisiese verlies of fisiese skade aan die versekerde eiendom.

Eweredigheid

Indien die waarde van enige versekerde eiendom wat nie afsonderlik gespesifiseer is nie ten tyde van die plaasvind van 'n versekerde voorval meer is as die bedrag daarop verseker word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra.

Elke item wat sodanige eiendom dek is afsonderlik en individueel aan hierdie voorwaarde onderworpe.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) die bedrag van enige bybetaling vermeld in die bylae tensy die versekerde voorval voortspruit uit brand, weerlig of ontploffing
- (b) verlies of skade veroorsaak deur of voortspruitende uit
 - (i) slytasie, instandhouding, waardevermindering, agteruitgang of ander geleidelikwerkende oorsaak;
 - (ii) verandering in temperatuur of vogtigheid die werking van lig of klimaats- of atmosferiese toestande tensy veroorsaak deur storm, wind, water, hael of sneeu;
 - (iii) die proses van skoonmaak, kleuring, bleiking, verandering, herstelling of vernuwing;
 - (iv) meganiese, elektriese of elektroniese onklaarraking onderbreking, brekasie of steuring;
 - (v) inherente fout of gebrek, ongedierte, insekte, rysmiere, muf, klamheid, wegvreting, oksidasie of roes;
 - (vi) konfiskering, terughouding, opeising of onteiening hetsy deur doeane- of ander owerheid;
 - (vii) diefstal uit 'n onbewaakte voertuig wat behoort aan of onder die beheer is van die Versekerde of enige prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer van die Versekerde tensy die voertuig by alle toegangspunte beveilig en gesluit is en toegang verkry word op kragdadige en gewelddadige wyse waarvan daar sigbare bewys is;
 - (viii) diefstal uit 'n voertuig besit of bestuur deur die Versekerde of enige prinsipaal, lid, direkteur, vennoot of werknemer van die Versekerde wat oornag geparkeer word tensy sodanige voertuig in 'n beveiligde en geslote gebou gehuisves word en diefstal volg op kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van die gebou waarvan daar sigbare bewys is;
- (c) verlies of skade voortspruitende uit of waartoe bygedra word deur oneerlikheid van 'n prinsipaal, lid, direkteur, vennoot, werknemer of agent van die Versekerde;
- (d) verlies of skade aan versekerde eiendom wat ingevolge 'n vragbrief vervoer word;
- (e) verlies of skade aan gangbare munt (met inbegrip van Krugerrande en soortgelyke muntstukke) bank- en valutanote, reisigers- en ander tjeks, poswissels en -orders, geldige ongebruikte posinkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrookies en ander dokumente, sertifikate of dokumente van 'n verhandelbare aard of sakeboeke.

SPESIALE UITBREIDING

Gebiedsperke

Nieteenstaande die gebiedsperke vermeld in algemene uitsondering 5(b) is die gebiedsperke vir hierdie afdeling wêreldwyd.

KLOUSULES

1. Aardbewing

Algemene uitsondering 5(a) word geskrap.

2. Brandbluskoste

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste opgeloopt betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is vir die blus of bestryding van brand as die Versekerde eiendom deur brand bedreig is.

3. Bergingverkoop

Die Maatskappy onderneem om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis is te verkoop of daarmee weg te doen sonder om die Versekerde die keuse te gee om dit teen die meeste van die billike intrinsieke en markwaarde daarvan terug te koop nie maar hierdie klousule gee nie aan die Versekerde die reg om die eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie.

WOORDOMSKRYWING

Versekerde eiendom

Enige eiendom gespesifiseer in die bylae wat aan die Versekerde behoort of deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Verhoging in bedryfskoste

Die Maatskappy sal hoogstens die bedrag vermeld in die bylae betaal vir redelike en noodsaaklike koste wat aangegaan word om die gewone werkverrigtinge van die besigheid vol te hou na die plaasvind van 'n versekerde voorval waarvoor hulle aanspreeklikheid erken.

2. Beskerming- en alarmwaarborg (indien in die diefstalbylae vermeld as synde van toepassing)

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs vervat in die polisbewoording en die bylae is hierdie polis aan die onderstaande Diefstalalarmvoorwaarde onderhewig.

Ten opsigte van enige afdeling en perseel waar dit as van toepassing vermeld word is dit 'n voorwaarde wat die maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van verlies van of skade aan eiendom van die versekerde (of waarvoor hulle verantwoordelik is) deur diefstal of enige poging daartoe uit enige versekerde gebou vermeld in die bylae voorafgaan dat die geïnstalleerde SAIA Approved (Edms) Bpk gesertifiseerde alarm soos deur die maatskappy vereis aangeskakel en gereed is en ten volle operatief sal wees wanneer die beskermdde gebou(e) nie vir besigheid oop is nie (tensy 'n die versekerde in die gebou is) en dit word gewaarborg dat:

1. die maatskappy daarop geregtig is om volledige inligting oor die aan- en afskakelinglogskyf na die plaasvind van 'n eis te versoek;
2. verlies van of skade aan die versekerde eiendom volgende op die gebruik van die sleutelbordkode/ afstandbeheer of enige duplikaat daarvan nie gedek is nie tensy sodanige sleutelbordkode/ afstandbeheer deur geweld of dreigement tot geweld aan enige persoon of deur diefstal verkry is of

In alle gevalle waar dit nie onder die perseel vermeld word dat die geïnstalleerde alarm 'n SAIA Approved (Edms) Bpk gesertifiseerde alarm moet wees nie moet die geïnstalleerde alarm 'n dubbelmoniteringsalarm wees en dit word gewaarborg dat

1. die diefstalalarm wat by die perseel geïnstalleer is aangeskakel en gereed is en ten volle operatief sal wees wanneer die beskermdde gebou(e) nie vir besigheid oop is nie (tensy 'n prinsipaal, vennoot, direkteur of werknemer van die versekerde in die beskermdde gebou is)
2. indien die maatskappy wat die vermelde alarmstelsel geïnstalleer het 'n gewapende reaksie-eenheid bedryf, die kontrak vir die vermelde alarm die dienste van die gewapende reaksie-eenheid waar beskikbaar sal insluit
3. sodanige alarm in behoorlike werkende toestand onderhou sal word, maar die versekerde sal geag word van sy aanspreeklikheid onthef te wees indien hy sy verpligtinge ingevolge 'n instandhoudingskontrak met die Installerings-/Diensmaatskappy van die alarmstelsel nagekom het
4. die kontrolepaneel 'n voorvalle-logskyf het en dat die aan- en afskakeling van die alarm aangeteken word en dat die maatskappy na die plaasvind van 'n eis daarop geregtig is om volledige inligting oor die toepaslike logskyf te versoek
5. verlies van of skade aan die versekerde eiendom volgende op die gebruik van die sleutelbordkode/ afstandbeheer of enige duplikaat daarvan nie gedek is nie tensy sodanige sleutelbordkode/ afstandbeheer deur geweld of dreigement tot geweld aan enige persoon of deur diefstal verkry is.

3. Vervangingswaarde

Die eisvereffeningsgrondslag is òf

- (a) vervanging van die versekerde eiendom met soortgelyke eiendom gelykstaande aan maar nie beter of omvangryker nie as die nuwe toestand daarvan òf
- (b) herstelling van die versekerde eiendom na 'n toestand wat wesenlik dieselfde maar nie beter is nie as die nuwe toestand daarvan

met dien verstande dat indien die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het vir vervanging as al die versekerde eiendom (of die item van versekerde eiendom wat die onderwerp van 'n eis is) verloor vernietig of onherstelbaar beskadig was ten tyde van vervanging of herstelling die versekerde bedrag daarop ten tyde van die versekerde voorval oorskry word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies dra.

TOEVALLIGE SKADE

VERSEKERDE VOORVAL

Onverwagse en onvoorsiene fisiese skade aan die versekerde masjinerie by die kamers terwyl

- (a) in werking of rustend
- (b) dit gedemonteer word vir die doeleindes van skoonmaak, ondersoek, herstel, opknapping of verwydering na 'n ander posisie of in die loop van hierdie operasies en gedurende daaropvolgende heroprigting.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar is

- (a) herstelbare skade
die koste van herstelling van die versekerde masjinerie tot die toestand daarvan onmiddellik voor die versekerde voorval synde die waarde van vervangingsdele arbeids- en vervoerkostes teen gewone tariewe (met inbegrip van enige noodsaaklike demontering- en heroprigtingskostes) sonder enige aftrekking vir verbetering behalwe 'n toepaslike toelating vir onderdele of toerusting wat op enige wyse weer gebruik kan word
- (b) ander skade
die vervangingskoste teen markwaarde plus die koste om die beskadigde item te demonteer en die koste om die vervanging af te lewer en op te rig min die waarde van enige berging

Memo

“herstelbare skade” word omskryf as skade waarvoor die herstelkoste minder is as die markwaarde van die item ten tyde van die plaasvind van 'n versekerde voorval.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) enige gevaar wat ingevolge enige ander afdeling verseker word
- (b) verlies of skade voortspruitende uit misbruik van gereedskap of uit eksperimente, oorladings of toetse wat die oplegging van abnormale voorwaardes genoodsaak
- (c) vermorsing, wegslyting of uitslyting van enige onderdeel van die masjinerie veroorsaak deur of voortspruitende uit gewone gebruik of ander geleidelike agteruitgang maar 'n gevolglike versekerde voorval word nie uitgesluit nie
- (d) ruilbare en vervangbare onderdele soos (maar nie beperk nie tot), boorpunte, bore, messe, saagblaaië, snymoere, gietvorms, patrone, blokke, stempels, ponse, bedekking of gravering van silinders en rollers onderdele wat as gevolg van hulle gebruik en/of aard 'n hoë graad slytasie of waardevermindering ly soos (maar nie beperk nie tot) vergruisingshamerslag- of slypvlakke of slytplate, skerms en siwwe, buigsame pype, voeg- en pakmateriaal, filtreerdoeke, wiele, toue, bande, stange, hyser- en vervoerbande of -toue borsels, batterye, wielbande, vuurvaste materiale, roosterstawe, branderopeninge of kables behalwe elektriese geleiers

- (e) skade aan materiale tydens die vervaardigingsproses
- (f) die koste van veranderings toevoegings verbeterings of opknappings wat na 'n versekerde voorval uitgevoer word
- (g) die koste of gevolge van tydelike herstelwerk wat sonder die voorafverkreë toestemming van die Maatskappy uitgevoer word.

SPEZIALE UITBREIDINGS

1. Bykomende koste

Die Versekerde bedrag sluit voorsiening in vir oortyd, nagwerk, werk op openbare vakansiedae en spoed of lugfragvervoer maar die Maatskappy se aanspreeklikheid vir lugvervoerkoste word beperk tot tagtig persent van die koste aangegaan en vir alle koste ingevolge hierdie memorandum tot vyftig persent van die totale herstel- of vervangingskoste.

2. Brandweerheffings

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste betaal wat deur 'n gemagtigde brandweer vir hulle dienste gehef word.

3. Bergingverkoping

Die Maatskappy onderneem om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis is te verkoop of daarmee weg te doen sonder om die Versekerde die keuse te gee om dit teen die meeste van die billike instrinsieke en markwaarde daarvan terug te koop nie maar hierdie klousule gee nie aan die Versekerde die reg om eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie.

AANSPREEKLIKHEID

VERSEKERDE VOORVAL

Skadevergoeding wat die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van Besering of Skade wat op of ná die terugwerkende datum wat in die bylae vermeld word in die loop van of in verband met die Besigheid plaasvind binne die Gebiedsperke en wat aanleiding gee tot 'n eis of eise wat aanvanklik gedurende die Versekeringstydperk skriftelik teen die Versekerde ingestel word.

OMSKRYWINGS

Vir die doeleinde om die skadeloosstelling wat deur hierdie Afdeling verleen word te bepaal, beteken die onderstaande terme die volgende:

1. Skade

Verlies van of fisieke skade aan tasbare eiendom of onregmatige aantasting van die genieting van regte oor tasbare eiendom.

2. Werknemer

Persoon/e in diens van die Versekerde ingevolge 'n dienskontrak of vakleerlingskap.

3. Besering

Dood, liggaamlike besering, geestesbesering, kwaal (liggaamlik of geestelik) of siekte van of aan enige persoon.

4. Produk

Enige tasbare eiendom (insluitend houers en etikette) nadat dit die bewaring of beheer van die Versekerde verlaat het, wat ontwerp, gespesifiseer, geformuleer, vervaardig, gebou, geïnstalleer, verkoop, verskaf, versprei, behandel, gediens, gewysig of herstel is deur of namens die Versekerde uitsluitend medisyne wat teen 'n fooi uitgereik word.

5. Besoedeling

Die emissie, uitlating, vrylating, verspreiding, wegdoening, deursypeling of ontsnapping van vaste, vloeibare of gasagtige of termiese besmetters of prikkelmiddels insluitende dampe, reuke, stanke, vogtigheid, walms, rook, roet of ander lugpartikels, sure, alkalieë, chemikalieë en afval, elektromagnetiese golwe, geraas, vibrasies, ander emissies van afval of skadelike stowwe in of op die grond, die atmosfeer of enige waterweg of liggaam van water.

6. Koste en Uitgawes

Koste, fooie, uitgawes en regskoste wat deur 'n eiser of enige aantal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en wat deur die Maatskappy of deur die Versekerde met die Maatskappy se vooraf toestemming aangegaan word:

- (i) in die verdediging of skikking van enige eis ingevolge hierdie Polis of enige aksie of vervolging wat teen die Versekerde aanhangig gemaak word ten opsigte van Besering of Skade of ander aanspreeklikheid soos verseker ingevolge die bepalings van hierdie Afdeling van die Polis.
- (ii) in die verteenwoordiging by enige ondersoek of beseringondersoek ten opsigte van Besering wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Afdeling van die Polis mag wees en/of in die verdediging van enige geregtelike stappe in 'n Hof van Summiere Jurisdiksie ten opsigte van aangeleenthede wat die onderwerp van skadeloosstelling ingevolge hierdie Afdeling van die Polis mag wees.

DIE SKADELOOSSTELLINGSPERK

Die bedrag betaalbaar, met inbegrip van enige Koste en Uitgawes, vir enige eis of aantal eise vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, beloop hoogstens die Skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word.

Indien 'n gebeurtenis van enige enkele oorspronklike oorsaak tot 'n eis of 'n reeks eise aanleiding gee wat die onderwerp van skadeloosstelling is ingevolge meer as een uitbreiding van hierdie Afdeling, word elke uitbreiding afsonderlik toegepas en is dit onderhewig aan sy eie afsonderlike Aanspreeklikheidsperk, altyd met dien verstande dat die totale bedrag van die Maatskappy se aanspreeklikheid hoogstens die hoogste Aanspreeklikheidsperk beloop wat beskikbaar is ingevolge enige van die Uitbreidings wat skadeloosstelling bied vir die eis of reeks eise.

Indien meer as een Versekeringstydperk van hierdie Polis, na die hernuwing of vervanging daarvan, van toepassing mag wees op 'n oorspronklike oorsaak of bron, word die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk tot die maksimum Aanspreeklikheidsperk vir enige sodanige Versekeringstydperk.

GEBIEDSPERKE

Enige plek ter wêreld, maar nie in verband met die volgende nie:

- (i) enige besigheid wat die Versekerde bedryf by of vanaf 'n perseel buite of
- (ii) enige kontrak vir die uitvoer van werk buite

die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe en Malawi.

SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Die Maatskappy stel die Versekerde nie ten opsigte van die volgende skadeloos nie:

1. Werknemers

aanspreeklikheid as gevolg van Besering van enige werknemers van die Versekerde wat voortspruit uit en in die loop van diens by die Versekerde.

2. Eiendom

Skade aan:

- (a) (i) eiendom wat aan die Versekerde behoort;

- (ii) eiendom wat in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde is maar hierdie uitsondering is nie van toepassing nie op persele (of die inhoud daarvan) wat tydelik deur die Versekerde geokkupeer word vir werk daar binne nie.
- (b) die deel van enige eiendom waaraan die Versekerde werk of gewerk het, indien sodanige Skade regstreeks weens sodanige werk ontstaan.

3. Professionele advies, voertuie, lugvaartuie, produkte ens.

aanspreeklikheid wat volg op Besering of Skade:

(a) **Professionele advies of behandeling**

wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige advies of behandeling van 'n professionele aard (behalwe noodhulpbehandeling) wat deur of in opdrag van die Versekerde gegee of toegedien word.

(b) **Voertuie, watervaartuie, lokomotiewe**

wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met die eienaarskap, besit of gebruik deur of namens die Versekerde van enige meganiesaaangedrewe voertuig (behawe 'n trapfiets of grassnyer of enige voetgangerbeheerde tuintoerusting) of van enige sleepwa, watervaartuig (behalwe nie-gemotoriseerde watervaartuie waarvan die lengte nie 6 meter oorskry nie en wat slegs op binnelandse waterweë gebruik word), lokomotief of rollende materiaal. Met dien verstande dat hierdie uitsondering nie die Maatskappy onthef nie van die verpligting om die Versekerde skadeloos te stel ten opsigte van aanspreeklikheid wat volg op Besering of Skade wat veroorsaak word of ontstaan buite die grense van enige rybaan of deurgang in verband met die laai of aflaai van enige voertuig, in die mate wat sodanige Besering of Skade nie deur enige ander versekeringspolis verseker is nie.

(c) **Lugvaartuie**

wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met:

- (i) die brandstofinname en brandstofuitname van lugvaartuie;
- (ii) die eienaarskap, besit, instandhouding, bedryf of gebruik van lugvaartuie of 'n lugredery;
- (iii) die eienaarskap, huur of bruikhuur van enige lughawe, landingstrook of helikopterdek.

(d) **Produkte**

wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige Produk wat verkoop of verskaf word behalwe voedsel en drank wat verskaf word vir verbruik op die perseel van die Versekerde.

4. Vibrasie en verwydering van stut

meer as R25 000 vir skade wat veroorsaak word deur vibrasie of die verwydering of verswakking of steuring van die stut van enige grond, gebou of ander struktuur.

5. Besoedeling

- (a) aanspreeklikheid ten opsigte van Besering, Skade of verlies van gebruik van eiendom wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur Besoedeling, altyd met dien verstande dat hierdie uitsondering nie van toepassing is nie waar sodanige Besoedeling deur 'n skielike, onbeplande of onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word;
- (b) die koste van die verwydering, vernietiging of opruiming van stowwe wat uit Besoedeling voortspruit, tensy die Besoedeling deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word.

Hierdie uitsondering brei nie die polis uit om enige aanspreeklikheid te dek wat by die afwesigheid van hierdie uitsondering nie ingevolge hierdie polis verseker sou gewees het nie.

6. Boetes, strafvoltagekings ens.

boetes, strafvoltagekings, straf-, bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding.

7. VSA en KANADA uitsprake, toekennings of skikkings

skadevergoeding ten opsigte van uitsprake, toekennings of skikkings wat in die Verenigde State van Amerika of Kanada gemaak is (of enige bevel wat enige plek in die wêreld uitgereik is om sodanige uitspraak, toekenning of skikking af te dwing, hetsy in die geheel of gedeeltelik). Vir die doeleindes van hierdie spesifieke uitsondering word "Skadevergoeding" geag as synde die koste en uitgawes van litigasie in te sluit wat deur enige eiser van die Versekerde verhaal word.

8. Gebeurtenisse bekend aan die Versekerde

enige eis wat voortspruit uit 'n gebeurtenis wat aan die Versekerde bekend is:

- (a) wat nie ingevolge Algemene voorwaarde 6 by die Maatskappy aangemeld is nie;
- (b) voor die aanvang van hierdie afdeling of die aanvang van enige uitbreiding onder hierdie afdeling.

9. Eerste bedrag betaalbaar

die eerste bedrag betaalbaar. Die Versekerde is verantwoordelik vir die eerste bedrag betaalbaar in die bylae vermeld van enige eis of aantal eise wat voortspruit uit alle gebeurtenisse van 'n reeks wat volg op of toe te skryf is aan enige enkele bron of oorspronklike bron of oorsaak. Die bepalings van hierdie klousule is van toepassing op eise wat voortspruit uit Skade of Besering en is van toepassing op Kostes en Uitgawes.

10. Opsetlike of doelbewuste dade

aanspreeklikheid as gevolg van Besering of Skade wat voortspruit uit moedswillige, doelbewuste en opsetlike verontagsaming deur die bestuur van die Versekerde om redelike voorsorg maatreëls te neem ter voorkoming van enige gebeurtenis of omstandigheid wat kon aanleiding gee tot 'n eis.

11. Wederregtelike mededinging

enige werklike of beweerde eis of eise wat op watter manier ook al ontstaan in verband met of gebaseer op of voortspruitend uit of wat op enige manier te doen het met werklike of beweerde wederregtelike mededinging, onbillike praktyke, misbruik van monopolie mag, kartelaktiwiteite of wat andersins mag voortspruit uit of gebaseer wees op of verband hou met enige oortreding van die Wet op Mededinging, Wet Nr. 89 van 1998 (soos gewysig) of enige soortgelyke voorskrif, wet of regulasie soos van krag mag wees in enige jurisdiksie of land waar die Versekerde se aanspreeklikheid ontstaan het.

MEMORANDUM

Algemene uitsondering 1 word slegs ten opsigte van hierdie afdeling geskrap en deur die volgende vervang:

Hierdie afdeling dek nie Besering, Skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie), burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie.

SPESIFIEKE VOORWAARDES

1. Eise wat aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word

Enige eis wat aanvanklik skriftelik teen die versekerde ingestel word as gevolg van 'n omskrewe gebeurtenis wat ingevolge Algemene voorwaarde 6 aangemeld word (hierna 'n aangemelde gebeurtenis genoem) word hanteer asof dit aanvanklik teen die versekerde ingestel is op dieselfde dag waarop die Versekerde die gebeurtenis by die Maatskappy aangemeld het.

2. Aanmelding van gebeurtenisse na kansellasië of nie-hernuwing van polis

In die geval van kansellasië of nie-hernuwing van die polis mag die Versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene voorwaarde 6 by die Maatskappy aanmeld tot 30 dae na die verstryking van die Versekeringstydperk met dien verstande dat sodanige gebeurtenis gedurende die versekeringstydperk plaasgevind het.

3. Reeks eise met een oorspronklike oorsaak

Enige reeks eise wat gedurende die versekeringstydperk deur een of meer eisers teen die Versekerde ingestel word as gevolg van een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, word hanteer asof almal aanvanklik teen die Versekerde ingestel is:

(a) op die datum waarop die Versekerde die gebeurtenis ingevolge Algemene voorwaarde 6 aangemeld het

of

(b) op die datum waarop die eerste eis van die reeks aanvanklik skriftelik teen die Versekerde ingestel word indien die Versekerde onbewus was van enige gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding kon gee.

4. Manifestasië-klousule

Indien die feite nie vanself spreek nie en die Maatskappy en die Versekerde nie onderling kan ooreenkom wanneer die Besering of Skade plaasgevind het nie, word vir die doeleindes van die bepaling van die skadeloosstelling wat verleen word:

(a) die Besering geag as synde plaas te gevind het toe die eiser die eerste keer 'n gekwalifiseerde praktisyn aangaande sodanige Besering gespreek het, hetsy dit op daardie tydstip korrek gediagnoseer is al dan nie. Indien geen sodanige konsultasië plaasgevind het nie, word die Besering geag as synde plaas te gevind het toe die Versekerde die eerste keer daarvan in kennis gestel is.

(b) die Skade geag as synde plaas te gevind het toe dit die eerste keer aan die eiser duidelik geword het, selfs al was die oorsaak onbekend.

UITBREIDINGS

1. Verlengde aanmeldingsopsie

Na die keuse van die Versekerde en onderworpe aan die betaling van 'n bykomende premie wat bepaal sal word en onderworpe aan al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling, stem die Maatskappy in om die tydperk waartydens die versekerde 'n gebeurtenis ingevolge Algemene voorwaarde 6 mag aanmeld, te verleng vir 'n tydperk waarop ooreengekom sal word, maar onder geen omstandighede langer as 36 maande nie (hierna die verlengde aanmeldingstydperk genoem).

Met dien verstande dat:

- (a) hierdie opsie net uitgeoefen mag word indien die Maatskappy hierdie afdeling kanselleer of weier om dit te hernieu;
- (b) hierdie opsie skriftelik deur die Versekerde uitgeoefen moet word binne 30 dae na kansellasië of nie-hernuwing;
- (c) hierdie opsie, nadat dit uitgeoefen is, nie deur die Versekerde of die Maatskappy gekanselleer kan word nie;
- (d) die Versekerde nie versekering verkry het wat in omvang en dekking gelykstaande is aan die afdeling wat verstryk het nie;
- (e) die Maatskappy slegs aanspreeklik is vir 'n omskrewe gebeurtenis wat plaasgevind het ná die terugwerkende datum, maar voor die datum van kansellasië of nie-hernuwing;
- (f) eise wat aanvanklik teen die versekerde ingestel word of enige gebeurtenis wat deur die Versekerde aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk hanteer word asof dit aanvanklik ingestel of aangemeld is op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing;
- (g) die bedrag wat deur die Maatskappy betaalbaar is vir eise wat ingestel word of gebeurtenisse wat aangemeld word gedurende die verlengde aanmeldingstydperk, nie die uitwerking het dat dit die skadeloosstellingsperk wat op die laaste dag voor kansellasië of nie-hernuwing van toepassing was, verhoog nie.

2. Bykomende versekerdes

Die Maatskappy stel ook die volgende skadeloos asof 'n afsonderlike polis aan elk uitgereik is:

- (a) in die geval van die dood van die Versekerde, enige persoonlike verteenwoordiger van die Versekerde ten opsigte van aanspreeklikheid wat deur die Versekerde opgeloop is;
- (b) enige vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde (indien die Versekerde dit verlang) teen enige eis waarvoor die Versekerde op skadeloosstelling ingevolge hierdie versekering geregtig is;
- (c) in die mate wat dit deur enige kontrakvoorwaardes vereis word en in verband met enige aanspreeklikheid wat voortspruit uit die uitvoer van enige kontrak, enige werkgewer wat vermeld word in enige kontrak wat die Versekerde vir die doeleindes van die besigheid aangaan;
- (d) ten opsigte van die werksaamhede van enige sosiale of sportklub, welsynsorganisasie, noodhulp-, brandweer of ambulansdiens, kafeteria en dies meer wat aan die versekerde behoort of deur hom tot stand gebring is tot voordeel van sy werknemers:
 - (i) enige beampte of lid daarvan;
 - (ii) enige besoekende sportspan of lid daarvan.

Met dien verstande dat:

- (1) die Maatskappy se totale aanspreeklikheid hoogstens die Skadeloosstellingsperke beloop wat in die bylae vermeld word;
- (2) enige persoon of organisasie op wie die uitbreiding van toepassing is nie geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis nie;
- (3) die skadeloosstelling ingevolge (a), (b) en (c) slegs van toepassing is ten opsigte van aanspreeklikheid waarvoor die versekerde op skadeloosstelling geregtig sou gewees het indien die eis teen die Versekerde ingestel was.

Die Maatskappy doen vir die doel van hierdie uitbreiding afstand van alle subrogasie- of gedingvoeringsregte wat hy mag hê of wat hy mag verkry teen enige van bogenoemde en elke party waarop die skadeloosstelling hierkragtens van toepassing is, moet die bepalings, uitsonderings en voorwaardes (algemeen sowel as spesifiek) van hierdie versekering nakom, uitvoer en daaraan onderworpe wees in soverre dit van toepassing mag wees.

3. Kruisaanspreeklikhede

Indien meer as een Versekerde in die bylae vermeld word, stel die Maatskappy elke Versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige Versekerdes ontstaan, word hanteer asof afsonderlike polisse aan elk uitgereik is, met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy hoogstens die Skadeloosstellingsperk beloop wat in die bylae vermeld word.

4. Handelswerktuig

Spesifieke uitsondering 3(b) is nie van toepassing op die werkverrigting, as 'n werktuig, van enige voertuig of toerusting wat deel uitmaak van sodanige voertuig of daaraan vasgeheg is nie, met dien verstande dat die Maatskappy nie hierkragtens aanspreeklik is nie ten opsigte van soveel van enige aanspreeklikheid as wat binne die bestek van enige soort motorvoertuigversekering of wetgewing ten opsigte van verpligte derdepartyversekering val nie, ongeag of geen sodanige versekering van krag is of aangegaan is. Die Maatskappy is ook nie aanspreeklik nie indien enige ander soort motorversekering wat dieselfde aanspreeklikheid dek, deur die Versekerde aangegaan is.

5. Eiendom van werknemers en besoekers

Spesifieke uitsondering 2(a)(ii) is nie van toepassing nie op eiendom wat behoort aan enige vennoot, direkteur of werknemer van die Versekerde of enige besoeker aan die Versekerde se perseel.

6. Transnet en ander regeringsdepartemente

Nieteenstaande die bepalings van Spesifieke uitsonderings 2(a)(ii) en 3(b) en word hierdie afdeling uitgebrei om die Versekerde skadeloos te stel:

- (a) teen aanspreeklikheid wat deur die versekerde aanvaar word ingevolge enige kontrak wat aangegaan word met, of vrywaring wat verleen word aan, Transnet, die staat of semi-staatsdepartemente, provinsiale administrasies, munisipaliteite en/of soortgelyke liggame wat die gebruik van spoorwagsylyne dek of ten opsigte van vervoerooreenkomste (gevaarlike persele) en/of ooreenkomste van 'n soortgelyke aard;
- (b) een aanspreeklikheid wat voortspruit uit verlies van of skade aan eiendom wat aan Transnet behoort terwyl dit in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde is;
- (c) ten opsigte van aanspreeklikheid wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige voertuig, sleepwa, lokomotief of rollende materiaal wat aan Transnet behoort terwyl dit by enige spoorwagsylyn deur of namens die Versekerde gebruik word.

7. Los sleepwaens

Sover dit sleepwaens aangaan, is Spesifieke uitsondering 3(b) nie van toepassing nie ten opsigte van enige sleepwa wat nie aan enige meganiesaangedrewe voertuig vas is nie en wat nie per abuis daarvandaan losgekrom het nie, met dien verstande dat die Maatskappy nie hierkragtens aanspreeklik is nie vir die deel van enige verlies wat:

- (i) deur enige ander polis of polisse wat deur die Versekerde aangegaan is, verseker is of wat, in die afwesigheid van hierdie afdeling, so verseker sou gewees het;

- (ii) binne die bestek val van enige wetgewing ten opsigte van verpligte derdepartyversekering, ongeag of geen sodanige versekering van krag is of aangegaan is nie.

8. Nood mediese onkoste

Die Maatskappy stel die Versekerde skadeloos vir alle billike onkoste wat deur die Versekerde aangegaan word vir sodanige onmiddellike mediese behandeling as wat nodig mag wees ten tyde van 'n ongeval wat besering veroorsaak aan enige persoon wat ingevolge hierdie afdeling die onderwerp van 'n skadeloosstellingseis teen die Versekerde mag wees.

9. Parkeerterreine

Nieteenstaande die bepalings van Spesifieke uitsondering 2(a)(ii), stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van aanspreeklikheid, soos hierin bepaal, wat voortspruit uit verlies van of skade aan voertuie en hulle inhoud en toebehore, die eiendom van huurders, klante, besoekers of werknemers van die Versekerde wat parkeergeriewe gebruik wat deur die Versekerde voorsien word.

10. Huurdersaanspreeklikheid

Spesifieke uitsonderings 2(a)(ii) en 3(b) van hierdie afdeling is nie van toepassing nie ten opsigte van persele wat deur die Versekerde as huurder (maar nie as eienaar nie) geokkupeer word.

11. Produk aanspreeklikheid (nie van toepassing op medisyne wat teen 'n fooi uitgereik word nie)

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs in Spesifieke uitsonderings 3(a) en 3(d) vervat, stel die Maatskappy die Versekerde skadeloos ten opsigte van die Versekerde Voorval wat plaasvind te enige plek in die gebiede vermeld in die bylae elders as op 'n perseel wat deur die Versekerde geokkupeer word en wat veroorsaak word deur enige Produk (insluitende foutiewe aflewering en aflewering van verkeerde Produkte).

Die bedrag wat ingevolge hierdie uitbreiding betaalbaar is, met inbegrip van enige Koste en Uitgawes, vir enige eis of aantal eise vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron of gedurende enige enkele (jaarlikse) Versekerings tydperk beloop in totaal hoogstens die Skadeloosstellingsperk wat vir hierdie uitbreiding in die bylae vermeld word.

Bykomende spesifieke uitsonderings (van toepassing op die Uitbreiding: Produk aanspreeklikheid)

Hierdie uitbreiding dek nie die volgende aanspreeklikhede nie:

- (i) die herstel-, verandering-, herroeping-, opknapping- of vervangingskoste van die Produk of deel daarvan (insluitende houers en etikette) wat Besering of Skade veroorsaak en/of die verlies van gebruik van enige Produk of deel daarvan;
Vir die doeleindes van hierdie bykomende spesifieke uitsondering, word die term "vervanging" geag as synde in te sluit enige krediet of terugbetaling toegestaan of alternatiewe Produk verskaf deur of namens die Versekerde in plaas van die vervanging van die gebrekkige Produk.
- (ii) die koste van die sloping, uitbreking, aftakeling, aflewering, herbouing, verskaffing en installering van die Produk en enige ander eiendom wat vir sodanige herstel, verandering of vervanging noodsaaklik is, tensy dit fisies deur die Produk beskadig is;
- (iii) wat voortspruit uit die versuim van enige Produk of deel daarvan om sy bedoelde funksie te verrig of te werk soos gespesifiseer of gewaarborg, maar hierdie uitsondering is nie van toepassing op gevolglike Besering of Skade nie;

- (iv) wat voortspruit uit Produkte wat bedoel is om in 'n lugvaartuig geïnstalleer te word en daarin geïnstalleer is, of wat bedoel is om deel van 'n lugvaartuig uit te maak en deel daarvan uitmaak;
- (v) ten opsigte van Besering of Skade wat plaasvind in die Verenigde State van Amerika of Kanada en wat veroorsaak word deur of deur middel van of in verband met enige Produkte wat deur of in opdrag van die Versekerde verkoop of verskaf is indien sodanige goedere of produkte na die Versekerde se wete deur of namens die Versekerde na die Verenigde State van Amerika of Kanada uitgevoer is.
- (vi) vir enige gebrek in enige Produk of enige deel daarvan waarvan die Versekerde bewus was voor die aanvang van hierdie uitbreiding.

12. Statutêre regsverdedigingskoste (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien die Versekerde dit verlang, stel die Maatskappy die Versekerde of enige werknemer, vennoot of direkteur van die Versekerde skadeloos teen koste en uitgawes wat hoogstens die bedrag beloop wat in die bylae vermeld word en wat met die toestemming van die Maatskappy aangegaan word deur of namens die Versekerde of enige werknemer, vennoot of direkteur van die Versekerde in die verdediging van enige vervolging van die Versekerde of enige werknemer, vennoot of direkteur van die Versekerde en wat voortspruit uit 'n beweerde oortreding van enige wet in die loop van die Besigheid gedurende die versekeringstydperk.

Met dien verstande dat:

- (i) die Maatskappy in die geval van 'n appèl nie sodanige persoon skadeloos stel nie, tensy 'n senior advokaat wat deur die Maatskappy goedgekeur is, adviseer dat sodanige appèl na sy mening behoort te slaag;
- (ii) die Maatskappy nie sodanige persoon skadeloos stel ten opsigte van enige boete of bestraffing wat opgelê word nie en ook nie ten opsigte van enige verlies wat daarop volg nie;
- (iii) sodanige persoon, asof hy die Versekerde is, die bepalinge, uitsonderings en voorwaardes van hierdie polis en hierdie afdeling daarvan nakom, uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre dit van toepassing mag wees;
- (iv) indien die vervolging ontstaan uit of in verband met enige Produk, die Maatskappy slegs die Versekerde of enige werknemer, vennoot of direkteur van die Versekerde skadeloos stel indien die uitbreiding vir Produk aanspreeklikheid in die bylae as ingesluit vermeld word.

13. Onregmatige inhegtenisname en laster (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die Versekerde Voorval word uitgebrei om skadevergoeding in te sluit:

- (i) wat voortspruit uit onregmatige inhegtenisname (insluitende aanranding in verband met sodanige onregmatige inhegtenisname);
- (ii) ten opsigte van lasterlike stellings, hetsy skriftelik of verbaal;

altdat met dien verstande dat die Skadeloosstellingsperk soos vermeld hoogstens die bedrag beloop soos vermeld in die bylae.

14. Eiendomsbittersaanspreeklikheid (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Nieteenstaande Spesiale uitsondering 2(a)(i) sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel vir 'n Versekerde Voorval wat plaasvind op of in die omgewing van die kamers wat aan die Versekerde behoort en in die bylae gespesifiseer word maar met dien verstande dat die bedrag betaalbaar, met inbegrip van enige Koste en Uitgawes, vir enige eis of aantal eise vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron, beloop hoogstens die Skadeloosstellingsperk wat in die bylae vermeld word.

Die Maatskappy is nie ingevolge hierdie memorandum aanspreeklik vir aanspreeklikheid wat regstreeks of onregstreeks in verband met die volgende voortspruit nie:

- (i) die slooping van of strukturele veranderings aan of toevoegings tot die kamers of ander struktuur of enige werk wat daarmee verband hou;
- (ii) die Versekerde se ambag profesie of beroep (behalwe as eienaar van die persele);
- (iii) die okkupasie van die kamers deur die Versekerde.

15. Verkrygings en nuwe besighede

Die skadeloosstelling wat deur hierdie afdeling van die Polis verleen word, word uitgebrei tot enige maatskappy wat deur die Versekerde gedurende die Versekeringstydperk gestig en/of verkry word binne 'n tydperk van 90 dae van sodanige stigting en/of verkryging.

Altyd met dien verstande dat:

- (1) die Terugwerkende datum ten opsigte van sodanige nuwe maatskappy geag word as die datum te wees waarop 'n nuut-gestigte en/of verkrygte maatskappy die eerste keer aanspreeklikheidsversekering aangekoop het van die tipe hiervolgens verseker op 'n "Eise ingestel" grondslag, onderworpe aan 'n verklaring deur die nuut-verkreë maatskappy se vorige bestuur van geen bekende of aangemelde eise of omstandighede wat waarskynlik aanleiding sal gee tot 'n eis op die datum van verkryging nie. In geval van geen sodanige verklaring sal die Terugwerkende datum die datum van die verkryging wees;
- (2) die Versekerde se sake-aktiwiteite onveranderd bly;
- (3) die jaarlikse omset van alle nuutgestigte en/of verkrygte maatskappye nie meer is as 5% (vyf persent) van die beraamde jaarlikse omset van die Versekerde, soos aan die Maatskappy bekend gemaak by die inwerkingtreding van hierdie Afdeling nie;
- (4) die Versekerde die Maatskappy in kennis sal stel van sodanige stigtings en/of verkrygings voor die 90 dae verstryk het en die Maatskappy die bepalinge van hierdie afdeling van die Polis dienooreenkomstig mag wysig.

WERKGEWERSAANSPREEKLIKHEID

VERSEKERDE VOORVAL

Dood of liggaamlike besering (*met inbegrip van siekte*) van enige werknemer wat op of na die terugwerkende datum vermeld in die bylae plaasvind wat voortspruit uit en in die loop van sodanige persoon se diens by die Versekerde in die besigheid en ten opsigte waarvan 'n eis of eise aanvanklik skriftelik gedurende die versekeringstydperk teen die Versekerde ingestel word.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron met inbegrip van regskoste wat deur 'n eiser van die Versekerde verhaalbaar is en ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word met inbegrip van prokureursgelde vir die verteenwoordiging van die Versekerde by:

- (a) enige lykskouing of nadoodse ondersoek wat voortspruit uit enige dood;
- (b) verrigtinge in enige hof met summiere jurisdiksie voortspruitende uit enige beweerde statutêre pligversuim wat lei tot liggaamlike besering sal nie die skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae oorskry nie.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir:

- (a) aanspreeklikheid kragtens ooreenkoms aanvaar tensy die Versekerde niteenstaande sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het;
- (b) siekte swakheid of kwaal toeskryfbaar aan 'n geleidelikwerkende oorsaak wat nie uit 'n skielike en identifiseerbare ongeval of voorval voortspruit nie;
- (c) boetes strafvoltrekkings straf- bestraffende- of wraaksugtige skadevergoeding;
- (d) vergoeding vir skadevergoeding en regskoste en- uitgawes wat deur enige eiser van die Versekerde verhaal word ten opsigte van uitsprake wat aanvanklik verkry is van 'n ander hof as 'n hof met regsbevoegdheid binne die Republiek van Suid-Afrika Namibië Botswana Lesotho of Swaziland;
- (e) enige eis voortspruitende uit 'n voorval wat aan die Versekerde bekend is:
 - (i) wat nie ooreenkomstig die spesiale voorwaarde van hierdie afdeling by die Maatskappy aangemeld is nie;
 - (ii) voor die aanvang van hierdie afdeling.

WOORDOMSKRYWING

Werknemer

“Werknemer” beteken enige persoon terwyl sodanige persoon

- (a) werksaam of onder vakleerlingskap is by;
- (b) gehuur of geleen word by 'n ander party aan die Versekerde en wie hy geregtig is om in die loop van die besigheid te beheer en/of te beveel.

SPESIALE UITBREIDINGS

Skadeloosstelling aan ander partye

Die “Versekerde” sluit in:

- (a) in die geval van die dood van die Versekerde sy wettige persoonlike verteenwoordiger ten opsigte van aanspreeklikheid op die hals gehaal deur die Versekerde;
- (b) indien die Versekerde aldus versoek:
 - (i) enige prinsipaal ingevolge 'n kontrak of ooreenkoms wat deur die Versekerde aangegaan is in verband met die besigheid maar slegs in soverre dit vereis word kragtens die bepaling van sodanige kontrak of ooreenkoms en met uitsluiting van enige aanspreeklikheid te wyte aan of voortspruitende uit enige handeling versuim of nalatigheid van sodanige prinsipaal sy bediendes of agente;
 - (ii) enige prinsipaal direkteur lid vennoot of werknemer van die Versekerde;
 - (iii) enige beampte of lid van die Versekerde se sosiale sport- of welsynsorganisasie noodhulpbrand- of ambulansdienste;

in hulle onderskeie hoedanighede en met dien verstande dat sodanige prinsipaal of persoon:

- (aa) nie geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis nie;
- (ab) asof hy die Versekerde is die bepaling van hierdie polis nakom uitvoer en daaraan onderworpe is in soverre hulle van toepassing kan wees;
- (ac) wat ingevolge (b)(i) of (ii) hierbo verseker word slegs hierkragtens skadeloos gestel word tot die mate waarin die Versekerde skadeloos gestel sou gewees het indien die eis teen die Versekerde ingestel was;

indien 'n prinsipaal ooreenkomstig hierdie spesiale uitbreiding skadeloos gestel moet word sal die Maatskappy sodanige prinsipaal skadeloos stel in soverre hy teenoor die werknemer aanspreeklik is vir dood of liggaamlike besering (*met inbegrip van siekte*) wat uit die nalatigheid van die Versekerde of die Versekerde se werknemers voortspruit met dien verstande dat:

- (i) die Versekerde met die prinsipaal reël dat die voer en beheer van alle eise by die Maatskappy berus;
- (ii) die prinsipaal asof hy die Versekerde is die bepaling uitsonderings en voorwaardes (algemeen sowel as spesifiek) van hierdie polis sal nakom en daaraan onderworpe sal wees in soverre hulle van toepassing kan wees;
- (iii) die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie verhoog word nie.

VERLENGDE AANMELDINGSTYDPERK

(Hierdie uitbreiding word beskikbaar aan die Versekerde indien die Maatskappy hierdie afdeling kanselleer of weier om dit te hernieu en kan nie gekanselleer word nadat dit uitgeoefen is nie).

As teenprestasie vir die betaling van 'n bykomende premie (waar op ooreengekom word) en onderworpe aan die bepalinge en voorwaardes van hierdie memorandum en die volgende voorbehoudsbepalinge word die tydperk vir die aanmelding van 'n versekerde voorval met 36 maande verleng (hierna die 'ontdekkingstydperk' genoem):

- (i) Die Versekerde moet die opsie skriftelik en binne 30 dae na kansellering of nie-hernuwing uitoefen.
- (ii) Die Versekerde mag nie ander versekering verkry wat gelykstaande in omvang of dekking is as dié wat gekanselleer/nie hernieu word nie.
- (iii) Die Maatskappy is slegs aanspreeklik vir 'n versekerde voorval wat op of na die terugwerkende datum maar voor die aanvang van die ontdekkingstydperk plaasvind.
- (iv) Eise aanvanklik teen die Versekerde ingestel of aangemeld gedurende die ontdekkingstydperk sal behandel word asof hulle voorgekom het op die laaste dag van die versekeringstydperk voor die ontdekkingstydperk.

SPESIALE VOORWAARDES

Vir hierdie afdeling word Algemene voorwaarde 3 – Eise gekanselleer en vervang deur:

EISE

- (a) By die plaasvind van 'n voorval wat tot 'n onmiddellike of toekomstige eis ingevolge hierdie polis mag aanleiding gee moet die Versekerde so gou as redelikerwys moontlik en op eie koste:
 - (i) die Maatskappy in kennis stel en besonderhede verstrek van enige ander versekering wat dieselfde voorval dek;
 - (ii) saamwerk met die Maatskappy of sy benoemde om die gevolglike besering of aanspreeklikheid tot 'n minimum te beperk;
 - (iii) skriftelik volledige besonderhede verstrek van die voorval tesame met sodanige bewyse inligting en beëdigde verklarings as wat die Maatskappy mag verlang;
 - (iv) enige kennisgewing van 'n eis meedeling lasbrief dagvaarding of ander regsproses wat verband hou met die voorval aan die Maatskappy stuur.
- (b) 'n Eis is nie betaalbaar nie indien:
 - (i) die Versekerde enige erkenning verklaring aanbod belofte betaling of skadeloosstelling maak sonder dat die Maatskappy vooraf skriftelik daartoe ingestem het;
 - (ii) dit geweier is en regsaksie nie binne twaalf maande na die weiering begin word nie;
 - (iii) dit aanvanklik langer as vyftien dae nadat hierdie afdeling gekanselleer of nie hernieu is nie by die Maatskappy aangemeld word;
 - (iv) indien dit aanvanklik skriftelik teen die Maatskappy ingestel is nadat meer as agt-en-veertig maande verloop het sedert hierdie afdeling geldig was (indien die eiser 'n minderjarige is word die agt-en-veertig maande-tydperk verleng tot die verstryking van twaalf maande nadat die eiser mondig geword het).

- (c) Die grondslag van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir enige enkele eis of reeks eise met een oorspronklike oorsaak of bron is:
- (i) indien hierdie afdeling geldig is die skadeloosstellingsperk van krag op die datum van die versekerde voorval wat tot die eis(e) aanleiding gee of indien daardie datum nie vasgestel kan word nie die skadeloosstellingsperk van krag op die datum waarop die voorval aanvanklik by die Maatskappy aangemeld is;
 - (ii) indien die afdeling gekanselleer of nie hernieu is nie is die grondslag die skadeloosstellingsperk van krag op die datum van die versekerde voorval wat tot die eis(e) aanleiding gee of indien daardie datum nie vasgestel kan word nie die skadeloosstellingsperk van krag op die laaste dag van die versekerings tydperk onmiddellik voor kansellasie of nie-hernuwing.

SPEZIALE UITBREIDINGS

Gebiedsperke

Die gebiedsperke vir hierdie afdeling is enige plek ter wêreld behalwe:

- (a) enige besigheid deur die Versekerde by of vanaf die persele gevoer of;
- (b) enige kontrak vir die uitvoering van werk buite die gebied omskryf in Algemene uitsondering 5(b).

Oorloguitsluiting

Algemene uitsondering 1 word geskrap en vervang deur "Oorlog inval die optrede van 'n buitelandse vyand vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar word al dan nie) burgeroorlog muitery opstand teen gesag rebellie rewolusie militêre of geïsurpeerde gesag".

PERSOONLIKE ONGEVALLE

VERSEKERDE VOORVAL

Liggaamlike besering aan 'n versekerde persoon uitsluitlik en regstreeks veroorsaak deur gewelddadige toevallige uitwendige en sigbare wyse.

VERGOEDING

Die bedrag betaalbaar (wat nie oordraagbaar is nie en aan die Versekerde betaal word ten behoeve van die versekerde persoon of indien van toepassing sy wettige persoonlike verteenwoordiger) is die voordeel omskryf in die vergoedingstabel.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie om vergoeding te betaal vir liggaamlike besering aan 'n versekerde persoon

- (a) wat jonger as vyftien of ouer as sewentig jaar oud is
- (b) wat veroorsaak is deur of voortspruit uit
 - (i) sy selfmoord of moedswillige selfbesering
 - (ii) en opgedoen word gedurende diens aan diens by enige gewapende of polisiemag
 - (iii) swangerskap, bevalling of enige fisiese gebrek of swakheid siekte of kwaal wat voor die versekerde voorval bestaan het
 - (iv) die inname van enige verdowingsmiddel of dwelmmiddel wat regtens slegs op voorskrif (behalwe sy eie) van 'n gekwalifiseerde mediese of tandheelkundige praktisyn verkrygbaar is tensy sodanige dwelmmiddel/ verdowingsmiddel geneem word ingevolge en ooreenkomstig sodanige voorskrif
- (c) wat deelneem aan
 - (i) burgerlike beroering, arbeidsonluste, oproer, staking of die aktiwiteite van werkers wat uitgesluit is
 - (ii) hangsweefflieëry, valskermspring of lugvaart behalwe as 'n passasier
 - (iii) motorfietsry as 'n bestuurder of passasier behalwe in die loop van die Versekerde se besigheid
 - (iv) beroepsport, enige soort wedren of spoedtoets behalwe te voet of in nie-meganiesaaangedrewe watervaartuie op kus- of binnelandse waters, rots- of bergklim wat die gebruik van toue vereis sport op ys of sneeu, polo te perd, hinderniswedstryde, grootwildjag of enige onderwateraktiwiteit wat die gebruik van kunsmatige asemhalingsapparaat vereis.

SPESIALE UITBREIDINGS

(a) Blootstelling

'n Versekerde voorval sluit in hongersnood dors en/of blootstelling aan die elemente na die plaasvind van 'n ongeval of 'n ongeluk maar hierdie uitbreiding stel nie die spesiale uitsonderings ter syde nie.

(b) Verdwyning

'n Versekerde voorval sluit in dood van 'n versekerde persoon wat verdwyn het met dien verstande dat die Maatskappy tevrede is dat dood ingetree het as regstreekse gevolg van 'n versekerde voorval.

(c) Kunsmatige lewenshulpapparaat

Die vier-en-twintig maande-tydperk vermeld in voorbehoudsbepaling (iii) van die vergoedingsbylae sluit enige tydperk waartydens die lewe van 'n versekerde persoon verleng word deur die gebruik van lewenshulpapparaat of -toerusting uit.

(d) Repatriasie

[Slegs van toepassing indien die sterftevoordeel verseker word]

Die Maatskappy sal bó en behalwe die kapitale bedrag vermeld in die bylae redelike en noodsaaklike uitgawes tot hoogstens R5 000 betaal vir repatriasie van die liggaam van 'n gestorwe versekerde persoon na sy gewone woonplek.

(e) Noodvervoer/redding

Die Maatskappy sal hoogstens vyf-en-twintig persent van die versekerde bedrag vir mediese uitgawes vermeld in die bylae betaal vir noodvervoer (per lug, land of water) en/of om 'n versekerde persoon te bevry te red of andersins na 'n veilige plek te bring na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

(f) Ontvoering/skaking

Indien tydelike algehele ongeskiktheid verseker word sal die Maatskappy die ontvoering of skaking van 'n versekerde persoon as 'n versekerde voorval beskou vir die doeleindes van die tydelike algehele ongeskiktheid- en mediese en ander uitgawesvoordele van die vergoedingsbylae met dien verstande dat

- (a) die tydelike algehele ongeskiktheid-voordeel beperk word tot die kortste van die ontvoering of skakingstydperk en agt weke
- (b) geen voordeel betaalbaar is nie indien enige lid van die versekerde persoon se onmiddellike familie by die ontvoering/skaking betrokke is as dader of medepligtige.

KLOUSULES

Wysiging van algemene uitsonderings

Algemene uitsonderings 2 3 en 4 word geskrap en algemene uitsondering 1 word vervang deur

1. (a) oorlog hetsy verklaar al dan nie tussen Frankryk, Verenigde Koninkryk, Volksrepubliek van China, Rusland en die Verenigde State van Amerika of oorlog in Europa hetsy verklaar al dan nie (behalwe burgeroorlog maar met inbegrip van enige uitvoeringsaksie deur of namens die Verenigde Volke) waarin enige van daardie lande of hulle gewapende magte betrokke is.

Gebiedsperke

Die gebiedsperke vir hierdie afdeling is wêreldwyd.

WOORDOMSKRYWINGS

Kapitale bedrag

Die bedrag vermeld in die bylae as synde betaalbaar vir die dood permanente algehele of permanente gedeeltelike ongeskiktheid van die versekerde persoon.

Versekerde persoon

Die Versekerde of die persoon vermeld in die bylae.

Weeklikse tarief

Die bedrag vermeld in die bylae vir die versekerde persoon.

Vergoedingstabel

ITEM BESKRYWING VAN LIGGAAMLIKE BESERING NR.	DIE VOORDEEL
1. Dood	Die kapitale bedrag vermeld in die bylae
of	
2. Permanente algehele ongeskiktheid (wat beteken)	Die kapitale bedrag vermeld in die bylae
(a) verlies deur fisiese skeiding by of bokant die pols of enkel of algehele verlies aan gebruik van 'n hand of voet	
(b) algehele verlies aan	
(i) spraak	
(ii) alle gesig in 'n oog	
(iii) alle gehoor in albei ore	
(c) 'n besering wat die versekerde persoon permanent ongeskik laat vir die beoefening van sy gewone beroep en enige ander beroep waarvoor hy vanweë kennis of opleiding toegerus is	
(d) volkome en ongeneeslike kranksinnigheid gespesifiseer in die bylae sal betaalbaar wees	
of	
3. Permanente gedeeltelike ongeskiktheid (wat beteken)	Die kapitale bedrag vermeld in die bylae
(a) verlies aan alle gehoor – een oor	35%
(b) verlies aan gesig behalwe waarneming van lig	100%
(c) verlies deur fisiese skeiding of algehele verlies aan gebruik van	
(i) al die vingers van een hand	80%
(ii) al die tone van een voet	30%

(iii)	duim	
	- albei falankse	30%
	- een falanks	10%
(iv)	wysvinger	
	- drie falankse	10%
	- twee falankse	8%
	- een falanks	8%
(v)	middelvinger	
	- drie falankse	6%
	- twee falankse	4%
	- een falanks	2%
(vi)	ringvinger	
	- drie falankse	5%
	- twee falankse	4%
	- een falanks	4%
(vii)	pinkie	
	- drie falankse	4%
	- twee falankse	3%
	- een falanks	2%
(viii)	middelhandbene	
	- eerste of handbene tweede - 'n bykomende	3%
	- derde vierde of vyfde - 'n bykomende	2%
(ix)	groottoon	
	- albei falankse	5%
	- een falanks	2%
(x)	ander tone	
	- indien meer as een - elk	2%
(d)	verminking weens brandwonde aan	
(i)	100% van die oppervlakte van die kop en nek	50%
(ii)	100% van die oppervlakte van die res van die liggaam	50%

en

4. Algehele en absolute ongeskiktheid om die versekerde persoon se gewone beroep te beoefen

Die weeklikse tarief (of prorata daarvan) vir die tydperk van ongeskiktheid of vir 'n maksimum van 104 weke

met dien verstande dat

- (i) die voordeel ingevolge item 4 gestaak word wanneer die besering of wond wat die ongeskiktheid veroorsaak het sover redelik moontlik geheel of gesond geword het nieteenstaande die feit dat daar 'n mate van permanente ongeskiktheid mag oorbly
- (ii) die voordeel betaalbaar ingevolge item 4 bo en behalwe enige voordeel betaalbaar ingevolge items 1, 2 of 3 betaal sal word
- (iii) dood of permanente algehele of gedeeltelike ongeskiktheid plaasvind binne vier-en-twintig maande na die versekerde voorval
- (iv) indien geen voorsiening vir die versekerde voorval ingevolge item 3 (a), (b) of (c) gemaak word nie die Maatskappy 'n persentasie voordeel verenigbaar met bogemelde skaal sal betaal
- (v) indien die persentasie verminking ingevolge item 3 (d) minder as 100% van die oppervlakte is die Maatskappy 'n persentasie gebaseer op die mate waartoe werklike verminking met 100% verminking verband hou op die betrokke voordeel sal toepas
- (vi) die Maatskappy nie ingevolge item 3 (d) aanspreeklik is nie tensy die mate van verminking ingevolge (i) of (ii) afsonderlik 10% oorskry en ook nie totdat die permanente uitwerking van mediese en/of chirurgiese behandeling vasgestel is nie
- (vii) die Maatskappy nie vir dieselfde versekerde voorval ingevolge item 1, 2 of 3 gesamentlik aanspreeklik nie en ook nie vir meer as die kapitale bedrag nie of indien betaling ingevolge meer as een item gemaak word die hoogste van die kapitale bedrag ingevolge items 1 of 2 nie
- (viii) betaling van enige voordeel afhang van die voorwaarde dat die Versekerde sodanige mediese bewys lewer as wat verlang word en indien die Maatskappy dit versoek die versekerde persoon enige mediese of ander ondersoek ondergaan of indien die versekerde voorval dood tot gevolg het 'n nadoodse ondersoek op die Maatskappy se koste
- (ix) enige bedrag verhaalbaar ingevolge enige ongevallewet afgetrek word van enige voordeel wat ingevolge item 4 of 5 betaalbaar is
- (x) algemene voorwaardes 5 en 8 geld nie vir hierdie afdeling nie.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Aktiewe diens

Spesiale uitsondering (b) (ii) en klousule 1 (b) van die wysigings tot algemene uitsonderings word geskrap maar die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir enige enkele versekerde persoon of vir enige enkele ongeval of reeks ongevallen met een oorspronklike oorsaak of bron is die individuele en totale bedrae vermeld in die bylae.

Ten opsigte van hierdie memorandum word die kennisgewingstydperk in algemene voorwaarde 6 (beëindiging) na veertien dae verminder.

2. Oorskryding

Die Maatskappy is nie aanspreeklik om enige voordeel ingevolge item 4 van die vergoedingstabel gedurende die tydperk vermeld in die bylae as die oorskryding te betaal nie.

3. Werksurebeperking

Versekerde voorval is beperk tot liggaamlike besering voortspruitende uit en in die loop van die versekerde persoon se werksaamheid vir die Versekerde in die besigheid.

4. Beweeglikheidsuitbreiding

Wanneer die Maatskappy 'n eis om permanente algehele ongeskiktheid erken het indien die versekerde persoon as 'n regstreekse gevolg van sodanige ongeskiktheid permanent van 'n rystoel afhanklik is vir beweeglikheid sal die Maatskappy hoogstens die bedrag vermeld in die bylae betaal vir

- (a) 'n selfaangedrewe rystoel en/of
- (b) die ombouing van die kontrole van die versekerde persoon se motorvoertuig en (indien nodig) die installering van rystoellaaitoerusting en/of
- (c) verbouings aan die versekerde persoon se woning om voorsiening te maak vir die gebruik van sodanige rystoel.

MOTOR

ONDERAFDELING A – MATERIËLE SKADE

VERSEKERDE VOORVAL

Verlies of skade aan 'n versekerde voertuig die eiendom van of gehuur of gekoop of gebruikhuur ingevolge 'n opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkoms deur die Versekerde met inbegrip van terwyl in transito per see lug of binnelandse waterweg tussen hawens of plekke binne die gebiedsperke en laai of aflaaï wat daarmee gepaard gaan maar beperk tot

- (a) die werklike en noodsaaklike herstelkoste of die markwaarde van die versekerde voertuig of die bedrag wat teenoor die versekerde voertuig vermeld word na gelang van wat die laagste is en
- (b) indien die versekerde voertuig na die plaasvind van verlies of skade onklaar is die redelike en noodsaaklike koste vir beskerming daarvan en verwydering na die naaste bekwame hersteller en
- (c) indien die versekerde voertuig herstel word die koste van heraflewering aan die Versekerde tot hoogstens die vervoerkoste vanaf die hersteller na die Versekerde se permanente adres binne die gebiedsperke

waarvan die eerste bedrag betaalbaar afgetrek moet word.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (i) slytasie, meganiese, elektriese of elektroniese onklaarrakings, weierings of brekasies
- (ii) waardevermindering hetsy voortspruitende uit herstelwerk na die plaasvind van 'n versekerde voorval of andersins
- (iii) skade aan
 - (a) bande deur die aanwending van remme of deur padlekke snye of barste
 - (b) die veerstelsel te wyte aan ongelykhede van die pad of ander oppervlak of weens botsing met sodanige ongelykhede
- (iv) diefstal of enige poging daartoe van toebehore of onderdele indien die dekking ingevolge hierdie onderafdeling vermeld word as derdeparty brand en diefstal tensy die versekerde voertuig terselfdertyd gesteel word of die diefstal plaasvind uit die Versekerde se geslote motorhuis
- (v) meer as die bedrag in die bylae vermeld in die bylae (min toepaslike bybetaling) ten opsigte van diefstal of enige poging daartoe van geïnstalleerde radio's, bandspelers en soortgelyke toerusting en/of geïnstalleerde telefone uit 'n versekerde voertuig
- (vi) toebehore en onderdele wat vir herstel of vervanging van 'n versekerde voertuig nodig is wat nie in die Republiek van Suid-Afrika verkrygbaar is nie in welke geval die Maatskappy van sy aanspreeklikheid onthef word deur 'n kontantbetaling te maak van die waarde van die artikel ten tyde van die versekerde voorval of die bedrag wat in die vervaardiger/agent se jongste pryslys vir die betrokke item vermeld word na gelang van wat die minste is

- (vii) verlies of skade veroorsaak deur permanente of tydelike besitontneming wat uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid voortvloei.

UITBREIDINGS

Alternatiewe vereffeningsgrondslae

1. Nieteenstaande die bepalings van hierdie onderafdeling indien 'n LAW of motorkar gedurende die tydperk van twaalf kalendermaande na die datum waarop dit vir die eerste keer geregistreer is
 - (a) gesteel word en nie teruggevind word binne ses weke vanaf die datum waarop die diefstal by die Maatskappy aangemeld is nie
 - of
 - (b) na die plaasvind van 'n versekerde voorval tot so 'n mate beskadig is dat die beraamde herstelkoste (deur twee onafhanklike herstellere) sewentig persent van die kleinhandelsprys daarvan op die datum van die versekerde voorval te bowe gaansal die Maatskappy dit onderworpe aan die toestemming van die Versekerde en/of enige ander belanghebbende party vervang met 'n nuwe voertuig van dieselfde soort en model met dien verstande dat
 - (i) sodanige voertuig beskikbaar is in die gebied waarin die versekerde voertuig geregistreer is
 - (ii) die gesteelde/beskadigde voertuig die eiendom van die Maatskappy word
 - (iii) die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir meer as die bedrag vermeld in die bylae vir sodanige voertuig
2. Indien die versekerde beskadigde voertuig of LAW na die Maatskappy se mening nie ekonomies herstel kan word nie en afgeskryf moet word is die vereffeningsgrondslag die markwaarde wat bereken word deur die kleinhandelsprys vir die toepaslike voertuig soos vermeld in die jongste Auto Dealers Digest te neem en die vermeldde Digest se faktore daarop toe te pas wat die gedrukte waarde òf verminder òf verhoog.

Aardbewing

Die woord 'aardbewing' word geskrap uit algemene uitsondering 5(a).

Herstelmagtiging

Die Versekerde mag (onderworpe daaraan dat 'n gespesifiseerde beraming verkry en onmiddellik aan die Maatskappy gestuur word) herstelwerk tot hoogstens R2 000 magtig na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

Opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkoms

Indien die Maatskappy voor 'n versekerde voorval in kennis gestel is van enige party se belang in enige versekerde voertuig wat die onderwerp van 'n opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkoms is, sal hulle sodanige belang aanteken en beskerm met dien verstande dat indien enige betaling ooreenkomstig hierdie onderafdeling aan sodanige eienaar gemaak word sy kwitansie as volle en finale ontheffing van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir verlies of skade beskou word.

Brandweerheffings

Enige koste wat met die blus of bestryding van brand verband hou word geag skade aan die versekerde eiendom te wees en is betaalbaar bó en behalwe enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees met dien verstande dat die Versekerde wettiglik aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde eiendom deur die brand in gevaar gestel was.

ONDERAFDELING B – AANSPREEKLIKHEID

VERSEKERDE VOORVAL

'n Ongeval veroorsaak deur of deur middel van of in verband met 'n versekerde voertuig of 'n sleepwa wat daaraan vas is of die laai en/of aflaai daarvan of enige ongeskikte voertuig wat op sleeptou geneem word ten opsigte waarvan die Versekerde en/of enige passasier wetlik aanspreeklik word om skadevergoeding te betaal vir

- (a) dood of liggaamlike besering (met inbegrip van siekte) van enige persoon
- (b) skade aan eiendom

SKADELOOSSTELLING

Die Maatskappy sal alle bedrae met inbegrip van regsgelde verhaalbaar deur 'n eiser en ander koste en uitgawes wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan is waarvoor die Versekerde wettiglik aanspreeklik word tot hoogstens die aanspreeklikheidsperke hieronder betaal.

AANSPREEKLIKHEIDSPERKE

Die Maatskappy is nie vir meer as die bedrag hieronder vermeld vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron aanspreeklik nie

- (i) R1 000 000 vir 'n versekerde voorval wat voortspruit uit brand (LAW's en motorkarre) of brand en/of ontploffing (enige ander versekerde voertuig)
- (ii) R200 000 vir dood of liggaamlike besering van enige enkele of alle persone wat in of op die laaibak van 'n LAW of die passasierskajuit van 'n motorkar met 'n oop of afslaandak vervoer word of dit binnegaan of dit bestyg of daarvan afstap
- (iii) R100 000 vir dood of liggaamlike besering van enige enkele of alle persone wat in of op 'n handelsvoertuig wat ontwerp is om passasiers te vervoer vervoer word of dit binnegaan of dit bestyg of daarvan afstap
- (iv) R10 000 vir dood of liggaamlike besering van enige enkele of alle persone wat op 'n motorfiets vervoer word of dit bestyg of daarvan afstap
- (v) R2 500 000 in enige ander omstandighede

maar indien die motorafdeling uitgebrei word om ander persone behalwe die Versekerde skadeloos te stel is bogemelde perke in totaal op alle persone wat skadeloos gestel word en by voorkeur op die Versekerde van toepassing of in die geval van sy dood sy wettige persoonlike verteenwoordiger.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) dood of liggaamlike besering van enige persoon
 - (i) wat 'n lid van dieselfde huishouding as die Versekerde is
 - (ii) in diens van die Versekerde indien dood of liggaamlike besering voortspruit uit en in die loop van sodanige diens

- (iii) wat ten tyde van 'n versekerde voorval in of op enige versekerde voertuig behalwe 'n handelsvoertuig wat ontwerp is vir die vervoer van passasiers 'n LAW, motorkar of die kajuit of die permanent omslote passasiersdraende kompartement van 'n LAW vervoer word of dit binnegaan of dit bestyg of daarvan afstap of 'n motorfiets.
- (b) skade aan
 - (i) eiendom wat behoort aan of in trust gehou word deur of in die bewaring of onder die beheer is van die Versekerde of wat deur 'n versekerde voertuig vervoer word of daarop gelaai of daarvan afgelaai word
 - (ii) enige voertuig of sleepwa (behalwe soos in onderafdeling A voorsien) op sleeptou geneem deur 'n versekerde voertuig of enige eiendom in of op sodanige voertuig of sleepwa
- (c) 'n versekerde voorval
 - (i) wat binne die omvang van enige verpligte motorvoertuigversekeringswet val al is daar geen sodanige versekering aangegaan of van krag nie
 - (ii) wat voortspruit uit die werkverrigting demonstrasie of gebruik vir doeleindes behalwe die instandhouding of herstel van 'n versekerde voertuig (tensy dit 'n vrugkhyser is) van enige gereedskap of toerusting wat deel uitmaak van of vasgeheg is aan of gebruik word in verband met sodanige versekerde voertuig of enigiets vervaardig deur of gehou in sodanige gereedskap of toerusting
 - (iii) veroorsaak of wat voorkom buite die grense van enige ryweg of hoofpad in verband met die bring van 'n vrag na 'n versekerde voertuig om daarop gelaai te word of die wegneem van 'n vrag nadat dit afgelaai is
- (d) enige kontraktuele aanspreeklikheid.

SPEZIALE UITBREIDINGS

Bestuur van ander voertuie

Indien die Versekerde 'n individu is sal die Maatskappy hom ingevolge onderafdeling B skadeloosstel terwyl hy persoonlik 'n LAW motorkar of motorfiets bestuur of gebruik wat nie aan hom behoort of deur hom ingevolge 'n opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkoms gehuur gekoop of gebruikhuur word nie.

Geregtelike doodsondersoek/strafregtelike stappe

Die Maatskappy mag na sy uitsluitlike goedgekenke reël vir verteenwoordiging by enige geregtelike doodsondersoek/strafregtelike stappe wat voortspruit uit 'n versekerde voorval en sal alle koste en uitgawes daarvan wat met hulle skriftelike toestemming aangegaan is betaal.

Ander bestuurders

Die Maatskappy sal enige persoon wat 'n versekerde voertuig op bevel of met die toestemming van die Versekerde bestuur of gebruik skadeloos stel met dien verstande dat

- (a) sodanige persoon asof hy die Versekerde is die bepalings van hierdie versekering nakom uitvoer en daaraan onderworpe sal wees in soverre hulle van toepassing kan wees
- (b) sodanige persoon nie kragtens 'n ander polis op skadeloosstelling geregtig is nie (hierdie bepaling is nie van toepassing op enige bedrag wat ingevolge sodanige polis verhaalbaar is nie)
- (c) sodanige persoon nie 'n motorvoertuigversekering geweier of gekanselleer gehad het deur 'n versekeraar nie

- (d) die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir
- (i) dood van of liggaamlike besering aan enige ander persoon wat 'n lid van dieselfde huishouding is as die persoon wat skadeloos gestel word of voortspruit uit of in die loop van diens by die persoon wat skadeloos gestel word
 - (ii) skade aan eiendom wat behoort aan of in trust gehou word deur of in die bewaring of onder die beheer is van die persoon wat skadeloos gestel word.

WOORDOMSKRYWINGS

Versekerde voertuig

Enige handelsvoertuig LAW motorkar motorfiets of sleepwa (met inbegrip van enige permanente toebehore bybehore of onderdele daarin of daarop) waarvan besonderhede in die bylae vermeld word met inbegrip van enige voertuig wat tydelik deur die Versekerde bestuur word as vervanging vir enige gespesifiseerde voertuig wat nie in gebruik is nie vir die doeleindes van opknapping, instandhouding en/of herstel met dien verstande dat die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir sodanige vervangingvoertuig die minste van die markwaarde daarvan en die versekerde bedrag vir die vervangde voertuig sal wees.

Handelsvoertuig

Enige selfaangedrewe voertuig ontwerp vir die vervoer van goedere of passasiers (wat nie binne die omskrywing van LAW, motorkar of -fiets val nie), voorhakkers, gespesialiseerde handelsvoertuie of driewiel-voertuie met 'n silinderinhoud b \geq 350 kubieke sentimeter of wat ontwerp is vir die vervoer van passasiers.

LAW (ligte afleweringswa)

Enige selfaangedrewe voertuig (wat nie binne die woordomskrywing van motorkar of motorfiets val nie) wat nie 3500 kilogram bruto voertuigmassa oorskry nie en ontwerp is vir die vervoer van goedere of passasiers of albei.

Motorkar

Enige selfaangedrewe voertuig met 'n toe stasiewaafslaan- of oop bakwerk toegerus met permanente passasiersitplek vir nie meer as 12 persone (met inbegrip van die bestuurder) nie.

Motorfiets

Enige selfaangedrewe tweewiel-voertuig (waaraan 'n enkelsitplek-passasiersyspanwa gemonteer mag wees) meganiesondersteunde trapfiets of driewiel-voertuig met 'n silinderinhoud van hoogstens 350 kubieke sentimeter en wat ontwerp is vir die vervoer van goedere of kwadrifiets.

Sleepwa

Enige voertuig sonder selfaandrywing wat ontwerp is om gesleep te word deur 'n handelsvoertuig, LAW, motorkar of motorfiets.

Voorval

Elke versekerde voorval sluit alle gebeurtenisse of voorvalle voortspruitende uit 'n enkele oorsaak of reeks oorsake met een oorspronklike oorsaak of bron in.

Dekking

Indien die dekking vir 'n versekerde voertuig in die bylae vermeld word as synde

- (a) "omvattend" geld onderafdelings A en B van die motorafdeling
- (b) "derdeparty, brand en diefstal" word onderafdeling A beperk tot verlies of skade deur brand, weerlig of ontploffing en diefstal of enige poging daartoe en geld onderafdeling B
- (c) "slegs derdeparty" geld slegs onderafdeling B.

MEMORANDA (indien in die bylae vermeld as synde van toepassing)

1. Landbouvoertuigwaarborg

Gewaarborg dat die versekerde voertuig uitsluitlik vir landbouwerk gebruik word.

2. Gebeurlikheidsaanspreeklikheid

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel vir 'n versekerde voorval ingevolge onderafdeling B wat voortspruit uit die gebruik deur 'n werknemer (of enige persoon indien skoolkinders vervoer word) van enige voertuig in verband met die besigheid met dien verstande dat

- (a) die voertuig nie deur die Versekerde voorsien word nie
- (b) hierdie memorandum nie verlies of skade aan die voertuig dek nie
- (c) daar geen ander versekering bestaan wat die voertuig dek nie.

3. Wrakverwydering-uitbreiding

Die dekking verskaf ingevolge onderafdeling A word uitgebrei om koste en uitgawe in te sluit wat deur die Versekerde aangegaan is ten opsigte van die opruiming en verwydering van puin en wrakstukke van enige versekerde voertuig na skade aan sodanige voertuig deur 'n versekerde voorval met dien verstande dat bõ en behalwe die skadeloosstellingsperk ingevolge onderafdeling A die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge hierdie uitbreiding nie die perk in die bylae as van toepassing op hierdie uitbreiding vermeld ten opsigte van enige enkele voorval oorskry nie.

4. Bestuur van ander voertuie uitgesluit

Die spesiale uitbreiding vir "bestuur van ander voertuie" ingevolge onderafdeling B word gekanselleer.

5. Eerste bedrag betaalbaar (Onderafdeling B)

Items 4(a) en 7 van eerste bedrae betaalbaar in die bylae geld vir 'n versekerde voorval ingevolge onderafdeling B.

6. Skadeloosstelling aan werkgewer

Die Maatskappy sal die werkgewer van die Versekerde (die werkgewer) ingevolge onderafdeling B skadeloos stel terwyl 'n versekerde voertuig gebruik word deur die Versekerde en/of ander werknemers in die loop van die besigheid van die werkgewer met dien verstande dat

- (a) sodanige skadeloosstelling nie aanspreeklikheid vir dood of liggaamlike besering van enige werknemer voortspruitende uit of in die loop van sodanige diens insluit nie
- (b) die werkgewer nie ingevolge enige ander polis op skadeloosstelling geregtig is nie
- (c) die werkgewer asof hy die Versekerde is die bepalings van hierdie polis nakom uitvoer en daaraan onderworpe sal wees in soverre hulle van toepassing kan wees.

7. Slegs bestuur deur versekerde

Indien die versekerde voertuig deur enige persoon behalwe die Versekerde bestuur word is die Maatskappy (nieteenstaande enigiets teenstrydigs hierin vervat) nie ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik nie.

8. Wettige gebruik van bestuurders wat nie oor 'n rybewys beskik nie

Spesiale voorwaarde 4(ii) en item 2(a) van die eerste bedrag betaalbaar in die bylae word as gekanselleer beskou indien 'n rybewys nie volgens wet vereis word nie.

9. Passasiersaanspreeklikheidsbeperking

Paragraaf (ii) van die aanspreeklikheidsperke (onderafdeling B) word gewysig om soos volg te lees

- (ii) R50 000 vir dood of liggaamlike besering van enige enkele of alle persone wat in of op 'n LAW of motorkar vervoer word of dit binnegaan of dit bestyg of daarvan afstap.

10. Passasiersaanspreeklikheidsbeperking (bestuurders jonger as 25 jaar)

Memorandum 9 geld indien die versekerde voertuig bestuur word deur 'n persoon wat jonger as 25 jaar oud is.

11. Laai- en aflaai-uitbreiding

Spesiale uitsondering (c)(iii) van onderafdeling B word gekanselleer.

12. Verlies aan sleutels-uitbreiding

Die Maatskappy sal die Versekerde skadeloos stel ten opsigte van vervangingskoste van sleutels en slotte met inbegrip van die afstandbeheerde alarmkontroletoeleestel en indien nodig herprogrammering van enige gekodeerde alarmstelsel van enige versekerde voertuig na die verdwyning van enige sleutel of alarmkontroletoeleestel van sodanige voertuig of nadat die Versekerde enige redelike vermoede het dat duplikate van sodanige sleutel of alarmkontroletoeleestel in besit is van 'n ongemagtigde persoon met dien verstande dat

- (i) die Maatskappy se aanspreeklikheid nie die bedrag vermeld in die bylae vir enige enkele voorval oorskry nie
- (ii) die Versekerde die bedrag vermeld in die bylae vir iedere en elke verlies betaal
- (iii) enige betaling ingevolge hierdie uitbreiding vir die doeleindes van spesiale voorwaarde 1 en die eerste bedrag betaalbaarwoordskrywing nie 'n versekerde voorval uitmaak nie.

13. Handbediende voertuie

Die Maatskappy is nie aanspreeklik terwyl enige handbediende voertuig in beweging is nie tensy 'n bediener wat die kontrole hanteer en nie die voertuig bestuur nie in beheer is.

14. Motorhandelgebruik (met uitsluiting van sleepdiens)

Uitsluiting (a) van spesiale voorwaarde 6 – gebruiksbeperking – word gekanselleer en vervang deur

- (a) eksperimente, toetse, toetslope, demonstrasies en/of sleepdiensdoeleindes in verband met die motorhandel.

15. Motorhandelgebruik (met inbegrip van sleepdiens)

Uitsluiting (a) van spesiale voorwaarde 6 – gebruiksbeperking – en die woorde “of sleep teen vergoeding” in uitsluiting (b) word gekanselleer en uitsluiting (a) word vervang deur

- (a) eksperimente, toetse, toetslope en/of demonstrasiedoeleindes in verband met die motorhandel.

16. Vermelde bestuurders

Indien 'n versekerde voertuig bestuur word deur enige persoon behalwe die Versekerde of die persone vermeld in die bylae is die Maatskappy (nieteenstaande enigiets teenstrydigs hierin vervat) nie ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik nie.

17. Passasiersaanspreeklikheid-uitbreiding (handelsvoertuie wat ontwerp is vir die vervoer van goedere)

Die woorde “ontwerp is vir die vervoer van passasiers” word geskrap uit spesiale uitsondering (a)(iii) van onderafdeling B en item (iii) van die aanspreeklikheidsperke (onderafdeling B) en die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir enige enkele of alle persone wat ten tyde van 'n versekerde voorval in of op 'n handelsvoertuig wat ontwerp is vir die vervoer van goedere vervoer word of dit binnegaan of dit bestyg of daarvan afstap is die bedrag vermeld item (iii) van die aanspreeklikheidsperke (onderafdeling B) of die bedrag vermeld in die bylae (indien van toepassing).

18. Passasiersaanspreeklikheid-uitbreiding (handelsvoertuie wat ontwerp is vir die vervoer van passasiers)

Die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir enige enkele of alle persone ingevolge item (iii) van die aanspreeklikheidsperke (onderafdeling B) word verhoog tot die bedrag vermeld in die bylae.

19. Beperkte bestuur

Die volgende word by spesiale voorwaarde 4 gevoeg

- (iii) enige persoon wat jonger as 25 jaar is of deur die Versekerde of met die algemene kennis en toestemming van die Versekerde bestuur word deur enige ander persoon wat vir 'n korter tydperk as twee jaar 'n geldige rybewys gehad het om die voertuig te bestuur en nie gediskwalifiseer is om sodanige rybewys te hê nie.

20. Selfaangedrewe karavane

Die woorde “toebehore of onderdele” word geskrap uit die woordomskrywing van “versekerde voertuig”.

21. Ongemagtigde passasiers

Onderafdeling B word uitgebrei om passasiers in te sluit wat strydig met die Versekerde se bevel aan sy bestuurder om nie passasiers te vervoer nie op 'n versekerde voertuig vervoer word

memorandum 17 geld indien hierdie memorandum van krag is.

Hierdie memorandum is slegs van krag indien die versekerde voertuig bestuur word deur 'n persoon wat behoorlik deur die Versekerde gemagtig is.

22. Voertuie wat nie vir algemene padgebruik gebou is nie

Die gebiedsperke vir die versekerde voertuie word beperk tot privaatpersele van die Versekerde binne die gebiedsperke vermeld in die bylae behalwe dat die voertuig gebruik mag word op daardie gedeelte van enige pad wat deur sodanige persele loop.

23. Windskerm

Die Maatskappy sal betaal vir skade aan 'n versekerde LAW of motorkar of handelsvoertuig wat voortspruit uit brekasie van die windskerm of ander vensterglas en krappe aan die bakwerk daarvan wat uitsluitlik en regstreeks daaruit voortspruit met dien verstande dat die Versekerde die eerste bedrag betaalbaar (van toepassing op glas) gespesifiseer in die bylae betaal.

Vir die doeleindes van spesiale voorwaarde 2 maak enige betaling ingevolge hierdie uitbreiding nie 'n versekerde voorval uit nie.

24. Regsverdedigingskoste

Die Maatskappy sal die persone vermeld in die bylae skadeloosstel teen koste en uitgawes wat met die Maatskappy se skriftelike toestemming deur sodanige persoon aangegaan word ten opsigte van die verdediging van enige kriminele geding wat teen hom ingebring word in die loop van sy dienste by die Versekerde wat voortspruit uit 'n oortreding van die volgende gedurende die versekerings tydperk die Wet op Gevaarhoudende Stowwe Nr. 15 van 1973 (soos gewysig)

wat gelees moet word saam met die Strafproseswet Nr. 56 van 1955 en met dien verstande dat die Maatskappy nie aanspreeklik is nie om

- (a) voort te gaan met of 'n appèl te verdedig sonder die Maatskappy se voorafgaande skriftelike toestemming
- (b) enige boete of straf te betaal wat deur enige magistraat of regter opgelê is en ook nie vir enige geldelike verlies wat daarop volg nie
- (c) meer as R10 000 te betaal gedurende enige twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis).

25. Vlote

Indien die besonderhede van versekerde voertuie beperk word tot die aantal en klas versekerde voertuie word spesiale voorwaarde 1 en die bylae van die eerste bedrae betaalbaar gekanselleer en slegs vir die doeleindes van hierdie memorandum word algemene voorwaarde 7 vervang deur

“7 Aanpassing van premie

Die Versekerde moet binne 30 dae na die verstryking van elke twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis) of die vooraf beëindiging van hierdie afdeling aan die Maatskappy die aantal voertuie aangekoop gebruikhuur of gehuur en verkoop of andersins mee weggedoen gedurende sodanige tydperk verklaar vir elke klas versekerde voertuig en moet premie bereken teen 50% van die premie hef vir die verstreke tydperk op die verskil tussen die aantal voertuie ten tyde van die aanvangsdatum van die tydperk en dié wat verklaar is betaal of ontvang”.

26. Krediettekort

Indien 'n algehele verlies-skikking ingevolge onderafdeling A minder is as die bedrag wat aan die finansier verskuldig is ingevolge 'n huidige afbetalings- of bruikhuurooreenkoms betaal die Maatskappy aan die Versekerde 'n verdere bedrag gelykstaande aan die tekort min

- (a) enige agterstallige paaiemente of huurgeld insluitende rente betaalbaar op sodanige agterstallige bedrae

- (b) alle premierterugbetalings vir kansellasië van enige versekeringsdekking wat met die motorvoertuig verband hou
 - (c) die verhoogde paaiemente of huurgeld wat betaal sou gewees het sou daar geen reskapitaalwaarde aan die einde van die finansieringstydperk bestaan het nie, bereken tot die maand waarin die eis geskik word
 - (d) die eerste bedrag betaalbaar ingevolge onderafdeling A
- altyd met dien verstande dat
- (a) die bedrae betaalbaar nie die maksimum skadeloosstelling min die eerste bedrag betaalbaar ingevolge onderafdeling A oorskry nie
 - (b) die endossement nie van toepassing is nie op 'n ooreenkoms ingevolge waarvan die bedrag van enige enkele paaiement, buiten die finale reswaarde-bedrag na die aanvanklike paaiement, met meer as 10% van enige ander paaiement verskil nie
 - (c) indien sodanige tekort die resultaat is van 'n hervoorskot ingevolge 'n afbetalingsooreenkoms of herfinansiering ingevolge 'n bruikhuureenkoms die versekering ingevolge hierdie uitbreiding nietig verklaar word.

SPEZIALE VOORWAARDES

1. Eerste bedrag betaalbaar

Die volgende bylae omskryf die omstandighede waarin 'n bedrag deur die Versekerde gedra moet word ingevolge onderafdeling A.

Elke toepaslike item van die bylae geld afsonderlik en kumulatief vir elke versekerde voertuig vir elke versekerde voorval.

Indien die Maatskappy enige betaling maak wat 'n bedrag wat deur die Versekerde gedra moet word insluit moet sodanige bedrag onmiddellik terugbetaal word.

2. EVG (eisivrye groep)/GEB (geeneis-bonus)

Indien die Maatskappy nie versoek word om enige betaling te maak vir 'n versekerde voorval gedurende die tydperk vermeld hieronder wat die hernuwing van hierdie afdeling onmiddellik voorafgaan nie sal die premie vir 'n versekerde voertuig (behalwe 'n sleepwa of een waarvoor die dekking in die bylae vermeld word as synde buiten omvattend te wees) gedurende die daaropvolgende tydperk gehef word ooreenkomstig die Maatskappy se tariefskaal vir die toepaslike EVG of verminder word met die persentasie GEB wat van toepassing is.

Elke versekerde voertuig is afsonderlik aan hierdie voorreg onderworpe

Tydperk	Voertuig / EVG of GEB	
	Handelsvoertuig	Ander versekerde voertuig
Korter as 12 maande	0	0
Nie korter as 12 maande nie	15%	1
Nie korter as 24 maande nie	20%	2
Nie korter as 36 maande nie	30%	3
Nie korter as 48 maande nie	40%	4
Nie korter as 60 maande nie	40%	5

Indien een of meer versekerde voorvalle gedurende die toepaslike tydperk plaasvind ten opsigte van 'n versekerde voertuig waarvoor die premie op EVG 4 of 5 gebaseer is sal die premie vir die daaropvolgende tydperk onderskeidelik op EVG 2 of 3 gebaseer word en daarna ooreenkomstig die bepalings van bogemelde skaal maar in enige ander omstandighede geld EVG 0.

Indien die Maatskappy gedurende die geldigheidsduur van hierdie afdeling toestem tot 'n oordrag van belang in 'n versekerde voertuig sal geen EVG/GEB wat aan die Versekerde verskuldig is oorgaan tot die voordeel van die oordragontvanger nie.

3. Bestuursoortredings

Die Versekerde moet die Maatskappy onmiddellik in kennis stel indien sy of sodra hy te wete kom dat enige werknemer se rybewys geëndosseer opgeskort of gekanselleer word of indien hy/hulle aangekla word van of skuldig bevind word aan nalatige roekelose of onbehoorlike bestuur.

4. Bestuurders

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir enige versekerde voorval wat plaasvind terwyl 'n versekerde voertuig bestuur word deur

- (i) die Versekerde terwyl onder die invloed van bedwelkende drank of verdowingsmiddels (tensy voorgeskryf deur en geneem ooreenkomstig die voorskrifte van 'n geregistreerde mediese praktisyn (behalwe hyself)) of terwyl nie gelisensieer om sodanige voertuig te bestuur nie
- (ii) enige persoon met die algemene toestemming van die Versekerde wat na die wete van die Versekerde onder die invloed van bedwelkende drank of verdowingsmiddels is (tensy voorgeskryf deur en geneem ooreenkomstig die voorskrifte van 'n geregistreerde mediese praktisyn (behalwe sodanige persoon)) of terwyl nie gelisensieer om die voertuig te bestuur nie

met dien verstande dat enige bestuurder as gelisensieer om die voertuig te bestuur beskou sal word indien hy voldoen aan die lisensiewette met betrekking tot enige gebiede binne die gebiedsperke of indien nie-voldoening aan sodanige wet uitsluitlik spruit uit versuim om enige lisensie te hernieu wat onderworpe aan periodieke hernuwing is of indien 'n lisensie nie kragtens wet vereis word nie of indien sodanige bestuurder leer om te bestuur en aan die wette met betrekking tot leerlingbestuurders voldoen

en verder met dien verstande dat spesiale uitsondering (ii) nie van toepassing sal wees nie indien die Versekerde onbewus was dat die bestuurder ongelisensieer is en indien die Versekerde tot bevrediging van die Maatskappy kan bewys dat daar in die normale loop van sy sakebedrywigheede prosedures ingestel is om te verseker dat slegs gelisensieerde bestuurders toegelaat word om versekerde voertuie te bestuur.

5. Motorhandel – beperkte gebruik

Indien die Versekerde 'n individu is wat betrokke is by die motorhandel en die beskrywing van gebruik Klas 1 is

- (a) sluit hierdie afdeling gebruik vir die doeleindes van eksperimente, toetsritte, demonstrasie, sleep of onklaarraking uit wat verband hou met die Versekerde se besigheid
- (b) sluit die "bestuur van ander voertuie"-uitbreiding van onderafdeling B die volgende uit
 - (i) voertuie wat die eiendom van of in die bewaring of onder die beheer is van 'n maatskappy of firma waarvan die Versekerde 'n prinsipaal, direkteur, lid, vennoot of werknemer is
 - (ii) enige voertuig wat in die bewaring of onder die beheer is van die Versekerde in die loop van sy besigheid as 'n motorhandelaar.

6. Gebruiksbeperkings

Hierdie afdeling is slegs van krag terwyl 'n versekerde voertuig gebruik word met die algemene medewete en toestemming van die Versekerde vir

(indien gebruik as Klas 1 vermeld word)

sosiale huishoudelike en plesierdoeleindes (met inbegrip van ritte na en vanaf die Versekerde se besigheidsplek of werksaamhede) en ten opsigte van LAW's en motorkarre sakedoeleindes tensy die voertuig besit of gebruik word deur 'n maatskappy (behalwe boerderymaatskappye) 'n voltydse versekeringsverteenwoordiger 'n algemene mediese praktisyn 'n handelsreisiger (hoe ook al bekend) of 'n boer of boerderymaatskappy vir huis-tot-huis kleinhandelverspreiding

(indien gebruik as Klas 2 vermeld word)

sosiale huishoudelike en plesier- sake- of professionele doeleindes
maar sodanige gebruik sluit die volgende uit

- (a) enige doel in verband met die motorhandel
- (b) bestuursonderrig of sleep teen vergoeding
- (c) verhuur die vervoer van passasiers vir huurgeld of die vervoer van reisgeldbetalende passasiers (wat nie gebruik in verband met 'n saamryklub uitsluit nie)
- (d) resiesja-, snelheids- of ander wedrenne, tydrenne of toetsritte of bestuur in 'n wedren teen vergoeding
- (e) die vervoer van plofstowwe of massa ontlambare vloeistowwe of gasse
- (f) die vervoer van goedere of passasiers b0 dit waarvoor die versekerde voertuig gebou is

maar nieteenstaande (a) sal die Maatskappy die Versekerde skadeloos stel terwyl 'n versekerde voertuig in die bewaring of onder die beheer is van 'n lid van die motorhandel vir die doel om opgeknop in stand gehou of herstel te word.

7. Aanspreeklikheid teenoor slegs die versekerde

Nieteenstaande die feit dat onderafdeling B uitgebrei word om ander persone behalwe die Versekerde skadeloos te stel beskik niemand behalwe die Versekerde oor enige regte teen die Maatskappy nie en die Versekerde mag ook nie sy regte aan enige ander persoon prysgee nie die bedoeling synde dat die Versekerde namens sodanige persoon moet eis indien dit van die Maatskappy verlang word om 'n ander persoon skadeloos te stel.

Die kwitansie van die Versekerde onthef die Maatskappy in alle gevalle geheel en al van sy aanspreeklikheid.

HUISEIENAARS

ONDERAFDELING A – GEBOU

Die Maatskappy sal na eie keuse verlies of toevallige beskadiging van die gebou herstel vervang of daarvoor betaal.

SPESIFIEKE UITSONDERINGS

Hierdie afdeling dek nie die volgende nie

1. die eerste R2 000 ten opsigte van verlies of skade veroorsaak deur diefstal of poging tot diefstal kwaadwillige beskadiging of lekkasie van water **indien die gebou langer as 60 dae gedurende enige enkele kalenderjaar onbewoon is**
2. verlies of skade veroorsaak deur
 - (i) storm, wind, water, hael, sneeu, oorstroming aan heinings, hekke, geplante heinings of keermure
 - (ii) diefstal deur enige huurder of onderhuurder (of deur die gesin of bediendes van sodanige huurder of onderhuurder)
 - (iii) ongedierte, insekte, rysmiere, skraping, induiking, afsplintering, ontsiering of klamheid die proses van skoonmaak, kleuring, bleiking, verandering, herstelling, vernuwing
 - (iv) skraping, byting, kouting, skeuring of bevuiling deur huisdiere
 - (v) wortels of onkruid aan ondergrondse pype, tennisbane, inritte
 - (vi) geleidelikwerkende oorsake soos maar nie beperk nie tot slytasie, roes, muf, wegvreting, klam, nat of droë verrotting
 - (vii) kraking van die gebou
 - (viii) insakking, grondverskuiwing tensy as gedek vermeld in die bylae
 - (ix) meganiese of elektriese onklaarraking of steuring (behalwe vir swembad- of boorgatmasjinerie tot hoogstens R1 500)
 - (x) diefstal deur enige persoon in u diens

ONDERVERSEKERING

Die versekerde bedrag moet gelykstaande wees aan die beraamde koste om die gebou met nuwe materiale te herbou en voorsiening maak vir bykomende gelde en koste wat betaalbaar sal wees **want as dit nie die geval is nie** sal die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk word tot die verhouding waarin die versekerde bedrag tot die werklike koste van herbouing met nuwe materiale en sodanige bykomende gelde en koste staan.

Eise sal vereffen word op die grondslag van vervanging of herstelling met nuwe materiale sonder aftrekking vir verbetering.

Die Versekerde mag versoek dat vereffening op 'n kontantgrondslag geskied in welke geval die Maatskappy se verpligting nie die markwaarde van daardie gedeelte van die gebou wat die onderwerp van die eis is sal oorskry nie.

Indien veranderings of uitbreidings aan die gebou onderneem word wat die vervangingswaarde daarvan verhoog is dit belangrik dat die Maatskappy in kennis gestel word sodra die werk voltooi is sodat die versekerde bedrag dienooreenkomstig verhoog kan word

WOORDOMSKRYWINGS

Toevallige skade wat toevallige fisiese verlies of skade beteken wat vir die doeleindes van hierdie klousule nie brand, weerlig, ontploffing, aardbewing, botsing deur diere, lugvaartuie, voertuie of die vragte daarvan vallende bome of dele daarvan kwaadwillige beskadiging storm, wind, hael, sneeu, water diefstal of poging tot diefstal olie lekkasie uit enige apparaat insluit nie.

Die gebou beteken die woonplek geleë te die adres vermeld in die bylae met inbegrip van alle aanvullende strukture soos motorhuise, buitegeboue, mure, heinings, bane, swembaddens en met inbegrip van geplante heinings hekke geplaveide inritte en binnehowe en die los en vaste toebehore wat normaalweg saam met dit verkoop sal word.

Bykomende gelde en koste sluit in argitekte en ander konsultante se gelde koste vir die verwydering van puin vanaf die terrein van die versekerde gebou en soortgelyke uitgawes noodsaaklikerwys aangegaan in verband met 'n eis.

SPEZIALE UITBREIDINGS

Verbandhouders/huurders

Indien die dade van enige verbandnemer/huurder/onderhuurder in die gebou die risiko verhoog sonder dat die verbandhouer/Versekerde daarvan kennis dra sal die dekking nie geaffekteer word nie.

Die Maatskappy sal boonop betaal vir

Bykomende koste

Koste gehef deur enige gemagtigde instansie vir brandweer- en soortgelyke koste in verband met 'n versekerde voorval.

Huurgeld ontvangbaar

Hoogstens 20 persent van die versekerde bedrag vir huurgeld ontvangbaar indien die Gebou onbewoonbaar word as gevolg van 'n versekerde voorval.

Betalings word nie vir 'n langer tydperk gemaak as wat nodig is om die Gebou bewoonbaar te maak nie.

Wagte

Hoogstens R5 000 vir koste wat noodsaaklikerwys aangegaan is vir die indiensneming van wagte na die plaasvind van 'n versekerde voorval wat aanleiding tot 'n geldige eis gee.

ONDERAFDELING B – AANSPREEKLIKHEID

VERSEKERDE VOORVALLE

Toevallige

- (a) dood van of liggaamlike besering (met inbegrip van siekte) aan enige persoon wat nie normaalweg 'n inwoner van die gebou is nie en wat nie voortspruit uit of in die loop van sy diens by die Versekerde nie
- (b) verlies of fisiese skade aan tasbare eiendom wat nie aan 'n persoon wat normaalweg 'n inwoner van die gebou is behoort nie en ook nie in sy bewaring of onder sy beheer is nie

veroorzaak in of rondom die gebou deur die nalatigheid van die Versekerde of sy huisbediendes ten opsigte waarvan die Versekerde wetlik aanspreeklik word om skadevergoeding te betaal.

SKADELOOSSTELLING

Die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge een van of al die versekerde voorvalle vir enige enkele versekerde voorval of reeks versekerde voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se geskrewe toestemming aangegaan word sal nie R2 500 000 oorskry nie

Indien dit van die Maatskappy verlang word om meer as een persoon skadeloos te stel is die aanspreeklikheidsperk in totaal op alle persone wat skadeloos gestel word en by voorkeur op die Versekerde van toepassing of in die geval van sy dood sy wettige persoonlike verteenwoordiger

SPESIALE UITSONDERINGS

Hierdie onderafdeling dek nie die volgende nie

- (a) die Versekerde se besigheid of beroep (behalwe eienaar van die gebou)
- (b) die eienaarskap besit of gebruik deur of namens die Versekerde van enige lokomotief, rollende materiaal, lugvaartuie, watervaartuie, kragondersteunde fiets of enige soort meganiesaangedrewe voertuig (behalwe tuinimplemente) sleepwaens of diere (behalwe katte, honde of perde)
- (c) aanspreeklikheid kragtens ooreenkoms aanvaar tensy die Versekerde niesteenstaande sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het
- (d) aanspreeklikheid voortspruitende uit of wat verband hou met deursypeling besoedeling of kontaminasie of enige koste in verband met die vernietiging of opruiming van deursypelende besoedelende of kontaminerende stowwe tensy veroorsaak deur 'n skielike onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis wat nie met enige geleidelikwerkende oorsaak verband hou nie
- (e) boetes, strafvoltage, straf-, bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding
- (f) vergoeding vir skadevergoeding of regskoste en -uitgawes wat deur enige eiser van die Versekerde verhaal word ten opsigte van uitsprake wat aanvanklik verkry is van 'n ander hof as 'n hof met regsbevoegdheid binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland.

ELEKTRONIESE TOERUSTING

ONDERAFDELING A – ALLE RISIKO'S

VERSEKERDE VOORVAL

Toevallige fisiese verlies of skade aan die toerusting by die kamers gespesifiseer in die bylae of terwyl tydelik weg van die kamers terwyl in transito met inbegrip van laai en aflaai of terwyl dit tydelik op enige geslote perseel onderweg gestoor word.

Eweredigheid

Indien die versekerde bedrag ten tyde van die plaasvind van 'n versekerde voorval minder is as die nuwe vervangingswaarde van die toerusting word die Versekerde as sy eie versekeraar vir die verskil beskou en moet hy 'n eweredige deel van die verlies dra.

Elke versekerde item is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

SKADELOOSSTELLING

1. Gedeeltelike verlies

Indien die versekerde toerusting herstelbare skade ly is die skadevergoedingsgrondslag die koste en uitgawes wat redeliker- en noodsaaklikerwys aangegaan word om die toerusting te herstel tot die werkende toestand daarvan onmiddellik voor die plaasvind van die skade met inbegrip van die demonterings- en heroprigtingskoste sowel as gewone vrag- en doeanegelde met dien verstande dat

- (a) die waarde van bruikbare onderdele afgetrek word
- (b) die koste van enige verandering toevoeging verbetering opknapping wat ten tyde van herstelwerk uitgevoer word nie ingevolge hierdie onderafdeling verhaalbaar is nie
- (c) indien tydelike herstelwerk sonder die Maatskappy se toestemming deur die Versekerde uitgevoer word in belang van veiligheid of om verdere verlies of skade aan die versekerde toerusting tot 'n minimum te beperk die koste van sodanige tydelike herstelwerk deur die Maatskappy gedra sal word met dien verstande dat indien bykomende koste aldus aangegaan of gevolg wat daaruit voortspruit vir die rekening van die Versekerde sal wees indien sodanige tydelike herstelwerk die verlies vererger of bykomende verlies of skade aan die versekerde toerusting veroorsaak
- (d) indien skade tot 'n gedeelte of gedeeltes van versekerde toerusting beperk word die Maatskappy nie aanspreeklik is nie vir 'n bedrag wat hoër is as die waarde van sodanige gedeelte of gedeeltes wat verloor of beskadig is waarvoor voorsiening in die versekerde bedrag gemaak word
- (e) indien herstel nie moontlik is nie as gevolg van onbesikbaarheid van onderdele of veroudering van die beskadigde toerusting sal die Maatskappy betaal vir die beraamde herstel- of vervangingskoste van sodanige onderdele indien hulle beskikbaar was maar nie 'n groter bedrag as die herstel- of vervangingskoste van soortgelyke skade aan soortgelyke beskikbare toerusting nie en ook nie meer as die versekerde bedrag vir die toerusting vermeld in die bylae nie.

2. Algehele verlies

Indien die versekerde toerusting geheel en al verloor of beskadig word is die grondslag waarvolgens die bedrag betaalbaar bereken moet word die koste van vervanging of herstelling daarvan met toerusting van dieselfde soort of tipe maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde eiendom toe dit nuut was met inbegrip van vrag- en oprigtingskoste doeanegelde en die verwyderingskoste van die vernietigde toerusting min die waarde van die oorblywende toerusting met dien verstande dat

- (a) die vervangings- of herstelwerk (wat by ander persele en op enige manier wat voldoen aan die vereistes van die Versekerde uitgevoer mag word mits die Maatskappy se aanspreeklikheid nie daardeur verhoog word nie) met redelike haas begin en voltooi word anders sal geen betaling gemaak word b6 die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie herstellingswaarde voorwaardes nie hierby ingelyf was nie
- (b) indien daar geen soortgelyke vervangingstoerusting as gevolg van onbesikbaarheid of veroudering bestaan nie die Maatskappy die waarde van die verlore of vernietigde toerusting onmiddellik voor die versekerde voorval sal betaal en sodanige waarde sal bereken word deur die redelike billike waardevermindering af te trek van die geïnstalleerde nuwe vervangingwaarde van die toerusting wat ook al die minste is of die versekerde bedrag vir die eiendom vermeld in die bylae.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) die bedrag van die bybetaling vermeld in die bylae tensy die versekerde voorval voortspruit uit brand weerlig ontploffing of kwaadwillige beskadiging
- (b) 'n versekerde voorval waarvoor die verskaffer, kontrakteur of hersteller van die toerusting verantwoordelik is kragtens 'n kontrak instandhoudings- of huurkoop-ooreenkoms of andersins
- (c) die vervangingskoste van data
- (d)
 - (i) vermorsing, wegslyting of afslyting van enige deel van die toerusting veroorsaak deur of wat voortspruit uit gewone gebruik of werkverrigting of geleidelike agteruitgang ontwikkeling van swak kontakte, roes, oksidasie, wegvreting of verwerking of skraping van geverfde of gepoleerde oppervlaktes
 - (ii) elektriese, elektroniese of meganiese onklaarraking van toerusting wat ouer as 10 jaar is
 - (iii) steuring wat nie gepaard gaan met skade wat andersins hierdeur verseker is nie
 - (iv) verbruikbare onderdele soos (maar nie beperk nie tot) x-straalbuise, katodestraalbuise, kleppe, smeltdrade, toue, bande en voorwerpe wat van glas, porselein of keramiek vervaardig is maar indien sodanige onderdele beskadig word as gevolg van 'n skadeloosstelbare versekerde voorval sal die Maatskappy die boekwaarde daarvan betaal

maar 'n gevolglike versekerde voorval word nie uitgesluit nie.

- (e) gevolglike verlies van enige beskrywing
- (f) verlies te wyte aan diefstal of verdwyning van die versekerde toerusting (behalwe skootrekenaars) tensy dit gepaardgaan met kragdadige betreding of verlating van die kamers
- (g) diefstal uit enige onbewaakte voertuig tensy die eiendom gehou word in 'n behoorlik toegemaakte en veilig geslote voertuig of indien die voertuig self gehuisves is in 'n veilig geslote gebou en toegang tot sodanige voertuig en gebou gepaardgaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating
- (h) die oneerlikheid van die Versekerde met inbegrip van prinsipale, direkteure, lede, vennote of werknemers of sy agente hetsy hulle alleen optree of saamspan

- (i) die koste van veranderings, toevoegings, verbeterings en opknappings uitgevoer ten tyde van herstelwerk
- (j) die koste van die reproduksie van data of programmatuur hoegenaamd ookal opgeneem

SPEZIALE UITBREIDING

Algemene uitsondering 5(a) geld nie vir hierdie afdeling nie.

ONDERAFDELING B – DATAVERVANGING

VERSEKERDE VOORVAL

Dataverlies regstreeks veroorsaak deur skade verseker ingevolge afdeling A.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar is die redelike en noodsaaklike koste wat aangegaan word om die inligting vervat in die datadraende media weer op te neem en of te herstel tot 'n toestand gelykstaande aan maar nie omvangryker nie as die inligting wat onmiddellik voor die versekerde voorval bestaan het nie.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) koste wat voortspruit uit foutiewe programmering, ponsing, etikettering of kansellering van data as gevolg van operateursfout of uitwissing van datamedia of aanpassing of korrupsie van data met inbegrip van maar nie beperk nie tot rekenaarvirus en soortgelyke gebeurtenisse of uit verlies aan of belemmering van data veroorsaak deur magnetiese velde
- (b) die bedrag van die gewone bybetaling vir beide onderafdeling A en B vermeld in die bylae.

ONDERAFDELING C – ONDERBREKING

Versekerde voorval

Indien die besigheid by die kamers na 'n versekerde voorval waarvoor die Maatskappy aanspreeklikheid ingevolge onderafdeling A erken het onderbreek of belemmer word sal die Maatskappy die Versekerde ooreenkomstig hierdie afdeling skadeloos stel.

Skadeloosstelling

Die bedrag betaalbaar is die bykomende uitgawe wat noodsaakliker- en redelikerwys aangegaan is met die uitsluitlike doel om die onderbreking of belemmering van die besigheid wat as dit nie vir sondanige uitgawe was nie gedurende die skadeloosstellingstydperk as gevolg van die versekerde voorval sou plaasgevind het te vermy of te verminder

min enige bedrag gedurende die skadeloosstellingstydperk bespaar ten opsigte van sodanige van die besigheid se koste en uitgawes as wat mag ophou of verminder mag wees ten gevolge van die versekerde voorval.

Verhoogde bruikhuur-/huurkoste

Die bykomende koste voortspruitende uit die huur-/bruikhuurkontrak van krag ten tyde van die verlies of skade synde gekanselleer en vervang deur 'n nuwe huur-/bruikhuurkontrak ten opsigte van soortgelyke eiendom teen 'n huurtarief bó dit betaalbaar ingevolge die gekanselleerde kontrak as gevolg van 'n ongeval.

Rente betaalbaar

Die bykomende koste streng in die vorm van rente betaalbaar op 'n banklening verkry deur middel van 'n erkende Bankinstelling redelikerwys deur die Versekerde aangegaan vir die uitsluitlike doel om die vermindering in inkomste normaalweg uit DV bedrywighede verkry wat a.g.v. verlies of skade aan die versekerde eiendom sou plaasgevind het as dit nie in die banklening was nie te vermy of te verminder en wat ten tyde van die plaasvind van die verlies of skade begin en nie later nie as ses maande na die plaasvind van die gebeurtenis eindig.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir onderbreking of belemmering van die besigheid

- (a) wat voortspruit uit die tydoorskrydingstydperk vermeld in die bylae
- (b) wat voortspruit uit veranderings, toevoegings, verbeterings of opknappings wat uitgevoer word na 'n versekerde voorval wat vererger word deur veroudering of die Versekerde se onwilligheid om die versekerde toerusting wat vernietig of beskadig is te vervang of te herstel of versuim om sodanige herstelling of vervanging binne 'n redelike tydperk uit te voer.

SPESIALE UITBREIDING

Versekerde voorval sluit vir die doeleindes van hierdie afdeling die volgende in

1. Onderbreking van openbare elektrisiteit of water

Onderbreking van openbare elektrisiteittoevoer by die verskaffers se aansluitpunte na die kamers as gevolg van enige toevallige oorsaak behalwe

- (a) die doelbewuste optrede van die Versekerde of enige voorsieningsonderneming
- (b) droogte of waterbesoedeling of 'n tekort aan water of brandstof by kragstasies

met dien verstande dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy slegs twaalf uur na die plaasvind van die versekerde voorval begin en nie later nie as 14 dae na sodanige onderbreking eindig.

2. Verhinderings van toegang

Omdat die Versekerde toegang tot die toerusting geweier word te wyte aan toevallige verlies of skade aan ander eiendom in die nabyheid daarvan soos ooreenkomstig onderafdeling A voorsiening gemaak word met dien verstande egter dat die versekerde bedrag vermeld in die bylae nie deur die toestanning van hierdie uitbreiding oorskry word nie.

3. Gevolglike verlies

Algemene uitsondering 4 geld nie vir hierdie onderafdeling nie.

WOORDOMSKRYWINGS

Datadraende media

Bande, skywe, magnetiese kaarte en ander materiaal gebruik om data te dra in 'n vorm wat regstreeks deur die toerusting assimileerbaar is maar invoerdokumente (fakture, rekenings en dies meer) en rekenaardrukstukke word uitdruklik uitgesluit.

Skadeloosstellingstydperk

Die tydperk wat met die plaasvind van die versekerde voorval begin en eindig nie later nie as die aantal maande daarna vermeld in die bylae waartydens die resultate van die besigheid ten gevolge van die versekerde voorval geraak word.

Instandhoudingsooreenkoms

Die ooreenkoms ingevolge waarvan die Versekerde instandhoudingsdienste vir die versekerde toerusting ontvang vanaf die eienaars verskaffers of 'n maatskappy wat deur die verskaffers goedgekeur is.

KLOUSULES

1. Kapitale toevoegings

Die versekering ingevolge onderafdeling A dek veranderings, toevoegings en verbeterings (maar nie waardevermeerdering bó die versekerde bedrag nie) aan die toerusting tot hoogstens vyf-en-twintig persent van die versekerde bedrag daarop met dien verstande dat die Versekerde onderneem om die Maatskappy van sodanige veranderings toevoegings of verbeterings in kennis te stel en om enige bykomende premie wat verlang word te betaal.

2. Bykomende koste

Die versekerde bedrag ingevolge onderafdeling A sluit voorsiening in vir oortyd nagwerk en werk op openbare vakansiedae en sodanige kostes word tot vyftig persent van die totale herstel- of vervangingskoste beperk.

3. Veranderings en wanbeskrywing

Die Versekerde word nie deur enige verandering of wanbeskrywing te wyte aan strukturele veranderings of herstelwerk aan geboue benadeel nie met dien verstande dat kennis so gou as moontlik na die voorval aan die Maatskappy gegee word en die Versekerde enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

4. Brandweerheffings

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van die versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word vir die blus of bestryding van brand indien die versekerde eiendom deur die brand bedreig is.

5. Nuwe bykomende persele

Bykomende kamers gebruik deur die Versekerde word verseker met dien verstande dat

- (a) die Maatskappy binne 'n redelike tyd nadat dit vir die eerste keer aan risiko blootgestel word daarvan in kennis gestel word
- (b) enige vereiste bykomende premie betaal word
- (c) enige beskermings vereis deur die Maatskappy ten opsigte van die oorspronklike kamers by die nuwe kamers uitgevoer word.

6. Opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkomste

Mits die Maatskappy voor 'n versekerde voorval daarvan in kennis gestel is sal hulle die belang van enige eienaar van versekerde eiendom wat die onderwerp is van 'n opskortende verkoop-/bruikhuurooreenkoms aanteken en beskerm.

7. Tydelike beskermings

Die Maatskappy sal hoogstens R5 000 betaal vir koste wat redeliker- en noodsaaklikerwys aangegaan is om tydelike herstelwerk en/of ander maatreëls vir die beveiliging van die versekerde eiendom te tref na die plaasvind van 'n versekerde voorval.

8. Kragstuwing of weerligslag

Verlies van of skade aan die versekerde eiendom weens weerligslag of kragstuwing, hetsy volgende ná weerligslag of andersins word uitgesluit tensy die versekerde eiendom op alle geleidende dienste (byvoorbeeld alle elektriese verdeelborde, kragvoorsieningsproppe, telekommunikasie- en datalyne) wat die versekerde perseel binnegaan of verlaat beskerm word soos gespesifiseer in die "SABS Gebruikskode" vir kragstuwingwering.

Indien daar ondanks die feit dat gemelde beskerming geïnstalleer is verlies of skade plaasvind is die versekerde verantwoordelik vir 'n bykomende bybetaling van 10% van die bruto bedrag betaalbaar vir die items wat deur kragstuwing of weerligslag beskadig is onderworpe aan 'n minimum van R1 000 per voorval.

9. Datareserwe

Aanspreeklikheid hang af van die voorwaarde dat die Versekerde met hoogstens 1 week tussenposes reserwes maak van alle geprogrammeerde inligting en sodanige reserwebande-diskette of ander datadraende media in 'n veilige plek weg van die persele bewaar of alternatiewelik toegesluit word in 'n brandbestande kabinet wat deur die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaard goedgekeur is.

10. Huurders

Die Versekerde word nie benadeel deur die handeling van enige huurder in die kamers waarin hy 'n medehuurder is of van die eienaar van enige persele waarin hy 'n huurder is nie met dien verstande dat hy die Maatskappy in kennis stel sodra hy van sodanige handeling te wete kom en enige bykomende premie wat verlang mag word betaal.

11. Onversoenbaarheidsdekking

Nieteenstaande enigiets teenstrydigs in die polis vervat, stel die skadeloosstelling verleen ingevolge onderafdelings A en B van hierdie afdeling die versekerde skadeloos teen onkoste aangegaan ten opsigte van:

- (a) modifikasies of veranderings aan die versekerde eiendom wat regstreeks volg op skadeloosstelbare verlies of skade om die bedryfsintegriteit van die elektroniese sisteem te verseker;

- (b) vervanging of opgradering van wettige programmatuur om versoenbaarheid met die gemodifiseerde of veranderde elektroniese sisteem te bereik;
- (c) die herstel van voorheen vasgelegde data wat ontoeganklik geword het weens die modifikasie van of veranderings aan die elektroniese sisteem of as gevolg van die vervanging of opgradering van wettige programmatuur.

Altyd met dien verstande dat:

- (1) die koste waarvoor in (a), (b) en (c) hierbo voorsiening gemaak word noodsaaklikerwys en redelikerwys aangegaan word ten einde normale werkomstandighede in stand te hou;
- (2) sodanige bykomende koste aangegaan word as regstreekse gevolg van skadeloosstelbare verlies of skade ingevolge onderafdeling A of B (item ii) van hierdie afdeling;
- (3) die dekking hieronder verskaf beperk word tot:
 - (i) parte of onderdele van die elektroniese sisteem wat nie ingevolge onderafdeling A hiervan skadeloosstelbaar is nie;
 - (ii) programmatuur of data herskep wat nie ingevolge item (ii) van onderafdeling B hiervan skadeloosstelbaar is nie;
- (4) die skadeloosstelling ingevolge hierdie uitbreiding ten opsigte van enige enkele voorval in totaal beperk word tot twintig persent (20%) van die toepaslike versekerde bedrag ingevolge onderafdeling A (die skadeloosstellingsperk) en onderafdeling B (item (ii)) hiervan of R25 000, wat ook al die minste is.

12. Telkom-verbindingslyne

Onderworpe aan die perke wat in die bylae gespesifiseer word, word gevolglike verlies soos voorsien in (i) en (ii) van onderafdeling B wat ontstaan uit die toevallige onderbreking van die Telkom-verbindingslyne ingesluit altyd met dien verstande dat die versekering ingevolge hierdie uitbreiding onderworpe is aan die spesiale voorwaardes hieronder.

Spesiale voorwaardes van toepassing op Telkom-verbindingslyne

- (a) Die versekeraar se aanspreeklikheid beloop hoogstens die versekerde bedrag ingevolge hierdie onderafdeling.
- (b) Die skadeloosstellingstydperk begin 12 ure ná die onderbreking en eindig nie later nie as 30 dae ná sodanige onderbreking.
- (c) Die versekering verskaf dek nie verlies nie veroorsaak deur die opsetlike optrede van enige Telkom-owerheid of deur die uitoefening van sy reg om toegang tot sy verbindingslyne te beperk of te weerhou.

HUISBEWONERS

ONDERAFDELING A – MATERIËLE SKADE

VERSEKERDE VOORVALLE

Verlies of skade aan die Versekerde se roerende persoonlike eiendom (met uitsluiting van sodanige eiendom wat meer spesifiek verseker is) deur toevallige skade terwyl dit in enige gebou gehou word.

SPESIALE UITSONDERINGS

Hierdie afdeling dek nie die volgende nie

1. die eerste R2 000 ten opsigte van verlies of skade veroorsaak deur diefstal of poging tot diefstal kwaadwillige beskadiging of lekkasie van water **indien die gebou langer as 60 dae gedurende enige enkele kalenderjaar onbewoon is**
2. diefstal of poging tot diefstal indien sodanige diefstal geld is of dit in kantoor-, besigheids-, handels- of klubpersele of in enige persele is wat deur die Versekerde uitgeleen of verhuur word **tensy** die diefstal gepaard gaan met sigbare, kragdadige betreding of verlating van die persele of deur geweld of dreigement van geweld aan die Versekerde
3. verlies of skade veroorsaak deur
 - (i) diefstal deur enige huurder of onderhuurder (of die gesin of bediendes van sodanige huurder of onderhuurder)
 - (ii) ongedierte, insekte, rysmiere, skraping, induiking, afsplintering, ontsiering, klamheid of die proses van skoonmaak, kleuring, bleiking, verandering, herstelling, vernuwing
 - (iii) krappe, byting, kouing, skeuring of bevuiling deur huisdiere
 - (iv) geleidelikwerkende oorsake soos maar nie beperk nie tot slytasie, roes, muf, wegvreting, klam, nat of droë verrotting
 - (v) insakking, grondverskuiwing tensy as gedek vermeld in die bylae
 - (vi) meganiese of elektriese onklaarraking of steuring
 - (vii) diefstal deur enige persoon

ONDERVERSEKERING

Die versekerde bedrag moet gelykstaande wees aan die huidige nuwe koste om die Versekerde se roerende persoonlike eiendom te vervang want as dit nie die geval is nie sal die Maatskappy se aanspreeklikheid beperk word tot die verhouding waarin die versekerde bedrag tot die werklike vervangingskoste van die totaal van sodanige eiendom staan.

Eise sal vereffen word op die grondslag van die koste om sodanige eiendom op die datum van die versekerde voorval met nuwe eiendom van dieselfde soort of tipe of soortgelyke nuwe eiendom as die velore of beskadigde eiendom te vervang.

WOORDOMSKRYWINGS

Toevallige skade wat toevallige fisiese verlies of skade beteken wat vir die doeleindes van hierdie klousule brand, weerlig, ontploffing, aardbewing, botsing deur diere, lugvaartuie, voertuie of die vragte daarvan vallende bome of dele daarvan kwaadwillige beskadiging storm, wind, hael, sneeu, water, diefstal of poging tot diefstal olie lekkasie uit enige apparaat insluit

Roerende persoonlike eiendom sluit uit

- (i) lugvaartuie, watervaartuie (behalwe branderplanke, lyf planke, vlieërplanke, skiroeie, kajakke kano's, branderski's en seilplanke) motorvoertuie of die geïnstalleerde toebehore daarvan (behalwe tuingereedskap) sleepwaens, karavane met inbegrip van die inhoud en geïnstalleerde toebehore daarvan diere lewende hawe handelsgoedere handelsgereedskap voorraad of landheer se los en vaste toebehore
- (ii) geld, dokumente of verhandelbare sekuriteite vir meer as R1 000 enige enkele eis.

DEKKINGSBEPERKING

Kosbaarhede

Pelse, edel- en halfedelmetale en -stene en artikels wat daaruit vervaardig word, **word beperk tot een derde van die versekerde bedrag,**

SPEZIALE UITBREIDINGS

Roerende persoonlike eiendom in voertuie

Terwyl in enige motorvoertuig hoogstens R2 500 vir verlies of skade aan roerende persoonlike eiendom met **uitsluiting** van klerasie, pelse, juweliersware, optiese fotografiese en sporttoerusting en diverse persoonlike eiendom-items wat geld, dokumente en verhandelbare sekuriteite insluit.

Diefstal uit voertuie word nie gedek nie tensy sodanige eiendom op kragdadige en gewelddadige wyse gesteel word.

Die Maatskappy sal boonop betaal vir

Bykomende koste

Koste gehef deur enige gemagtigde instansie vir brandweer- en soortgelyke koste in verband met 'n versekerde voorval.

Kredietkaarte

Hoogstens R5 000 waarvoor die Versekerde aanspreeklik is nadat hy sy krediet-, onkoste-, debiet of soortgelyke kaart verloor het met dien verstande dat hy voldoen aan die voorwaardes waarkragtens die kaart uitgereik is.

Die dekking vir hierdie uitbreiding is wêreldwyd.

Dood

R10 000 indien die Versekerde as gevolg van brand of diewe beseer word en binne twaalf maande sterf as gevolg van sodanige besering.

Voedselbederwing

Hoogstens R2 500 vir toevallige bederwing van voedsel as gevolg van enige oorsaak behalwe die doelbewuste weerhouding van krag deur 'n voorsieningsowerheid.

Sleutels en slotte

Hoogstens R5 000 vir die koste van vervanging van slotte/elektroniese slotte/sleutels/afstandbeheerde alarm- of sekuriteitkontroletoestel en indien nodig die herprogrammering van enige gekodeerde alarm/elektroniese slot-/sekuriteitstoestel na die verdwyning van enige sleutels of afstandbeheerde kontroletoestel of nadat die Versekerde enige redelike vermoede het dat duplikate van 'n sleutel afstandbeheerde alarmkontroletoestel of elektroniese sekuriteitskontrole in besit is van 'n ongemagtigde persoon ten opsigte van die woning by die adres vermeld in die bylae of enige motorvoertuig sleepwa of karavaan besit deur die Versekerde.

Besittings van gaste en bediendes

Hoogstens R5 000 vir enige enkele persoon ten opsigte van roerende persoonlike eiendom wat behoort aan gaste, besoekers of huisbediendes en wat as gevolg van 'n versekerde voorval verloor of beskadig word maar diefstal of enige poging daartoe van roerende persoonlike eiendom van huisbediendes moet gepaardgaan met kragdadige gewelddadige betreding.

Eiendom in die ope

Hoogstens die versekerde bedrag vir Roerende Persoonlike Eiendom wat verlore gaan of beskadig word as gevolg van brand, weerlig of ontploffing.

Hoogstens R10 000 vir die diefstal van wasgoed, tuinmeubels en -toerusting en plante in potte terwyl in die ope by die adres vermeld in die bylae.

Eiendom in transito

Hoogstens die versekerde bedrag vir verlies of beskadiging van Roerende Persoonlike Eiendom wat nie andersins verseker is nie en veroorsaak word deur of voortspruit uit

- (i) brand, weerlig ontploffing
- (ii) diefstal terwyl dit verwyder word omdat die Versekerde permanent verhuis of terwyl dit na of vanaf enige bank veilige bewaarplek of meubeldepot geneem word.

Waterverlies

Hoogstens R5 000 vir bykomende koste gehef deur die verskaffingsowerheid vir waterverlies as gevolg van bars of lekkasie (roes van pype ingesluit) van die hooftoevoerpype tussen die verskaffers se meter en die gebou.

Die bykomende bedrag is die bedrag waarmee die rekening ingedien deur die verskaffingsowerheid in die tydperk (wat nie 3 maande te bowe mag gaan nie) waartydens die verlies voorkom die gemiddelde rekening betaalbaar vir water in die afgelope 6 maande oorskry.

Huurgeld

Hoogstens 20 persent van die versekerde bedrag vir huurgeld betaalbaar of die koste van alternatiewe akkommodasie indien die Versekerde se woonplek onbewoonbaar word as gevolg van 'n geldige eis.

Betaling word nie vir 'n langer tydperk gemaak as wat nodig is om die woonplek bewoonbaar te maak nie.

Veeartseny-uitgawes

Hoogstens R2 500 vir veeartseny-uitgawes aangegaan na die plaasvind van 'n padongeluk waarby 'n huisdier van die Versekerde betrokke is.

Wagte

Hoogstens R5 000 vir koste wat redelikerwys aangegaan is vir die indiensneming van wagte na die plaasvind van 'n voorval wat tot 'n geldige eis aanleiding gee.

ONDERAFDELING B – AANSPREEKLIKHEID

VERSEKERDE VOORVAL

1. Toevallige
 - (a) dood van of liggaamlike besering (met inbegrip van siekte) aan enige persoon wat nie normaalweg 'n inwoner van die gebou is nie en wat nie voortspruit uit of in die loop van sy diens by die Versekerde nie
 - (b) verlies of fisiese skade aan tasbare eiendom wat nie aan 'n persoon wat normaalweg 'n inwoner van die gebou is behoort nie en ook nie in sy bewaring of onder sy beheer is nie veroorsaak enige plek ter wêreld (nieteenstaande algemene uitsondering 5(b)) deur die nalatigheid van die Versekerde of sy huisbediendes ten opsigte waarvan die Versekerde wetlik aanspreeklik word om skadevergoeding te betaal
2. Skade deur 'n versekerde gevaar aan die gebou, landheer se los en vaste toebehore, olie- en watertenks, of aan water-, riool-, gas-, elektrisiteit, telefoon- of televisieverbindings tussen die gebou en die openbare of hoofleidingtoevoerpunte waarvoor die Versekerde wetlik aanspreeklik word as 'n huurder
3. Dood van of liggaamlike besering (met inbegrip van siekte) aan enige huisbediende in diens van die Versekerde by die gebou wat regstreeks en uitsluitlik voortspruit uit en in die loop van die bediende se werksaamhede by die Versekerde ten opsigte waarvan die Versekerde wetlik aanspreeklik word om skadevergoeding te betaal.

SKADELOOSSTELLING

Die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid ingevolge een van of al die versekerde voorvalle vir enige enkele versekerde voorval of reeks versekerde voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word sal nie R2 500 000 oorskry nie.

Indien dit van die Maatskappy verlang word om meer as een persoon skadeloos te stel is die aanspreeklikheidsperk in totaal op alle persone wat skadeloos gestel word en by voorkeur op die Versekerde van toepassing of in die geval van sy dood sy wettige persoonlike verteenwoordiger.

SPEZIALE UITSONDERINGS

Hierdie onderafdeling dek nie die volgende nie

- (a) die Versekerde se besigheid of beroep (behalwe soos in versekerde voorval 3 voorsien)
- (b) die eienaarskap of bewoning van grond of geboue (tensy die residensiële gebou self deur die polis verseker word of die bewoning maar nie eienaarskap nie van 'n tydelike woonplek)

- (c) die eienaarskap, besit of gebruik (behalwe as 'n passasier wat geen beheerreg het nie) van enige lugvaartuig (behalwe modellugvaartuig), watervaartuig (behalwe nie-kragaangedrewe vaartuie wat op binnelandse of kus waterweë gebruik word), kragondersteunde fiets of enige soort meganiesaangedrewe voertuig (behalwe tuinimplemente of gholfkarratjie), sleepwaens, karavane of diere (behalwe katte, honde of perde) maar hierdie uitsondering geld nie vir versekerde voorval 3 nie
- (d) aanspreeklikheid kragtens ooreenkoms aanvaar tensy die Versekerde nieteenstaande sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het
- (e) aanspreeklikheid voortspruitende uit of wat verband hou met deursypeling, besoedeling of kontaminasie of enige koste in verband met die vernietiging of opruiming van deursypelende besoedelende of kontaminerende stowwe tensy veroorsaak deur 'n skielike onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis wat nie met enige geleidelikwerkende oorsaak verband hou nie
- (f) boetes, strafvotrekking, straf-, bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding
- (g) vergoeding vir skadevergoeding of regskoste en -uitgawes wat deur enige eiser van die Versekerde verhaal word ten opsigte van uitsprake wat aanvanklik verkry is van 'n ander hof as 'n hof met regsbevoegdheid binne die gebied wat op Januarie 1 1976 die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland uitgemaak het
- (h) enige aanspreeklikheid wat binne die omvang van enige soort motorvoertuigversekering val of wat verpligtend versekerbaar is kragtens enige wetgewing wat die gebruik van motorvoertuie beheer nieteenstaande die feit dat geen sodanige versekering van krag of aangegaan is nie.

DEKKINGSUITBREIDING

Huurdersaanspreeklikheid

Indien die Versekerde 'n woonplek okkupeer wat nie aan hom behoort nie sluit hierdie afdeling sy regs aanspreeklikheid (behalwe enige aanspreeklikheid voortspruitende uit 'n ooreenkoms met die landheer tensy die Versekerde in die afwesigheid van sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het) vir verlies of beskadiging van die gebou en die diensaansluitings van versorgingsbedrywe wat te wyte aan sy nalatigheid veroorsaak word deur of voortspruit uit

- (i) brand of ontploffing
- (ii) (a) storm, wind, hael, sneeu of water
 - (b) diefstal of poging tot diefstal

tensy die woonplek onbewoon is
- (iii) toevallige brekasie van vaste glas of sanitêre ware

Werkgewersaanspreeklikheid

Indien die Versekerde 'n huishoudelike werknemer in diens het sluit hierdie afdeling sy regs aanspreeklikheid vir dood of liggaamlike besering van sodanige werknemer of skade aan sy eiendom in wat voortspruit uit en in die loop van sodanige diens plaasvind maar wat nie uit nywerheidslongsiektes voortspruit of daarmee verband hou nie tensy voortspruitende uit 'n skielike en onvoorsiene oorsaak.

Sekuriteitsmaatskappy-aanspreeklikheid

Indien die Versekerde ooreenkomstig 'n kontrak met 'n sekuriteitsmaatskappy om die Versekerde se eiendom te beskerm by die adres vermeld in die bylae wetlik aanspreeklik word vir nalatigheid van die werknemers van sodanige maatskappy gedurende hulle dienstydyperk by die Versekerde sluit hierdie afdeling sodanige regs aanspreeklikheid in tot die mate van die skadeloosstelling wat toegestaan sou word indien vermelde werknemers onder 'n dienskontrak met die Versekerde was en nie met die sekuriteitsmaatskappy nie

Indien die sekuriteitsfirma ten tyde van die gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee geregtig is op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis ten opsigte van dieselfde voorval is die maatskappy nie aanspreeklik om enige betaling te maak behalwe ten opsigte van enige bedrag bó die bedrag betaalbaar ingevolge sodanige ander polis nie.

Onregmatige inhegtenisname

Hoogstens R50 000 vir alle skadevergoeding wat die Versekerde wetlik aanspreeklik is om te betaal wat voortspruit uit onregmatige inhegtenisname of visentering van enige persoon.

PERSOONLIKE ALLE RISIKO'S

VERSEKERDE VOORVAL

Toevallige fisiese verlies of fisiese skade aan die versekerde eiendom.

SPESIALE UITSONDERINGS

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie vir

- (a) die bedrag van enige bybetaling vermeld in die bylae tensy die versekerde voorval voortspruit uit brand, weerlig of ontploffing
- (b) verlies of skade veroorsaak deur of voortspruitend uit
 - (i) slytasie, instandhouding, waardevermindering, agteruitgang of ander geleidelikwerkende oorsaak
 - (ii) die proses van skoonmaak kleuring, bleiking, verandering, herstelling of vernuwing
 - (iii) meganiese, elektriese of elektroniese onklaarraking, onderbreking, brekasie of steuring tensy dit volg op 'n ongeval of teëspoed wat nie andersins uitgesluit is nie
 - (iv) konfiskering, terughouding, opeising of onteiening hetsy deur doeane- of ander owerheid
 - (v) inherente fout of gebrek, ongedierte, insekte, rysmiere, muf, klamheid, wegvreting, oksidasie of roes
- (c) diefstal uit 'n onbewaakte voertuig tensy die versekerde eiendom in 'n geslote kasse of kompartement wat deel vorm van 'n geslote voertuig gestoor is en daar krag- en geweldadige betreding tot sodanige voertuig is
- (d) brekasie van of skade aan sporttoerusting terwyl dit gebruik word
- (e) verlies of skade aan:
 - (i) bank- en valutanote, reisigers- en ander tjeks, poswissels en -orders, geldige ongebruikte pos-inkomste- en vakansiebetalingseëls, kredietkaartstrokieë en ander dokumente, sertifikate of dokumente van 'n verhandelbare aard of sakeboeke
 - (ii) kontaklense (tensy spesifiek verseker)
 - (iii) vuurwapens veroorsaak deur roes, oopbars of steuring
 - (iv) versekerde eiendom wat ingevolge 'n vragbrief of deur professionele vervoerders vervoer word.

SPESIALE UITBREIDING

Gebiedsperke

Nieteenstaande die gebiedsperke vermeld in algemene uitsondering 5 (b) is die gebiedsperke vir hierdie afdeling wêreldwyd.

KLOUSULES

1. Aardbewing

Algemene uitsondering 5 (a) word geskrap.

2. Brandbluskoste

Bo en behalwe enige bedrag betaal as gevolg van 'n versekerde voorval sal die Maatskappy enige koste opgeloop betaal waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik is vir die blus of bestryding van brand as die versekerde eiendom deur brand bedreig is.

3. Wegdoen met geredde goedere

Die Maatskappy onderneem om nie enige eiendom wat die onderwerp van 'n eis is te verkoop of daarmee weg te doen sonder om die Versekerde die keuse te gee om dit teen die meeste van die billike intrinsieke en markwaarde daarvan terug te koop nie maar hierdie klousule gee nie aan die Versekerde die reg om die eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie.

4. Basis van skadeloosstelling

Die Maatskappy sal na eie keuse die eiendom herstel vervang of aan die Versekerde 'n bedrag betaal gelykstaande aan die huidige vervangingswaarde beperk tot die versekerde bedrag wat in die bylae vermeld word.

5. Seëlversamelings

- (a) Die Versekerde sal 'n inventaris van die versameling byhou en sodanige inventaris moet verwyderd van die versameling bewaar word.
- (b) Die Maatskappy se aanspreeklik sal beperk wees tot R500 vir enige een enkele seël of 75% van die waarde soos aangedui in die nuutste katalogus goedgekeur deur die Suid Afrikaanse Filatelie Handelaars Vereniging.

6. Muntversamelings

- (a) Die Maatskappy se aanspreeklikheid sal beperk wees tot R500 enige een item.
- (b) Munte in gebruik en in sirkulasie is nie ingevolge hierdie afdeling gedek nie.

7. Motorradio's

Spesiale uitsondering (c) sal nie van toepassing wees ten opsigte van gespesifiseerde klanktoerusting wat in 'n motor geïnstalleer is nie.

8. Pare of stelle

Indien 'n artikel wat deel uitmaak van 'n paar of stel verlore of beskading raak betaal die Maatskappy slegs die eweredige waarde wat die artikel ten opsigte van die totale waarde van die paar of stel verteenwoordig.

9. Veilige bewaring

Indien 'n laer premie deur die Maatskappy gehef is op grond van die feit dat die skedule aantoon dat die item(s) in veilige bewaring by 'n bank gehou word sal daar slegs dekking op die betrokke item(s) wees indien dit in veilige bewaring by 'n bank is.

WOORDOMSKRYWING

Versekerde eiendom

Enige eiendom gespesifiseer in die bylae wat aan die Versekerde behoort of deur hom in trust of op kommissie gehou word waarvoor hy verantwoordelik is.

WATERVAARTUIE

Versekerde voorval

ONDERAFDELING A – VERLIES VAN OF SKADE AAN DIE VERSEKERDE VAARTUIG

Verlies van of skade aan die versekerde vaartuig.

UITSONDERINGS OP ONDERAFDELING A

Die maatskappy sal nie aanspreeklik wees om te betaal vir:

- (a) diefstal of poging tot diefstal
 - (i) wat nie gepaardgaan met wesenlike, sigbare en gewelddadige middele nie, van vaste en los uitrusting en toerusting en buiteboordmotors van die versekerde vaartuig, vanuit
 - (1) 'n onbewaakte vervoermiddel, ingesluit 'n vaartuig;
 - (2) huishoudelike buitegeboue wat nie direk toegang verleen tot enige private woning nie;
 - (3) enige ander bergingsplek;
 - (ii) van die buiteboordmotors wat aan die versekerde vaartuig geheg is en nie behoorlik daaraan vasgebout is nie;
- (b) buiteboordmotors van die versekerde vaartuig wat af val of oorboord val terwyl dit nie behoorlik aan die vaartuig met 'n ketting vasgemaak is nie of aan die vaartuig vasgebout is nie;
- (c) meganiese of elektriese onklaarraking; oorsake wat geleidelik inwerk soos slytasie, roes, muf, wegvreting en verrotting;
- (d) verlies of skade veroorsaak deur motte of ongediertes;
- (e) verlies van of skade aan seile en skutbedekkings wat deur wind geskeur word of weggewaai word terwyl dit opgestel is;
- (f) skade weens skrape, kneusing of duike wat ontstaan gedurende transito of gedurende op- of aflaai;
- (g) skade aan die versekerde vaartuig wat ontstaan of waartoe bygedra is deur 'n onseewaardige toestand van die vaartuig;
- (h) verlies van of skade aan die versekerde vaartuig wat ontstaan:
 - (i) buite die Republiek van Suid-Afrika of buite 'n gebied van 20 kilometer vanaf die kus van die Republiek van Suid-Afrika;
 - (ii) indien die versekerde vaartuig op 'n ander wyse gebruik word as wat uiteengesit is in die gebruikvoorwaarde;

- (iii) uit of verband hou met enige ruil-, kontant- of kredietverkooptransaksie, ingesluit diefstal deur middel van valse voorwendsels en/of bedrog;
- (ii) bootvaartklere of bemanningsklere en ander persoonlike besittings; duik- en visvangtoerusting (ingesluit nette); waterski's, skitoue en ander sporttoerusting; voedsel, brandstof en ander voorrade; reddingsgordels en mediese toerusting; verkykers, sekstante, seevaartboeke, seevaartkaarte en ander soortgelyke navigasietoerusting; radar-, visopsporings-, radio-, televisie- en ander soortgelyke elektroniese toerusting.

UITBREIDINGS OP ONDERAFDELING A

Die volgende uitbreidings word tot hierdie Onderafdeling A gevoeg en sal onderworpe wees aan al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes van hierdie afdeling en al die bepalings, uitsonderings en voorwaardes (vir sover hulle van toepassing kan wees) van hierdie polis:

A. Beskerming en aflewering

Die maatskappy sal die redelike koste betaal:

- (a) vir die berging, beskerming en verwydering van die versekerde vaartuig na die naaste hersteller, indien die vaartuig buite werking is weens verlies of skade wat onder hierdie afdeling verseker is;
- (b) om die watervaartuig aan die versekerde af te lewer, binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Lesotho, Botswana en Swaziland, na herstel van skade of verlies wat onder die afdeling verseker is.

B. Besigtiging van die romp na stranding, sinking of botsing

Die maatskappy sal die redelike koste betaal wat spesifiek aangegaan is om die romp van die versekerde vaartuig te besigtig vir skade weens die stranding, sinking of botsing daarvan.

C. Koste om 'n verlies te voorkom

Die maatskappy sal die redelike koste betaal wat aangegaan is om verlies of skade wat onder hierdie afdeling verseker is, te voorkom of te verminder.

D. Mediese uitgawes

Die maatskappy sal mediese uitgawes betaal tot R5 000 vir toevallige liggaamlike besering aan enige persoon wat in of op die versekerde vaartuig is en wat ontstaan weens die vaartuig wat sink of bots met 'n voorwerp, behalwe water.

VOORWAARDES OP ONDERAFDELING A

A. Gebruik

Die watervaartuig mag gebruik word vir sosiale-, huishoudelike- en plesierdoeleindes.

Die volgende gebruike is uitgesluit: resiesja, snelheids- of ander wedvaarte, wedstryde of toetse (ingesluit regattas) of enige proewe in verband daarmee; gebruik in verband met enige besigheid, handel of beroep.

B. Basis van skadeloosstelling

Indien die versekerde vaartuig jonger as vyf jaar is, is die grondslag waarop skadeloosstelling bereken word, die koste om die vaartuig of deel daarvan deur soortgelyke nuwe eiendom te vervang. Hierdie grondslag geld nie vir seile, skutbedekkings, opgestelde takelwerk, buiteboordmotors, binneboordmotors en batterye nie. Vir hierdie items sal die grondslag van skadeloosstelling die koste wees om die items te vervang tot hoogstens die redelike markwaarde daarvan.

Indien die versekerde vaartuig ouer as vyf jaar is, is die grondslag waarop skadeloosstelling bereken word, die koste om die vaartuig of deel daarvan tot hoogstens die redelike markwaarde daarvan te vervang.

C. Skadeloosstellingsperk

Die maksimum bedrag wat die maatskappy vir verlies van of skade aan die versekerde vaartuig sal betaal, is die versekerde bedrag wat vir die vaartuig in die bylae vermeld word.

D. Eweredigheid

Indien die versekerde vaartuig jonger as vyf jaar is en daar word vasgestel dat, ten tye van enige verlies of skade, die bedrag wat nodig is om die vaartuig – behalwe seile, skutbedekkings, opgestelde takelwerk, buiteboordmotors, binneboordmotors en batterye – deur soortgelyke nuwe eiendom te vervang, meer is as die bedrag waarvoor dit verseker is, sal die versekerde as die versekerde se eie versekeraar vir die verskil beskou word en dra die versekerde dienoooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade.

Indien die versekerde vaartuig ouer as vyf jaar is en daar word vasgestel dat, ten tye van enige verlies of skade, die bedrag wat nodig is om die vaartuig met soortgelyke eiendom te vervang, meer is as die bedrag waarvoor dit verseker is, sal die versekerde as die versekerde se eie versekeraar vir die verskil beskou word en dra die versekerde dienoooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies of skade.

Hierdie voorwaarde is afsonderlik op elke item in die bylae van toepassing.

E. Onverkrygbare onderdele

Indien 'n onderdeel wat nodig is om die versekerde vaartuig te herstel, nie in die Republiek van Suid-Afrika beskikbaar is as 'n standaarddeel (pasklaar vervaardig) nie, sal die maatskappy 'n bedrag betaal wat gelykstaande is aan die waarde van die deel ten tye van die ontstaan van die verlies of skade. Die bedrag sluit die redelike koste van vervoer (uitgesluit lugvervoer) van die deel in. Die waarde van die deel sal bepaal word volgens die prys soos aangegee in die jongste katalogus of pryslys.

F. Belange van 'n titelhouer

Indien 'n geldige eis ontstaan en die maatskappy weet dat die versekerde vaartuig die onderwerp van 'n uitgestelde verkoopoooreenkoms is, sal die maatskappy die titelhouer wat in die ooreenkoms genoem is, betaal.

Die maatskappy betaal slegs tot die uitstaande bedrag, ingevolge die ooreenkoms, aan die titelhouer en enige verdere bedrag wat betaalbaar is, sal aan die versekerde betaal word.

WOORDOMSKRYWING OP ONDERAFDELING A

“versekerde vaartuig” – beteken enige vaartuig wat in die bylae omskryf is, se romp (waarvan die lengte nie 6 meter oorskry nie), binneboordmotors, buiteboordmotors, roer, skroef, skutbedekkings, vasmeertoue en -kettings, seile, rondhoute, maste, takelwerk en vaste en los uitrusting en toerusting.

ONDERAFDELING B – AANSPREEKLIKHEID

A. Aanspreeklikheid teenoor derde partye

Die maatskappy sal die versekerde skadeloos stel teen alle bedrae waarvoor die versekerde wetlik aanspreeklik word om as vergoeding te moet betaal weens 'n gebeurtenis wat plaasvind of ontstaan in verband met die versekerde vaartuig.

B. Aanspreeklikheid van water- of valskermskiërs

Die maatskappy sal die versekerde skadeloos stel teen alle bedrae waarvoor die versekerde wetlik aanspreeklik word om as vergoeding te moet betaal weens 'n gebeurtenis wat plaasvind of ontstaan terwyl 'n water- of valskermskiër deur die versekerde vaartuig gesleep word.

Die maatskappy is nie aanspreeklik nie:

- (a) indien die water- of valskermskiër op skadeloosstelling onder 'n ander polis geregtig is;
- (b) vir toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van 'n persoon wat 'n lid van die water- of valskermskiër se huishouding of gesin is of 'n persoon in diens van die water- of valskermskiër indien die dood, liggaamlike besering of siekte ontstaan uit en/of in die loop van die diens;
- (c) vir toevallige fisieke verlies van of skade aan eiendom wat behoort aan of in trust gehou word deur of onder toesig of beheer is van of in bewaring is van die water- of valskermskiër of enige lid van die water- of valskermskiër se huishouding of gesin of enige persoon in die water- of valskermskiër se diens;
- (d) indien die water- of valskermskiër nie die bepalings van hierdie polis nakom nie.

C. Aanspreeklikheid indien 'n ander persoon die versekerde vaartuig navigeer

Die maatskappy sal enige navigator skadeloos stel teen alle bedrae waarvoor die navigator wetlik aanspreeklik word om as vergoeding te betaal weens 'n gebeurtenis wat plaasvind of ontstaan in verband met die versekerde vaartuig, terwyl die navigator die versekerde vaartuig navigeer.

Die maatskappy is nie aanspreeklik nie, indien die navigator:

- (a) die versekerde vaartuig sonder die versekerde se uitdruklike of stilswyende toestemming navigeer;
- (b) op skadeloosstelling onder 'n ander polis geregtig is;
- (c) nie die bepalings van hierdie polis nakom nie;
- (d) deur 'n versekeraar enige seilboot-, motorboot-, of kleinvaartuigversekering of voortsetting daarvan geweier is.

D. Koste vir uitligting, verwydering en vernietiging

Die maatskappy sal die versekerde skadeloos stel teen koste wat met ons skriftelike toestemming aangegaan is, vir uitligting, verwydering of vernietiging van die wrak van die versekerde vaartuig.

E. Berging- en herwinningskoste

Die maatskappy sal die versekerde skadeloos stel vir alle redelike koste wat aangegaan is, met die maatskappy se skriftelike toestemming, om die onbeskadigde watervaartuig van die versekerde te berg asook om die onbeskadigde watervaartuig te herwin na verlies as gevolg van diefstal of kaping.

UITSONDERINGS OP ONDERAFDELING B

Die maatskappy sal nie aanspreeklik wees nie om te betaal vir:

- (a) regskoste en -uitgawes aangegaan ná die datum waarop die maatskappy die volle bedrag van enige eis, of 'n mindere bedrag waarvoor 'n eis geskik kan word, of die maksimum bedrag waarvoor die maatskappy aanspreeklik is vir 'n eis, betaal het of onderneem het om dit te betaal;
- (b) aanspreeklikheid, koste of uitgawes:
 - (i) weens advies of behandeling toegedien of beskikbaar gestel deur die versekerde of 'n persoon wat namens die versekerde optree;
 - (ii) wat ontstaan terwyl die versekerde vaartuig per pad vervoer word;
 - (iii) weens 'n gebeurtenis buite die Republiek van Suid-Afrika of buite 'n gebied van 20 kilometer vanaf die kus van die Republiek van Suid-Afrika;
 - (iv) wat ontstaan indien die versekerde vaartuig op 'n ander wyse gebruik word as wat uiteengesit is in die gebruikvoorwaarde;
- (c) aanspreeklikheid weens toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van die versekerde of 'n lid van die versekerde se huishouding of gesin of 'n persoon in of op die versekerde vaartuig wat reisgeld betaal of enige persoon in die versekerde se diens, indien die aanspreeklikheid in die loop van die diens ontstaan;
- (d) aanspreeklikheid weens toevallige verlies van of skade aan eiendom wat:
 - (i) behoort aan of in trust gehou word deur of onder toesig of beheer is van of in die bewaring is van die versekerde, 'n lid van die versekerde se huishouding of gesin of enige persoon in die versekerde se diens;
 - (ii) vervoer word of vervoer gaan word in of op die versekerde vaartuig.

VOORWAARDES OP ONDERAFDELING B

A. Gebruik

Die versekerde vaartuig mag gebruik word vir sosiale-, huishoudelike- en plesierdoeleindes.

Die volgende gebruike is uitgesluit: resiesja, snelheids- of ander wedvaarte, wedstryde of toetse (ingesluit regattas) of enige proewe in verband daarmee; gebruik in verband met enige besigheid, handel of beroep.

B. Skadeloosstellingsperk

Die maatskappy se aanspreeklikheid ten opsigte van een eis of 'n reeks eise wat ontstaan uit een gebeurtenis of reeks gebeurtenisse sal nie R1 000 000 oorskry nie.

WOORDOMSKRYWINGS OP ONDERAFDELING B

“versekerde vaartuig” – beteken enige vaartuig wat in die bylae omskryf is, se romp (waarvan die lengte nie 6 meter oorskry nie), binneboordmotors, buiteboordmotors, roer, skroef, skutbedekkings, vasmeertoue en -kettings, seile, rondhoute, maste, takelwerk en vaste en los uitrusting en toerusting.

“gebeurtenis” – beteken ‘n gebeurtenis wat lei tot:

- (a) toevallige dood van of liggaamlike besering aan of siekte van ‘n persoon;
- (b) toevallige fisieke verlies van of skade aan tasbare eiendom;
- (c) regskoste en -uitgawes:
 - (i) wat ‘n eiser kan verhaal in verband met ‘n geldige eis onder hierdie afdeling;
 - (ii) met die maatskappy se skriftelike toestemming aangegaan.

UITGEBREIDE PERSOONLIKE AANSPREEKLIKHEIDSVERSEKERING

VERSEKERDE VOORVAL

Toevallige

- (a) dood van of liggaamlike besering (met inbegrip van siekte) aan enige persoon
- (b) verlies van of fisiese skade aan tasbare eiendom

waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word gedurende die tydperk van versekering om skadevergoeding te betaal voortspruitend uit 'n gebeurtenis op enige plek in die wêreld maar nie ten opsigte van enige uitspraak toekenning betaling of skikking binne enige land wat onderhewig is aan die wette van die Verenigde State van Amerika of Kanada nie (of onderhewig is aan enige bevel wat op enige plek in die wêreld gemaak is om sodanige uitspraak toekenning of skikking hetsy in geheel of gedeeltelik uit te voer) in die mate wat

- (i) sodanige aanspreeklikheid nie ingevolge die versekeringsklousule en/of versekerde gebeurtenisklousule en/of grondliggende klousule van enige onderliggende versekering skadeloos gestel is nie of
- (ii) sodanige aanspreeklikheid nie uitgesluit is as gevolg van 'n uitsondering op die onderliggende versekering nie of
- (iii) die bedrag van sodanige aanspreeklikheid die skadeloosstellingsperk van die onderliggende versekering oorskry en die onderliggende Versekeraar betaal of aanspreeklikheid erken het of aanspreeklik gehou is om die volle bedrag van sodanige skadeloosstelling te betaal wat vir doeleindes van hierdie afdeling geag word 'n minimum bedrag van R500 000 te wees maar R1 000 000 ten opsigte van motoraanspreeklikheid en/of watervaartuigaanspreeklikheid.

SKADELOOSSTELLING

Die bedrag betaalbaar met inbegrip van enige regskoste wat deur 'n eiser van die Versekerde verhaalbaar is en alle ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se skriftelike toestemming aangegaan is sal nie die skadeloosstellingsperk vermeld in die bylae vir enige enkele voorval of reeks voorvalle met een oorspronklike oorsaak of bron oorskry nie

SPEZIALE UITSONDERINGS

Hierdie afdeling sluit aanspreeklikheid uit:

- (a) wat voortspruit uit of in die loop van die Versekerde se diens, besigheid of profesie met inbegrip van maar nie beperk tot die verkoop van enige goedere of die lewer van enige dienste teen 'n fooi, beloning of enige ander vergoeding nie
- (b) wat voortspruit uit die verhuring en/of die uithuur van enige roerende of onroerende eiendom of gedeelte daarvan teen 'n fooi, beloning of enige ander vergoeding
- (c) vir die eerste R5 000 van elke eis ten opsigte van eiendom gehuur op bruikhuur of deur die versekerde geleen

- (d) voortspruitende uit die roekelose minagting deur die Versekerde van die moontlike gevolge van sy daad of versuim
- (e)
 - (i) van een Versekerde teenoor 'n ander
 - (ii) teenoor enige vorige Versekerde ten opsigte van 'n gebeurtenis gedurende enige tydperk waartydens sodanige vorige Versekerde 'n Versekerde was
- (f) wat voortspruit uit die verlies van of skade aan eiendom in die mate dat sodanige aanspreeklikheid ingevolge enige ander versekeringskontrak skadeloos gestel word
- (g) wat voorspruit uit die eienaarskap of gebruik van enige lugvaartuig behalwe modellugvaartuie of hangsweeftuie
- (h) wat die onderwerp is van enige statutêre of soortgelyke wetgewing wat die gebruik van motorvoertuie of sleepwaens beheer en ten opsigte waarvan
 - (i) die Versekerde verplig is om versekering te verkry of om 'n waarborg te lewer of
 - (ii) die staat of ander regeringsliggaam of owerheid aanspreeklikheid aanvaar het
- (i) ten opsigte van enige eis in verband met motoraanspreeklikheid tensy sodanige aanspreeklikheid deur enige onderliggende versekering skadeloos gestel is behalwe waar sodanige eis uitgesluit is alleenlik as gevolg van enige gebiedsbeperkings
- (j) ten opsigte van enige eis vir watervaartuigaanspreeklikheid
 - (i) tensy sodanige aanspreeklikheid deur enige onderliggende versekerings skadeloos gestel is behalwe waar sodanige eis uitgesluit is alleenlik as gevolg van enige gebiedsbeperkings
 - (ii) waar die totale lengte van die watervaartuig 10,5 meter oorskry
- (k) ten opsigte van die verlies van of skade aan enige selfaangedrewe landvoertuig sleepwa karavaan watervaartuig of lugvaartuig in die versekerde se sorg bewaring of beheer
- (l) wat voortspruit uit enige oneerlike bedrieglike of opsetlike daad van die Versekerde of daad van fisieke aanranding of verleiding deur die versekerde gepleeg
- (m) ten opsigte van die betaling van enige boete, straf, veelvoudige bestraffende of verswarende skadevergoeding of wat voortspruit uit gelikwideerde skadeklousules, strafklousules of prestasiewaarborges behalwe in die mate wat dit bewys kan word dat aanspreeklikheid in die afwesigheid van sodanige klousules of waarborges sou bestaan het
- (n) ten opsigte van enige skuld
- (o) ten opsigte van die nalate om enige onderhoud of enige ander bedrae te betaal na breuk van 'n belofte
- (p) voortspruitend uit die verkoop ruil of verruiling van enige roerende of onroerende eiendom of die nalate van die Versekerde om aan enige verpligting in verband daarmee te voldoen
- (q) ten opsigte van die eerste R2 000 van enige eis wat voortspruit uit die opskorting of beëindiging van die diens van enige huisbediende
- (r) wat voortspruit uit enige toestand wat direk of indirek veroorsaak is deur of verband hou met die Menslike Immunitetsvirus (MIV) of die mutasies derivate of variasies daarvan of wat in enige opsig verband hou met die Verwronde Immunitetsgebreksindroom of enige sindroom of toestand van 'n soortgelyke aard hoe dit ook al genoem sou word.

VOORWAARDES

- (a) Skadeloosstelling is onderhewig daaraan dat daar ten tye van die gebeurtenis 'n onderliggende versekeringspolis van krag is wat wesenlik dieselfde dekking verskaf as waarvoor skadeloosstelling hierkragtens versoek word en op voorwaarde dat die Versekerde nie enige van die voorwaardes van sodanige onderliggende versekering verbreek het nie.
- (b) Algemene voorwaarde 3 (b) (i) geskrap word geskrap en vervang deur enige erkenning aanbod belofte of betaling ten opsigte van 'n eis ingevolge hierdie afdeling deur of namens die Versekerde sonder die skriftelike toestemming van die Maatskappy gemaak of gegee word. Die Versekerde moet alle redelike stappe neem ten einde te verseker dat die onderliggende Versekerders voldoen aan hierdie voorwaarde en met die Maatskappy saamwerk in die verdediging en skikking van enige eis wat deur beide die onderliggende versekering en hierdie afdeling skadeloos gestel word en in die uitoefening van enige subrogasiereg. Die koste aangegaan in die uitoefening van sulke regte en enige bedrae verhaal sal tussen die partye verdeel word in ooreenstemming met die bedrae wat betaal is of betaalbaar is ingevolge die onderskeie polisse.

WOORDOMSKRYWINGS

“Onderliggende Versekering” beteken 'n versekeringspolis van krag by

- (i) 'n geregistreerde Suid-Afrikaanse Versekerder ten opsigte van Persoonlike Aanspreeklikheid, Eiendomsaanspreeklikheid, Huurdersaanspreeklikheid Motoraanspreeklikheid of Watervaartuigaanspreeklikheid
- (ii) enige Versekerder in die wêreld ten opsigte van Motoraanspreeklikheid, Watervaartuigaanspreeklikheid of Eiendomsaanspreeklikheid

ten opsigte van enige motorvoertuig wat die Versekerde gehuur het op bruikhuur besit of ten opsigte van enige watervaartuig of eiendom wat die Versekerde besit buite die Republiek van Suid-Afrika.

“Versekerde” beteken die Versekerde in die bylae vermeld en lede van sy familie wat normaalweg by hom woon.

ALGEMENE UITSONDERINGS BEPALINGS & VOORWAARDES

Onderworpe aan die bepalinge uitsonderings en voorwaardes (opskortend of andersins) en as teenprestasie daarvoor en op voorwaarde dat die premie vooraf deur of namens die Versekerde betaal en deur of namens Santam Beperk (die Maatskappy) ontvang is onderneem die Maatskappy om die Versekerde deur middel van betaling of na die Maatskappy se keuse deur vervanging of herstel tot hoogstens die versekerde bedrae aanspreeklikheidsperke skadevergoeding of ander bedrae gespesifiseer skadeloos te stel of te vergoed ten opsigte van die omskrewende voorvalle wat gedurende die versekeringstydperk en soos andersins voorsien kragtens die afdelings hierin vervat plaasvind.

Spesifieke uitsonderings voorwaardes en bepalinge stel algemene uitsonderings voorwaardes en bepalinge ter syde.

ALGEMENE UITSONDERINGS

1. Oorlog en oproer

- A. Hierdie polis dek nie verlies van of skade aan eiendom wat betrekking het op of veroorsaak is deur die volgende nie:
- (i) burgerlike beroering arbeidsonluste oproer staking uitsluiting of openbare onrus of enige daad of handeling wat daarop bereken of gerig is om enige van die voormelde te veroorsaak;
 - (ii) oorlog inval die optrede van 'n buitelandse vyand vyandelikhede of krygsverrigtinge (hetsy oorlog verklaar is al dan nie) of burgeroorlog;
 - (iii) (a) muitery militêre opstand militêre of geïsurpeerde gesag krygswet of 'n staat van beleg of enige ander gebeurtenis of oorsaak wat die afkondiging of handhawing van krygswet of 'n staat van beleg bepaal;
 - (b) opstand rebellie of revolusie
 - (iv) enige optrede (ongegag of dit ten behoeve van enige organisasie liggaam persoon of groep persone is) wat daarop bereken of gerig is om enige staat of regering of enige provinsiale plaaslike of stamowerheid met dwang of deur vrees terrorisme of geweld te beïnvloed of omver te werp;
 - (v) enige optrede wat daarop bereken of gerig is om verlies of skade te veroorsaak ten einde enige politieke doel oogmerk of saak te bevorder of om maatskaplike of ekonomiese verandering teweeg te bring of uit protes teen enige staat of regering of enige provinsiale, plaaslike of stamowerheid, of met die doel om vrees by die publiek of enige deel daarvan in te boesem;
 - (vi) enige poging tot optrede waarna in klousule (iv) of (v) hierbo verwys word;
 - (vii) die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer voorkoming of onderdrukking van of terwyl op ander wyse gehandel word met enige gebeurtenis waarna in klousule (A) (i) (ii) (iii) (iv) (v) of (vi) hierbo verwys word.

Indien die maatskappy beweer dat verlies of skade uit hoofde van klousule (A) (i) (ii) (iii) (iv) (v) (vi) of (vii) van hierdie uitsondering nie deur hierdie polis gedek word nie rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

- B. Hierdie polis dek nie verlies of skade nie wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van enige gebeurtenis waarvoor 'n fonds gestig is ingevolge die Wet op Oorlogskadeversekering en -vergoeding 1976 (Nr. 85 van 1976) of enige soortgelyke wet wat van krag is in enige van die gebiede waarop hierdie polis van toepassing is.

2. Terrorisme

Nieteenstaande enige bepaling van hierdie polis met inbegrip van enige uitsluiting uitsondering of uitbreiding of ander bepaling wat nie hierin vervat word nie en wat andersins 'n algemene uitsondering ter syde sou stel dek hierdie polis nie verlies van of skade aan eiendom of enige uitgawe van enige aard hoegenaamd nie wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur ontstaan uit of in verband met enige daad van terrorisme ongeag enige ander oorsaak of voorval wat tergelykertyd of in enige volgorde bydra tot die verlies, skade of uitgawe.

Vir die doeleinde van hierdie Algemene uitsondering 2 sluit 'n daad van terrorisme in sonder beperking die gebruik van geweld of krag of dreigement daartoe, hetsy as 'n daad wat skadelik vir menslike lewe is al dan nie deur enige persoon of groep persone hetsy daar alleen opgetree word of in verband met enige organisasie of regering of enige ander persoon of groep persone wat gepleeg word vir politieke godsdienstige persoonlike of ideologiese redes of doeleindes met inbegrip van enige daad wat gepleeg word met die bedoeling om enige regering te beïnvloed of om vrees by die publiek of enige sektor van die publiek in te boesem.

Indien die maatskappy beweer dat verlies of skade uit hoofde van klousule 2 van hierdie uitsondering nie deur hierdie polis gedek word nie rus die las op die versekerde om die teendeel te bewys.

3. Kern en asbes

- 3.1 Asbesuitsluiting [van toepassing op die afdeling Gemeenregtelike Aanspreeklikheid en Onderafdeling D (Aanspreeklikheid) van die afdeling Geboue Omvattend].

Hierdie polis dek nie enige regs aanspreeklikheid verlies skade koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur voortspruit uit ontstaan uit of as gevolg van die gevaarlike aard van asbes in watter vorm of hoeveelheid hoegenaamd of wat op enige wyse daarmee verband hou, of in die mate waartoe dit daartoe bydra nie.

- 3.2 Behalwe wat die afdelings Getrouheid, Aangegewe Voordele en Groep Persoonlike Ongevallen betref, dek hierdie polis nie enige regs aanspreeklikheid verlies skade koste of uitgawe hoegenaamd of enige gevolglike verlies wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur of waartoe bygedra word deur of wat voortspruit uit:

- (i) ionisasie, uitstralings of kontaminasie deur radioaktiwiteit wat afkomstig is van enige kernbrandstof of van enige kernafval weens die verbranding of gebruik van kernbrandstof;
- (ii) kernmateriaal, kernsplyting of -samesmelting, kernuitstraling;
- (iii) kernploffstowwe of enige kernwapen;
- (iv) kernafval in watter vorm hoegenaamd;

ongegag enige ander oorsaak of gebeurtenis wat gelyktydig of in enige ander volgorde tot die verlies bydra.

Slegs vir die doeleindes van hierdie uitsondering sluit verbranding enige selfonderhoudende kernsplytingsproses in.

4. Hierdie polis dek nie verlies skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van enige gevolglike verlies van enige beskrywing of vertraging.

5. Hierdie polis dek nie verlies skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van:

- (a) aardbewing hetsy veroorsaak deur mynbedrywighede of andersins onderaardse vuur vulkaniese uitbarsting of ander natuurontwrigting vloedgolf grondverskuiwing of -insakking;
- (b) 'n versekerde voorval wat elders as in Afrika suid van die breedtegraad 150 suid met uitsluiting van Angola Mosambiek en Zambië plaasvind tensy andersins vermeld in 'n afdeling.

6. Rekenaarverliese

Algemene uitsondering van toepassing op alle afdelings van hierdie polis wat skade aan eiendom of die gevolge van skade aan eiendom of enige aanspreeklikheid verseker.

Nieteenstaande enige bepaling van hierdie polis met inbegrip van enige uitsluiting uitsondering of uitbreiding of ander bepaling wat nie hierby ingesluit is nie wat andersins 'n algemene uitsondering ter syde sou stel dek hierdie polis nie:

- (a) verlies of vernietiging van of skade aan enige eiendom hoegenaamd (insluitende 'n rekenaar) of enige verlies of uitgawe hoegenaamd voortspruitend uit of as gevolg daarvan;
- (b) enige regs aanspreeklikheid hoegenaamd;
- (c) enige gevolglike verlies regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of waartoe bygedra word deur of wat bestaan of voortspruit uit die onvermoë of onklaarraking van enige rekenaar hetsy korrek of eniginsins:
 - (i) om enige datum as die korrekte of ware kalenderdatum te behandel of om op korrekte of toepaslike wyse enige data of inligting te herken te manipuleer te interpreteer te verwerk te berg of te ontvang of om daarop te reageer of om enige opdrag of instruksie uit te voer met betrekking tot of in verband met enige sodanige datum nie of;
 - (ii) om enige data vas te lê te stoor of op korrekte wyse te verwerk as gevolg van die uitvoer van enige opdrag wat in enige rekenaar geprogrammeer is synde 'n opdrag wat die verlies van data of die onvermoë om sodanige data op of na enige datum vas te vang te bewaar te behou of op korrekte wyse te verwerk veroorsaak nie of;
 - (iii) om enige inligting of kode vas te lê te stoor te behou of te verwerk vanweë programfoute foutiewe invoer of die onopsetlike kansellasië of bederwing van data en/of programme nie of;
 - (iv) om enige data vas te lê te stoor te behou of te verwerk as gevolg van die handeling van enige rekenaarvirus of ander bederwende skadelike of andersins ongemagtigde kode of instruksie met inbegrip van enige Trojaanse perd tyd- of logikabom of wurm of enige ander vernietigende of ontwrigtende kode media of program of versteuring.

'n Rekenaar sluit in enige rekenaar dataverwerkingstoerusting mikroskyfie geïntegreerde stroombaan of soortgelyke toestel in rekenaar- of nie-rekenaartoerusting of enige rekenaarsagteware -gereedskap -bedryfstelsel of enige rekenaarhardeware of periferele toerusting en die inligting en data wat elektronies of andersins in of op enige van bogenoemde bewaar word hetsy die eiendom van die versekerde al dan nie.

Spesiale uitbreiding tot Algemene uitsondering 6

- A. Verlies of vernietiging van of skade aan die versekerde eiendom deur brand ontploffing weerlig aardbewing of enige van die ingeslote spesiale gevare waarna hieronder verwys word of waarvoor die afdelings Glas, Werkgewersaanspreeklikheid, Aangegewe Voordele, Groep Persoonlike Ongevalle of Motor skadeloosstelling verleen word nie deur hierdie Algemene uitsondering uitgesluit nie.

Die enigste spesiale gevare wat vir die doeleinde van hierdie spesiale uitbreiding ingesluit word is skade wat veroorsaak word deur:

- 1. storm wind water hael of sneeu met uitsluiting van skade aan eiendom:
 - (a) wat voortspruit uit enige prosesse wat dit ondergaan wat noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;

- (b) wat veroorsaak word deur 'n vloedgolf wat ontstaan as gevolg van 'n aardbewing of vulkaniese uitbarsting;
- (c) in die ondergrondse werkverrigtinge van enige myn;
- (d) in die ope lug (behalwe geboue, strukture en toerusting wat ontwerp is om in die ope lug te wees of te werk);*
- (e) in enige struktuur wat nie geheel en al onder dak is nie;*
- (f) wat keermure is.*

**Tensy dit so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item verseker word.*

2. lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word;
3. botsing deur diere bome antennes satellietskottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere bome antennes satellietskottels voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.

Hierdie spesiale gevare dek nie slytasie of geleidelike agteruitgang nie.

- B. Algemene uitsondering 6 is ook nie van toepassing op gevolglike verlies soos verseker deur enige Sake-onderbreking-skadeloosstelling van hierdie polis nie tot die mate wat sodanige gevolglike verlies voortspruit uit skade aan die versekerde eiendom deur die gevare waarna in Spesiale uitbreiding A hierbo verwys word.
- C. Hierdie Spesiale uitbreiding verseker nie enige verlies vernietiging of gevolglike verlies nie indien dit nie in die afwesigheid van hierdie Rekenaarverliese Algemene uitsondering en hierdie Spesiale uitbreiding verseker sou gewees het nie.
- D. Hierdie Spesiale uitbreiding is nie van toepassing op enige Gemeenregtelike Aanspreeklikheidskadeloosstelling nie.

ALGEMENE BEPALINGS

Onderhewig aan die bepalings van Artikel 55 van die Wet op Korttermynversekering Nr 53 van 1998 (soos gewysig).

1. Eisevoorbereidingskoste

Die versekering ingevolge elke afdeling van hierdie polis word uitgebrei om koste wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word om enige besonderhede of gegewens vereis ooreenkomstig Algemene voorwaarde 3 te voorsien en te sertifiseer tot hoogstens die bedrag vermeld in die bylae.

2. Bybetaling

Tensy uitdruklik tot die teendeel voorsien word die bedrag betaalbaar ingevolge enige afdeling verlaag met die bedrag van enige bybetaling van toepassing op 'n versekerde voorval ingevolge daardie afdeling of op die polis in sy geheel.

3. Verhoogde perke (vennootskappe)

Indien die Versekerde 'n vennootskap is word die perk van die Maatskappy se aanspreeklikheid vir gewoontevormende verdowingsmiddels edel- en halfedelmetale geld (behalwe gekruiste tjeks en gekruiste posorders en -wissels) en getrouheidswaarborg verhoog met die veelvoud van die aantal vennote.

4. Betaling op rekening

Betaling op rekening mag na die goeddunke van die Maatskappy aan die Versekerde gemaak word indien betaling van die bedrag verhaalbaar van die Maatskappy vertraag word in afwagting van finalisering van 'n eis.

5. Versekerings tydperk

Waar die uitdrukking "twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis)" in 'n afdeling voorkom moet dit letterlik vertolk word behalwe waar die eerste of 'n daaropvolgende versekerings tydperk korter of langer is as die gewone premiebetaling frekwensie ten einde te voldoen aan die vereistes van die Versekerde in welke geval sodanige korter of langer tydperk vir die doeleindes van vermeldde uitdrukking vertolk moet word as synde dieselfde durasie as die gewone frekwensie te wees.

6. Die kamers

Waar die uitdrukking "die kamers" voorkom beteken dit die gebou of daardie gedeelte daarvan wat deur die Versekerde as professionele kantore en/of spreekkamers geokkupeer word maar sluit enige oop ruimtes of verandas uit hetsy toegemaak of nie.

7. Verliesbeperking

Die Maatskappy is nie ingevolge meer as een afdeling van hierdie polis aanspreeklik nie ten opsigte van aanspreeklikheid verlies of skade voortspruitende uit dieselfde gebeurtenis ten opsigte van dieselfde aanspreeklikheid verlies of skade.

8. Vertolking

Die bylae en enige endossement daarvan en die polisbewoording moet saamgelees word en enige woord of uitdrukking waaraan 'n besondere betekenis geheg word in enige deel daarvan moet sodanige betekenis dra waar dit ook al mag voorkom.

9. Premiebetaling

Die Maatskappy is nie verplig om premie te aanvaar wat na aanvangs- of hernuwingsdatum na gelang van die geval by hulle ingedien word nie maar mag dit wel doen op voorwaardes wat na hulle uitsluitlike goeddunke bepaal mag word.

ALGEMENE VOORWAARDES

Onderhewig aan die bepalings van Artikel 55 van die Wet op Korttermynversekering Nr 53 van 1998 (soos gewysig).

1. Algemeen

Hierdie polis word nietig verklaar ten opsigte van enige item of afdeling waaraan voorrang bo die polis in geheel verleen word indien:

(a) verswyging

daar wanvoorstelling, wanbeskrywing of verswyging van enige tersaaklike besonderhede is;

(b) versekerbare belang

die Versekerde se belang ophou behalwe deur dood of regsverandering tensy sodanige verandering deur die Maatskappy erken is;

(c) verhoging in risiko

die risiko van ongeval verlies skade of aanspreeklikheid verhoog word behalwe in omstandighede waarvoor voorsiening in 'n afdeling gemaak is of waartoe die Maatskappy vooraf ingestem het;

(d) verbreking van waarborg

die Versekerde enige waarborg verbreek.

2. Voorkoming van verlies

Die Versekerde moet alle redelike voorsorgmaatreëls tref vir die instandhouding en veiligheid van versekerde eiendom en vir die voorkoming van ongevale of verliese.

3. Eise

- (a) By die plaasvind van 'n versekerde voorval wat op 'n eis ingevolge hierdie polis mag uitloop moet die Versekerde so gou as moontlik en op eie koste (behalwe soos andersins hierin voorsien):
- (i) die Maatskappy in kennis stel en besonderhede verstrek van enige ander versekering wat dieselfde voorval dek;
 - (ii) die polisie in kennis stel van enige eis waarby diefstal of verlies aan eiendom betrokke is en alle uitvoerbare stappe doen om die skuldige party op te spoor en om die gesteelde of verlore eiendom terug te kry;
 - (iii) saamwerk met die Maatskappy of sy benoemde om die gevolglike verlies skade besering of aanspreeklikheid tot 'n minimum te beperk;
 - (iv) skriftelik volledige besonderhede van die voorval voorsien tesame met sodanige bewyse inligting en beëdigde verklaringe soos wat die Maatskappy mag verlang;
 - (v) enige kennisgewing van 'n eis meedeling lasbrief dagvaarding of ander regsproses wat verband hou met die voorval aan die Maatskappy stuur.
- (b) 'n Eis (behalwe ingevolge die getrouheidswaarborg-afdeling of aanrandingmemorandum ingevolge 'n geldafdeling) is nie betaalbaar nie indien:
- (i) die Versekerde enige erkenning verklaring aanbod belofte betaling of skadeloosstelling maak sonder dat die Maatskappy vooraf skriftelik daartoe ingestem het;
 - (ii) vier-en-twintig maande (of sodanige ander tydperk soos voorsien in 'n afdeling) verloop het sedert die plaasvind van die versekerde voorval (of ten opsigte van 'n sakeonderbrekingafdeling dertig dae verloop het sedert die verstryking van die skadeloosstellingstydperk) tensy die eis die onderwerp is van die Versekerde se regs aanspreeklikheid teenoor derde partye of van 'n hangende hofgeding;
 - (iii) dit verwerp word en regsaksie nie binne twaalf maande na die verwerping ingestel word nie.

4. Die maatskappy se regte

By die plaasvind van 'n versekerde voorval mag die Maatskappy of sy benoemde sonder om enige aanspreeklikheid daardeur op die hals te haal en sonder inkorting van sy regte:

- (a) enige beskadigde versekerde eiendom in besit neem dit binnegaan of dit in besit hou en daarmee handel op enige redelike manier maar hierdie voorwaarde verleen nie aan die Versekerde die reg om enige eiendom aan die Maatskappy prys te gee nie hetsy dit alreeds in die Maatskappy se besit is al dan nie;
- (b) 'n regsaksie in die naam van die Versekerde instel ten opsigte van enige verhalings van of bydrae tot 'n eis;

- (c) die verdediging en skikking van enige eis oorneem en dit in die naam van die Versekerde voer;
- (d) sy verpligtinge te eniger tyd ingevolge enige afdeling of onderafdeling wat skadeloosstelling vir aanspreeklikheid teenoor derdepartyte verleen vervul deur aan die Versekerde die aanspreeklikheidsperk te betaal of sodanige kleiner bedrag as waarvoor die eis geskik kan word en sodanige bedrag sal regs-koste en ander uitgawes waartoe die Maatskappy ingestem het en wat voor die betalingsdatum aangegaan is insluit.

5. Ander versekerings

Die Maatskappy is nie aanspreeklik nie:

- (i) om meer as sy eweredige deel by te dra waar daar 'n ander polis van krag is wat 'n versekerde voorval wat ook deur hierdie polis gedek word gedeeltelik of ten volle dek; en
- (ii) wanneer sodanige polis enige bepaling bevat waarkragtens dit nie in gelyke rangorde met hierdie polis staan nie of nie eweredig bydra tot hierdie polis nie vir meer as sodanige deel van die verlies of skade in dieselfde verhouding as wat die bedrag hierdeur verseker tot die waarde van die versekerde eiendom staan en

indien sodanige ander polis onderworpe aan 'n eweredigheidsvoorwaarde is, is hierdie polis insgelyks aan eweredigheid onderworpe indien dit nie reeds daaraan onderworpe is nie.

6. Beëindiging

Hierdie polis of enige afdeling daarvan mag beëindig word deur die Versekerde deur middel van onmiddellike kennisgewing of deur die Maatskappy deur dertig dae skriftelike kennisgewing aan die Versekerde te gee.

Onderworpe aan Algemene voorwaarde 7 sal 'n pro rata-terugbetaling van premie bereken vanaf die verstryking van die kennisgewingstydperk tot die verstryking van die versekeringstydperk wat dan van krag is toegestaan word.

7. Premie-aanpassing

Die eerste en alle hernuwingspremies word op beramings bereken en is aan aanpassing op werklike syfers onderworpe.

Sodanige aanpassing word gemaak by verstryking van elke twaalf agtereenvolgende versekeringsmaande (bereken vanaf die aanvang van hierdie polis) en die Versekerde moet te alle tye juiste rekords hou van die besonderhede wat betrekking het op die vereiste verklaring en moet sodanige rekords jaarliks of op versoek aan die Maatskappy beskikbaar stel.

8. Herstelling van versekerde bedrag (nie van toepassing op Afdeling 5 – Getrouheid nie)

As teenprestasie daarvoor dat die versekerde bedrae in 'n afdeling nie verminder word met die bedrag van enige geldige eis nie moet die Versekerde (indien verlang) vanaf die herstel- of vervangingsdatum na gelang van watter een die laatste is tot die verstryking van die versekeringstydperk 'n pro rata-premie bereken op die bedrag van die geldige eis betaal.

9. Bedrog

Indien enige eis ingevolge hierdie polis in enige opsig bedrieglik is of indien enige bedrieglike middele of metodes deur die Versekerde of enigiemand wat namens hom handel gebruik word om enige voordeel kragtens hierdie polis te verkry of indien enige verlies skade of aanspreeklikheid veroorsaak word deur die opsetlike daad van die Versekerde of met die Versekerde se oogluikende toelating word alle voordeel ingevolge hierdie polis ten opsigte van sodanige eis verbeur.

10. Regsbevoegdheid

Hierdie polis word beheer deur die regstelsel van die Republiek van Suid-Afrika wie se howe alleenregsbevoegdheid het en verleen nie bevoegdheid aan howe van enige ander land nie.

Waar betaling gemaak moet word aan of deur die Maatskappy moet dit gedoen word in die geldmiddel van die Republiek van Suid-Afrika by die Maatskappy se hoofkantoor tensy die Maatskappy anders toelaat.

11. Sekuriteitsfirmas

Indien 'n werknemer van 'n sekuriteitsfirma wat ingevolge 'n kontrak deur die versekerde in diens geneem is verlies of skade veroorsaak stem die Maatskappy in om nie sy verhaalreg teen die gemelde sekuriteitsfirma uit te oefen nie indien die Versekerde ingevolge die gemelde kontrak nie teen die gemelde sekuriteitsfirma mag eis nie.

12. Gedek gehou

Indien die Maatskappy 'n risiko gedek hou sal hy nie 'n eis afwys omrede daar nie op die premie ooreengekom is nie.

13. Versekerde bedrae blanko gelaat in bylae

Indien die versekerde bedrag skadeloosstellingsperk of vergoeding in 'n bylae van hierdie polis

- (i) blanko gelaat word of geen bedrag daarteenoor aangegee word nie;
 - (ii) aangegee word as nul of as nie van toepassing nie of as nie gedek nie of as geen skadeloosstelling verleen nie
- word die omskrewe gebeurtenis of omstandigheid wat in die bylae vermeld word nie deur die polis verseker nie.

14. Nie-nakoming van voorwaardes

Die voorwaardes van hierdie polis en afdelings daarvan geld afsonderlik vir elkeen van die risiko's wat verseker word en nie gesamentlik nie, sodat enige nie-nakoming die afdeling ongeldig maak slegs ten opsigte van die risiko waarop die nienakoming van toepassing is.

15. Geen regte aan ander persone nie

Tensy anders bepaal, verleen niks in hierdie polis enige regte aan enige persoon behalwe die versekerde nie.

Enige uitbreiding wat skadeloosstelling aan enige persoon anders as die versekerde verleen gee geen eisregte aan sodanige persoon gee nie. Die bedoeling is dat die versekerde namens sodanige persoon moet eis.

Die kwitansie van die versekerde is in elke geval 'n volle ontslag vir die versekeraar.